

ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ
ΙΔΡΥΜΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ
ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΕΡΕΥΝΑ ΧΡΗΣΤΩΝ ΣΤΗΝ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΟΥ
ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑΣ, ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ
ΘΕΩΡΙΑΣ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΣΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ
ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ – ΑΝΝΑ ΑΓΑΘΟΥ

A.M 036/03

ΕΠΙΒΛΕΠΟΥΣΑ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ

ΑΦΡΟΔΙΤΗ ΜΑΛΛΙΑΡΗ

ΕΠ. ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ

**ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ
ΙΔΡΥΜΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ
ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ**

**ΕΡΕΥΝΑ ΧΡΗΣΤΩΝ ΣΤΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ
ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑΣ, ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΘΕΩΡΙΑΣ ΤΗΣ
ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ**

ΑΓΑΘΟΥ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ-ANNA

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 2008

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 2008

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Η παρούσα πτυχιακή εργασία με θέμα «Έρευνα χρηστών στη βιβλιοθήκη του τμήματος Μεθοδολογίας, Ιστορίας και Θεωρίας της Επιστήμης του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών», πραγματοποιήθηκε, στο πλαίσιο της πτυχιακής εργασίας του τμήματος Βιβλιοθηκονομίας και Συστημάτων Πληροφόρησης του Τεχνολογικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος Θεσσαλονίκης.

Στο σημείο αυτό αισθάνομαι την ανάγκη να εκφράσω τις ειλικρινείς και θερμές ευχαριστίες μου σε όσους συνέβαλαν στην ολοκλήρωση αυτής της προσπάθειας :

Και πρώτα απ' όλα, στην επιβλέπουσα καθηγήτριά μου Κ. Αφροδίτη Μάλλιαρη για τη συνεχή καθοδήγηση, την αμέριστη υποστήριξη, τις ουσιώδεις συμβουλές, καθώς και την αδιάκοπη συμπαράσταση και ενθάρρυνση που μου παρείχε σε όλο αυτό το διάστημα. Επίσης θα ήθελα να ευχαριστήσω θερμά τις Κυρίες Πανταζή Αντωνία και Ντούνια Γεωργία για την πολύτιμη βοήθεια τους σχετικά με το υλικό αλλά και με την διευθέτηση της πτυχιακής μου εργασίας.

Τέλος, θέλω να ευχαριστήσω όλους εκείνους που με έμαθαν να «προσπερνώ» και βοήθησαν να γίνουν «ανεκτοί» οι συμβιβασμοί των τελευταίων χρόνων: την οικογένεια μου, τους φίλους μου, τους συναδέλφους μου. Σε αυτούς, που με την καθημερινή τους συμπαράσταση, την υπομονή τους και την θετική τους σκέψη, ιδιαίτερα τις εποχές των μεγάλων διλημμάτων, συνέβαλαν στην εκπλήρωση του στόχου μου, αφιερώνεται η εργασία αυτή.

Αικατερίνη – Άννα Γ. Αγάθου
Θεσσαλονίκη, 2008

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Ευχαριστίες	1
Κατάλογος Πινάκων	3
Κατάλογος Διαγραμμάτων	5
Εισαγωγή	7
Ακαδημαϊκές Βιβλιοθήκες	11
Πρότυπα Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών	15
Βιβλιοθήκη Μεθοδολογίας, Ιστορία και Θεωρία της Επιστήμης	19
Βιβλιογραφική Ανασκόπηση	27
Μεθοδολογία	37
Αποτελέσματα έρευνας	45
Συμπεράσματα	100
Βιβλιογραφία	105
Παράρτημα	110

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ

Πίνακας 1: Φύλλο	45
Πίνακας 2: Τμήμα	46
Πίνακας 3: Ιδιότητα	47
Πίνακας 4: Επίσκεψη	49
Πίνακας 5: Αναγνωστήριο	50
Πίνακας 6: Δανεισμός βιβλίων	51
Πίνακας 7: Οπτικοακουστικό υλικό	52
Πίνακας 8: Έντυπος Κατάλογος Βιβλιοθήκης	53
Πίνακας 9: On-line Κατάλογος	55
Πίνακας 10: On-line Βάσεις Δεδομένων	56
Πίνακας 11: Ηλεκτρονικά Περιοδικά	57
Πίνακας 12: Internet	58
Πίνακας 13: Εξοπλισμός βιβλιοθήκης	59
Πίνακας 14: Σεμινάρια	60
Πίνακας 15: OPAC	61
Πίνακας 16: Βάσεις Δεδομένων	62
Πίνακας 17: Ηλεκτρονικά Περιοδικά	64
Πίνακας 18: Ποιότητα Ελληνόγλωσσας συλλογής βιβλίων	65
Πίνακας 19: Ποσότητα Ελληνόγλωσσας συλλογής βιβλίων	66
Πίνακας 20: Ποιότητα Ξενόγλωσσας συλλογής βιβλίων	68
Πίνακας 21: Ποσότητα Ξενόγλωσσας συλλογής βιβλίων	69
Πίνακας 22: Ποιότητα Ελληνόγλωσσων Περιοδικών	70
Πίνακας 23: Ποσότητα Ελληνόγλωσσων Περιοδικών	71
Πίνακας 24: Ποιότητα Ξενόγλωσσων Περιοδικών	72
Πίνακας 25: Ποσότητα Ξενόγλωσσων Περιοδικών	73

Πίνακας 26: Επάρκεια πληροφοριακού υλικού	74
Πίνακας 27: Ελληνόγλωσση συλλογή βιβλίων	75
Πίνακας 28: Ξενόγλωσση συλλογή βιβλίων	76
Πίνακας 29: Ελληνόγλωσσα έντυπα περιοδικά	77
Πίνακας 30: Ξενόγλωσσα έντυπα περιοδικά	78
Πίνακας 31: Ελληνόγλωσσα ηλεκτρονικά περιοδικά	79
Πίνακας 32: Ξενόγλωσσα ηλεκτρονικά περιοδικά	80
Πίνακας 33: Αγοράζοντας καινούργια βιβλία ή άλλο έντυπο υλικό	82
Πίνακας 34: Αγοράζοντας Η/Υ και έχοντας πρόσβαση στη πληροφορία και σε on-line υπηρεσίες μέσω Η/Υ	83
Πίνακας 35: Εξασφαλίζει Η/Υ σε παιδιά και ενήλικες που δεν έχουν προσωπικούς Η/Υ	84
Πίνακας 36: Εξασφαλίζοντας πρόσβαση σε on-line βάσεις δεδομένων που σχετίζονται θεματικά με το αντικείμενο σπουδών	86
Πίνακας 37: Ενημέρωση	87
Πίνακας 38: Έντυπες οδηγίες χρήσης των υπηρεσιών της βιβλιοθήκης	88
Πίνακας 39: on-line οδηγίες χρήσης των υπηρεσιών της βιβλιοθήκης	89
Πίνακας 40: Παρουσίαση στο τμήμα	90
Πίνακας 41: Σεμινάρια για υπηρεσίες και χρήση της νέας τεχνολογίας	91
Πίνακας 42: Αφίσες για κάθε υπηρεσία ξεχωριστά	92
Πίνακας 43: Ενημερωτικό δελτίο (εφημερίδα βιβλιοθήκης)	93
Πίνακας 44: Φυλλάδια	94
Πίνακας 45: Προσωπικό	95
Πίνακας 46: Ωράριο	96
Πίνακας 47: Κτήριο	97
Πίνακας 48: Προσωπικό	98

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Διάγραμμα 1: Φύλλο	46
Διάγραμμα 2: Τμήμα	47
Διάγραμμα 3: Ιδιότητα	48
Διάγραμμα 4: Επίσκεψη	49
Διάγραμμα 5: Αναγνώστηριο	51
Διάγραμμα 6: Δανεισμός βιβλίων	52
Διάγραμμα 7: Οπτικοακουστικό υλικό	53
Διάγραμμα 8: Έντυπος Κατάλογος Βιβλιοθήκης	54
Διάγραμμα 9: On-line Κατάλογος	55
Διάγραμμα 10: On-line Βάσεις Δεδομένων	56
Διάγραμμα 11: Ηλεκτρονικά Περιοδικά	57
Διάγραμμα 12: Internet	58
Διάγραμμα 13: Εξοπλισμός βιβλιοθήκης	59
Διάγραμμα 14: Σεμινάρια	60
Διάγραμμα 15: OPAC	62
Διάγραμμα 16: Βάσεις Δεδομένων	63
Διάγραμμα 17: Ηλεκτρονικά Περιοδικά	64
Διάγραμμα 18: Ποιότητα Ελληνόγλωσσης συλλογής βιβλίων	65
Διάγραμμα 19: Ποσότητα Ελληνόγλωσσης συλλογής βιβλίων	67
Διάγραμμα 20: Ποιότητα Ξενόγλωσσης συλλογής βιβλίων	68
Διάγραμμα 21: Ποσότητα Ξενόγλωσσης συλλογής βιβλίων	69
Διάγραμμα 22: Ποιότητα Ελληνόγλωσσων Περιοδικών	71
Διάγραμμα 23: Ποσότητα Ελληνόγλωσσων Περιοδικών	72
Διάγραμμα 24: Ποιότητα Ξενόγλωσσων Περιοδικών	73

Διάγραμμα 25: Ποσότητα Ξενόγλωσσων Περιοδικών	74
Διάγραμμα 26: Επάρκεια πληροφοριακού υλικού	75
Διάγραμμα 27: Ελληνόγλωσση συλλογή βιβλίων	76
Διάγραμμα 28: Ξενόγλωσση συλλογή βιβλίων	77
Διάγραμμα 29: Ελληνόγλωσσα έντυπα περιοδικά	78
Διάγραμμα 30: Ξενόγλωσσα έντυπα περιοδικά	79
Διάγραμμα 31: Ελληνόγλωσσα ηλεκτρονικά περιοδικά	80
Διάγραμμα 32: Ξενόγλωσσα ηλεκτρονικά περιοδικά	81
Διάγραμμα 33: Αγοράζοντας καινούργια βιβλία ή άλλο έντυπο υλικό	82
Διάγραμμα 34: Αγοράζοντας Η/Υ και έχοντας πρόσβαση στη πληροφορία και σε on-line υπηρεσίες μέσω Η/Υ	83
Διάγραμμα 35: Εξασφαλίζει Η/Υ σε παιδιά και ενήλικες που δεν έχουν προσωπικούς Η/Υ	85
Διάγραμμα 36: Εξασφαλίζοντας πρόσβαση σε on-line βάσεις δεδομένων που σχετίζονται θεματικά με το αντικείμενο σπουδών	86
Διάγραμμα 37: Ενημέρωση	87
Διάγραμμα 38: Έντυπες οδηγίες χρήσης των υπηρεσιών της βιβλιοθήκης	88
Διάγραμμα 39: on-line οδηγίες χρήσης των υπηρεσιών της βιβλιοθήκης	89
Διάγραμμα 40: Παρουσίαση στο τμήμα	90
Διάγραμμα 41: Σεμινάρια για υπηρεσίες και χρήση της νέας τεχνολογίας	91
Διάγραμμα 42: Αφίσες για κάθε υπηρεσία ξεχωριστά	92
Διάγραμμα 43: Ενημερωτικό δελτίο (εφημερίδα βιβλιοθήκης)	93
Διάγραμμα 44: Φυλλάδια	94
Διάγραμμα 45: Προσωπικό	95
Διάγραμμα 46: Ωράριο	96
Διάγραμμα 47: Κτήριο	97
Διάγραμμα 48: Προσωπικό	98

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Γενικά οι βιβλιοθήκες αποτελούν το βάθρο του πολιτισμού κάθε κράτους. Ο ρόλος τους είναι η συγκέντρωση, διατήρηση των γνώσεων και η μετάδοση της προηγμένης γνώσης προς χρήση των ενδιαφερομένων. Έργο τους είναι να συμβάλλουν στην περαιτέρω πνευματική καλλιέργεια του κοινού που απευθύνεται σ'αυτές παρέχοντας την δυνατότητα να γίνουν ο καθένας χωριστά και όλοι μαζί ενεργοί πολίτες και πιο χρηστά και χρήσιμα μέλη της κοινωνίας, βοηθώντας, έτσι πολιτιστικά και οικονομικά την ανάπτυξη της χώρας. Επίσης, αν χρειάζεται να επέμβει στις προτιμήσεις του αναγνώστη, να του προσφέρει αναψυχή και να τον ενημερώσει σε οτιδήποτε καινούργιο κυκλοφορεί.

Ειδικά η αναλυτική και μεθοδική ανάγκη καταγραφής των απόψεων των χρηστών μια ακαδημαϊκής βιβλιοθήκης είναι απολύτως απαραίτητη, γιατί αποτυπώνει όλες τις λεπτομέρειες γύρω από τα σημεία εκείνα, τα οποία έχουν οριστεί σαν «κοινές» διαδρομές από τις βιβλιοθήκες. Με την καταγραφή, λοιπόν αυτών των απόψεων, οι ίδιοι οι χρήστες προσφέρουν την βοήθειά τους στην βιβλιοθήκη, με απότερο σκοπό την βελτίωσή των υπηρεσιών της.

Αν καταγραφτούν οι γενικευμένες αλλά και οι ειδικές ανάγκες των χρηστών, η συγκέντρωσή τους κατά ομάδες, η ιδιότητά τους, το μέγεθός τους, αλλά καταγραφούν και ποιες είναι οι προτεραιότητες και ο στόχος του πανεπιστημιακού ιδρύματος, καταλήγουμε στο συμπέρασμα, ότι μπορούμε να δημιουργήσουμε μια διαδικασία συσχετισμού στόχων μεταξύ αυτών των δύο πλευρών, ως πρώτο βήμα της αξιολόγησης της ποιότητας της βιβλιοθήκης.

Έτσι το θέμα της πτυχιακής μου εργασίας είναι μία έρευνα που εκπονήθηκε στη βιβλιοθήκη του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, και συγκεκριμένα στο τμήμα Μεθοδολογίας, Ιστορίας και Θεωρίας της Επιστήμης. Η έρευνα έχει σκοπό να εντοπίσει και να καταγράψει τις απόψεις των χρηστών που έρχονται σε καθημερινή τριβή με την συγκεκριμένη βιβλιοθήκη. Στόχος της έρευνας είναι να καταγράψει τα πολλαπλά προβλήματα που έρχονται καθημερινά αντιμέτωποι οι χρήστες της βιβλιοθήκης, όπως για παράδειγμα η έλλειψη δυνατότητας δανεισμού υλικού της βιβλιοθήκης, η απουσία σύγχρονης τεχνολογίας, η έλλειψη προσωπικού,

και το ανεπαρκές ωράριο λειτουργίας της βιβλιοθήκης και δεύτερον, να προσφέρει άμεσες λύσεις-προτάσεις, ώστε να καταλήξει όσο πιο γρήγορα γίνεται σε ένα σωστό και επιθυμητό αποτέλεσμα.

Κατά τη διάρκεια της έρευνας, η οποία διήρκησε συνολικά τρεις μήνες, ο ερευνητής αρχικά σύνταξε και στη συνέχεια μοίρασε ερωτηματολόγια στους χρήστες της βιβλιοθήκης. Μετέπειτα, παράλληλα με τη συγκέντρωση των ερωτηματολογίων, ο ερευνητής έβρισκε γενικές πληροφορίες σχετικά με το θέμα του και τις κατέγραψε. Στην συνέχεια αφού συγκέντρωσε διακόσια πενήντα (250) ερωτηματολόγια, πέρασε στην ανάλυση των αποτελεσμάτων και στην καταγραφή των συμπερασμάτων του.

Παρακάτω αναλύουμε με λίγα λόγια τα κεφάλαια της έρευνάς μας:

Παραθέτουμε το κεφάλαιο ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες, και ενημερώνουμε τον αναγνώστη για το ποιος είναι ο ρόλος της βιβλιοθήκης, για το πότε ξεκίνησε να υπάρχει και ποια είναι η αποστολή της και ο μελλοντικός της ρόλος.

Έπειτα προχωράμε στο κεφάλαιο που αναφέρεται στην βιβλιοθήκη της Μεθοδολογίας, Ιστορίας και Θεωρίας της Επιστήμης, όπου εκεί καταγράφουμε και περιγράφουμε την βιβλιοθήκη. Ειδικότερα καταγράφουμε το υλικό που διαθέτει, πόσο προσωπικό απασχολεί, από πόσους φοιτητές και καθηγητές απαρτίζεται, πώς έχει γίνει η επεξεργασία του υλικού, η ταξινόμησή του. Τέλος αναλύουμε τις υπηρεσίες που διαθέτει και τους κανονισμούς που έχει. Επίσης, περιγράφουμε και τον χώρο στον οποίο στεγάζεται η βιβλιοθήκη και παραθέτουμε φωτογραφικό υλικό.

Στο επόμενο κεφάλαιο που είναι βιβλιογραφική ανασκόπηση, καταγράφουμε παλιότερες έρευνες που έχουν γίνει κατά διαστήματα σε χώρους βιβλιοθηκών και έχουν θέμα σχετικό με το δικό μας, δηλαδή κατά πόσο οι χρήστες μιας βιβλιοθήκης είναι ικανοποιημένοι από τις υπηρεσίες που αυτή προσφέρει. Αυτό το κεφάλαιο είναι πολύ σημαντικό γιατί αποδεικνύεται έμπρακτα αν έχουν γίνει βήματα ως προς την βελτίωση των αναγκών των χρηστών στις προσφερόμενες υπηρεσίες των βιβλιοθηκών.

Σύμφωνα με τη βιβλιογραφία που μελετήσαμε σχετικά με έρευνες που έχουν εκπονηθεί σε άλλες ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες προβλήματα υπάρχουν, σε άλλες πιο έντονα και σε άλλες όχι. Επικεντρωνόμαστε στα προβλήματα που εντοπίστηκαν στην βιβλιοθήκη που έγινε η έρευνα. Η βιβλιοθήκη αλλά και χρήστες της βρίσκουν το υλικό τους επαρκές και είναι ικανοποιημένοι. Έπειτα οι περισσότεροι χρήστες της

βιβλιοθήκης είναι προπτυχιακοί φοιτητές. Από το γενικό πληθυσμό των χρηστών της βιβλιοθήκης το μικρότερο ποσοστό που είναι φοιτητές, έχουν την δυνατότητα να δανείζοντε υλικό, ενώ το μεγαλύτερο που εκπροσωπείτε από καθηγητές, έχει μεγαλύτερες δυνατότητες.

Εν συνεχεία, το επόμενο κεφάλαιο που ακολουθεί είναι η μεθοδολογία που ακολουθήθηκε για να εκπονηθεί η εκάστοτε έρευνα. Το εργαλείο χρήσης που χρησιμοποιήθηκε είναι το ερωτηματολόγιο, διότι ο ερευνητής το βρήκε εύκολο, οικονομικό, γρήγορο και με άμεσα αποτελέσματα. Μοίρασε διακόσια πενήντα ερωτηματολόγια (250) σε χρήστες της βιβλιοθήκης, που ήταν κατά κύριο λόγο καθηγητές, φοιτητές, εξωτερικοί χρήστες και πανεπιστημιακοί υπάλληλοι. Οι ερωτήσεις έγιναν με βάση παλιότερα ερωτηματολόγια που είχε συμπληρώσει ο ίδιος ο ερευνητής, με την μελέτη υπάρχοντων ερωτηματολογίων αλλά κατά κύριο λόγο με το υλικό της βιβλιοθήκης, τις υπηρεσίες που εκείνη προσφέρει, το προσωπικό που διαθέτει και κατά συνέπεια τις ελλείψεις που ενδεχομένως έχει. Μελετήθηκε η δομή και ο τύπος των ερωτήσεων που θα απαρτίζουν το ερωτηματολόγιο προς αποφυγή λαθών και άρχισε η διανομή του.

Επόμενο κεφάλαιο αποτελούν τα αποτελέσματα της έρευνας όπως προέκυψαν από την επεξεργασία των ερωτηματολογίων και η σύγκρισή τους με τα πρότυπα των ακαδημαϊκών βιβλιοθηκών. Παρατηρήσαμε ότι όλες οι βιβλιοθήκες έχουν κάποια πρότυπα για κάθε πρόταση ξεχωριστά, δηλαδή για τις υπηρεσίες της, για το προσωπικό της, για το υλικό της, για το χώρο της κ.ά. που είναι υποχρεωμένες να τηρούν για την καλύτερη δυνατή λειτουργία της.

Και στο τελευταίο κεφάλαιο παρουσιάζονται τα συμπεράσματα στα οποία καταλήξαμε. Αναφέρουμε τα πιο σημαντικά: η βιβλιοθήκη δεν είναι δανειστική, δεν έχει την δυνατότητα φωτοτύπισης εντός της βιβλιοθήκης και έτσι καταφεύγουν οι χρήστες σε χώρους που στεγάζονται εκτός. Επίσης, το προσωπικό και το ωράριο λειτουργίας της είναι ανεπαρκές, δεν έχει επαρκείς χώρους για μελέτη του υλικού της, πόσο μάλλον για το κάθε είδος του υλικού ξεχωριστά και η χρήση των ηλεκτρονικών υπολογιστών στην λειτουργία της βιβλιοθήκης είναι πολύ μικρή.

Καταλήγουμε λοιπόν στο συμπέρασμα ότι η υποδομή στην Ελλάδα για την ανάπτυξη των βιβλιοθηκών είναι ακόμα πολύ πίσω από αυτή που ισχύει στο εξωτερικό. Το πιο άσχημο όμως είναι ότι και οι βιβλιοθήκες της Αθήνας υστερούν κατά πολύ από τις βιβλιοθήκες στην συμπρωτεύουσά μας, την Θεσσαλονίκη.

Στο τέλος για την σύνταξη της βιβλιογραφίας, χρησιμοποιήθηκε το πρότυπο του Harvard, το οποίο είναι απλό και κατανοητό και έπειτα παραθέτουμε και ένα παράρτημα όπου βρίσκεται ένα αντίτυπο του ερωτηματολογίου που συντάχθηκε για την υλοποίηση της έρευνας.

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΕΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ

Θα μπορούσαμε να ορίσουμε την ακαδημαϊκή Βιβλιοθήκη σαν το πλέον ζωντανό κύτταρο στο σώμα του οργανισμού που καλείται πανεπιστημιακός χώρος. Πιο συγκεκριμένα είναι ένα πρακτορείο γνώσης, όπου βρίσκουν ικανοποίηση οι ανάγκες για επιστημονική έρευνα και πνευματική τελειοποίηση. Με βάση ότι το πανεπιστήμιο είναι μια κοινότητα με περισσότερες από τρεις κοινωνικές τάξεις ανθρώπων που άλλοι λίγο, άλλοι πολύ διάγουν μέρος της ζωής τους εκεί, και επιπλέον ορισμένοι «γεννούν» και πνευματικά παιδιά, του δίνουμε παραστατικά το σχήμα του δένδρου. Σ' αυτό το σχήμα η ακαδημαϊκή Βιβλιοθήκη (κεντρική και τμηματικά) έχει τη θέση της ρίζας του δένδρου με όλα τα παράρριζα της.

Μια σύντομη ιστορική αναδρομή θα μας πείσει για την αξία της ακαδημαϊκής βιβλιοθήκης. Η βιβλιοθήκη γεννήθηκε τότε, όταν η συσσώρευση πείρας είχε γίνει τόσο μεγάλη, ώστε άρχισε να υπερβαίνει τις ικανότητες της ανθρώπινης μνήμης και η διαφύλαξη αυτής της πείρας δεν μπορούσε πλέον να εξασφαλίζεται μέσω της προφορικής μετάδοσης.

Αρχικά δεν υπήρχαν βιβλιοθήκες. Η εκπαίδευση ήταν προνόμιο της άρχουσας τάξης και των πλουσίων. Οι Ακαδημαϊκές Βιβλιοθήκες ήκμασαν από την Βυζαντινή εποχή με έντονο τον ελληνικό χαρακτήρα, σπουδαιότερο επίτευγμα αυτής της περιόδου είναι η βιβλιοθήκη του Κωνσταντίνου Παλαιολόγου μέχρι το 1453 μ.Χ. που περιείχε βιβλία επιστημονικού περιεχομένου. Στην περίοδο του Μεσαίωνα ήκμασε κατά πολύ η πανεπιστημιακή κοινότητα και από τότε ολοένα και περισσότερα πανεπιστημιακά κέντρα εμφανίζονται και κυριαρχούν έως και σήμερα. Το πρώτο πανεπιστήμιο ήταν αυτό που ιδρύθηκε την εποχή του Όθωνα, το 1827, στην Αθήνα και κατονομάστηκε Εθνικό Καποδιστριακό.

Σήμερα οι Ακαδημαϊκές Βιβλιοθήκες των αναπτυγμένων χωρών παρουσιάζουν έναν καλά συντονισμένο οργανισμό που λειτουργεί σε επιστημονική βάση των προτύπων Βιβλιοθηκών και συμβάλλουν στην υπόθεση της ανάπτυξης της επιστήμης. Αναφορικά με την εκπαίδευση η Ακαδημαϊκή Βιβλιοθήκη θα δώσει οντότητα στον καθηγητή, ανεξαρτητοποίηση στη μαθησιακή έφεση του φοιτητή, ώστε ο τελευταίος να μην είναι αναγκαστικά εξαρτημένος από τον καθηγητή, αλλά

μόνο από την γνώση που θα του παρέχεται από την Βιβλιοθήκη μέσω του βιβλιοθηκονόμου (Βλάχου-Χαλκιοπούλου, 1997).

Αποστολή και μελλοντική εξέλιξη της Ακαδημαϊκής Βιβλιοθήκης

Η αποστολή της Ακαδημαϊκής Βιβλιοθήκης είναι η έκφραση και εξωτερίκευση του γενικού έργου που πρόκειται να επιτελεστεί από την Βιβλιοθήκη. Σε Βιβλιοθήκες σωστά οργανωμένες, η αποστολή της Βιβλιοθήκης είναι επίσημα ανακοινωμένη σε ετήσια αναφορά ή ακόμα αναρτημένη σε κοινή θέα προς ενημέρωση της κοινότητας. Η ύπαρξη γραπτής αποστολής της Βιβλιοθήκης είναι θεωρητική απόδειξη της ύπαρξης του οργανισμού. Η αποστολή προϋποθέτει πομπό και δέκτη. Πομπός είναι η Βιβλιοθήκη και δέκτης συνήθως η κοινότητα του πανεπιστημίου. Με τον όρο κοινότητα εννοείται κυρίως το διδακτικό προσωπικό του πανεπιστημίου, οι φοιτητές αλλά και το υπαλληλικό προσωπικό κάθε βαθμίδας. Βέβαια στη δεδομένη στιγμή, στην κοινότητα ανήκουν και όλοι οι ερευνητές που προσπαθούν να εξυπηρετήσουν τα επιστημονικά τους ενδιαφέροντα. Και ακριβώς αυτό το σημείο, πρέπει να διευκρινίζεται από την γραπτή πρόταση της αποστολής της βιβλιοθήκης. Μια Βιβλιοθήκη έχει την δυνατότητα να επιφέρει αλλαγές στην αποστολή της, τις οποίες υποχρεώνεται να τις ανακοινώσει στην πανεπιστημιακή κοινότητα.

Η σύνταξη της αποστολής της ακαδημαϊκής Βιβλιοθήκης θέτει τις βάσεις για καθορισμό στόχων, επιμέρους σκοπών και δραστηριοτήτων. Η ευρύτητά της και τα θέματα που καλύπτει, εξαρτώνται από το μέγεθος της συλλογής της Ακαδημαϊκής βιβλιοθήκης και τις υποδιαιρέσεις του πανεπιστημίου σε τμήματα και τομείς.

Γενικά θα ορίζαμε σαν αποστολή μιας Ακαδημαϊκής Βιβλιοθήκης την υπέρτατη σκέψη για την επιλογή, απόκτηση και διατήρηση βιβλιακού υλικού και την διάδοση των αξιών που προκύπτουν από το υλικό στην πανεπιστημιακή κοινότητα προς ανάδειξη της επιστημονικής έρευνας.

Οι Ακαδημαϊκές Βιβλιοθήκες, συνεπώς, εάν προσαρμόσουν την πολιτική τους στη φωνή της εποχής, σαφώς θα άγουν τη γνώση και θα φέρουν φραγμό στην

αγνωσία. Φυσικά το ίδιο όνομα «Βιβλιοθήκη» περνά μια ώρα κρίσης και μετεξέλιξης, αφού η ραγδαία τεχνολογία τείνει να αντικαταστήσει το βιβλίο με ηλεκτρονικά μέσα έτσι ώστε να προβληματιζόμαστε αν θα έχουμε στο μέλλον βιβλιοθήκες.

Λεπτομερέστερα, ο μελλοντικός ρόλος, η θέση και η μορφή της βιβλιοθήκης συνεχώς μεταβάλλονται και μια σειρά εξελίξεων τις ακολουθούν. Η με ταχύτατους ρυθμούς διευρυνόμενη χρήση της τηλεματικής, καθώς και η σημαντικότερη συνέπειά της, η δημιουργία της πραγματικότητάς του διαδικτύου, διαφοροποιούν ριζικά ένα ευρύ φάσμα κοινωνικών δραστηριοτήτων, δημιουργώντας με πρωτοφανή ταχύτητα ένα παράλληλο, ψηφιακό περιβάλλον άσκησης των δραστηριοτήτων αυτών. Οι επιδράσεις γίνονται ορατές με τις ριζικές αλλαγές στη δομή και τη λειτουργία των μηχανισμών παραγωγής, διακίνησης και διάθεσης της πληροφορίας (ψηφιακή δημοσίευση, ηλεκτρονικό βιβλίο). Στο πλαίσιο αυτό οι βιβλιοθήκες είναι ένας μόνο από τους χώρους που επηρεάζονται άμεσα και διαφοροποιούνται και το γεγονός αυτό αποτελεί, ίσως, τον κυριότερο λόγο για την αναθεώρηση της μορφής, της δομής και της συγκρότησης και του ρόλου της.

Είναι γενικά αποδεκτό ότι μια Ακαδημαϊκή Βιβλιοθήκη έχει δυναμικό και όχι στατικό χαρακτήρα. Αυτό σημαίνει ότι, ο τρόπος οργάνωσης και λειτουργίας της πρέπει να διαφοροποιείται προοδευτικά και να μεταβάλλεται, προκειμένου να συμβαδίζει με τους εκπαιδευτικούς και ερευνητικούς στόχους της Ακαδημαϊκής Κοινότητας, στην οποία ανήκει, ώστε να διασφαλίζεται η ποιοτική παροχή υπηρεσιών.

Η διασφάλιση ποιότητας στις υπηρεσίες που παρέχει μια βιβλιοθήκη πρέπει να αποτελεί βασικό μέλημα των υπευθύνων της. Η βελτίωση της επίδοσης της βιβλιοθήκης προϋποθέτει την ύπαρξη στοιχείων για την τρέχουσα επίδοση και τα αποτελέσματα από τυχόν προσπάθειες βελτίωσης που έχουν κατά καιρούς αναληφθεί.

Η βιβλιοθήκη όμως, ως μηχανισμός διαχείρισης και υποστήριξης της πρόσβασης στα τεκμήρια, τις πληροφορίες και τη γνώση, είναι αναπόσπαστο λειτουργικό τμήμα του πανεπιστημίου, σε βαθμό που να μην νοείται πανεπιστημιακός χώρος χωρίς ένα τέτοιο μηχανισμό, χωρίς δηλαδή τη βιβλιοθήκη. Σαν βασικό χαρακτηριστικό της είναι η «διάχυση» των λειτουργιών της στο περιβάλλον της. Η «διάχυση» αυτή συνδυάζεται με μια παράλληλη «ανασύνθεση» ή εμπλουτισμό του ρόλου της προς την κατεύθυνση της υιοθέτησης περισσότερων και πιο σημαντικών

λειτουργιών, όπως και η ουσιαστική ενσωμάτωσή της στο όλο εκπαιδευτικό και ερευνητικό έργο (Μπώκος, 1999).

Υπάρχει μια διαλεκτική σχέση μεταξύ της «τεχνολογικής αξίας» και της «αξίας της πληροφόρησης» αφού και οι δύο έννοιες συν-διαμορφώνουν τα σύγχρονα μοντέλα επικοινωνίας και εκπαίδευσης και αντιπροσωπεύουν το σύνολο των διεργασιών σε μια παγκόσμια κοινότητα γνώσης και επιστήμης. Φυσικά η μία δεν επηρεάζει την βαρύτητα της άλλης, δεν έχουν δηλαδή εξαρτημένη σχέση. Συν-διαμορφώνουν την κουλτούρα του σύγχρονου εκπαιδευτικού συστήματος.

Αυτό που θα πρέπει να γίνει διακριτό είναι το στοιχείο της συναίνεσης, που είναι η προϋπόθεση αποτελεσματικής και κοινωνικά αποδεκτής φόρμας μετάβασης, από τα παλαιά εργαλεία στα σύγχρονα των τεχνολογιών πληροφόρησης. Η διπλή ιδιότητα, του θεωρητικού και πρακτικού βίου, που αποκτά ένα πανεπιστήμιο θα πρέπει να μπορεί να διδάξει μαζί τη θεωρία, τη μεθοδολογία και την πρακτική, έτσι ώστε, να μπορεί να τροφοδοτήσει μια νέα ακαδημαϊκή βιβλιοθήκη που θα αναδεικνύει ως βασικό της συστατικό, την τεχνολογία ως λογικό στοιχείο της οργάνωσης της γνώσης, σε ισορροπία με την δυαδική παρουσία και των δύο τάσεων. Η αποδοχή αυτή θα μπορούσε να αποτελέσει την αφετηρία, και για την βιβλιοθήκη αλλά και για το πανεπιστήμιο, ενός νέου μοντέλου οργάνωσης της γνώσης, που θα στηρίζεται στους ατομικούς και πληροφοριακούς χώρους που θα δημιουργούν οι ίδιοι οι χρήστες και όχι σε μια γενικευμένη θεωρία της πληροφορίας, της γνώσης και της τεχνολογικής διάστασής της.

Το νέο πανεπιστήμιο στην χιλιετηρίδα θα πρέπει να στηρίζει τις αρχές ενός τεχνολογικού ουμανισμού, όπου ο όρος «τεχνολογικός ουμανισμός», ως μεταφορά της πολιτικής των ποιοτικών και όχι ποσοτικών εφαρμογών και στρατηγικών, θα σηματοδοτήσει την στροφή σε εκπαιδευτικά μοντέλα, όπου θα συνυπάρχει η παγκοσμιότητα στην ανταλλαγή της εμπειρίας και της γνώσης αλλά και που θα διαμορφώνει όρους για τη δημιουργία επιστημόνων ικανών να εργαστούν μέσα στον δικό τους «τεχνολογικό και επιστημονικό χώρο». Είναι αυτή η ατομική ιδιαιτερότητα που απαντά στην πρόταση για ουμανιστικό μοντέλο (Σταθούλια, 1999).

ΠΡΟΤΥΠΑ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΩΝ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΩΝ

Η βιβλιοθήκη έχει πολύ στενή σχέση με το πανεπιστήμιο. Η πανεπιστημιακή εκπαίδευση έχει άμεση αναλογία με την ποιότητα που προσφέρει η βιβλιοθήκη. Η γενικότερη ενασχόληση στην Ελλάδα με το θέμα «πρότυπα στο χώρο της βιβλιοθηκονομίας», με εξαίρεση των εκτενών αναφορών στα πρότυπα βιβλιοθηκονομικής επεξεργασίας, παραμένει στο επίπεδο απλών αναφορών μικρής σε έκτασης, σε ορισμένες μόνο σημειώσεις μαθημάτων και σε επίπεδο που αφορά την σχολή της Βιβλιοθηκονομίας.

Αναλυτικότερα, δεν έχει δοθεί μεγάλη έμφαση στην σημασία που έχουν τα ακαδημαϊκά πρότυπα, που έχουν ως σκοπό την παροχή γενικών κανόνων, οι οποίοι θα τηρούνται από όλες τις υπηρεσίες της βιβλιοθήκης και θα διευκολύνουν στην καλύτερη συνεργασία και ανταλλαγή απόψεων και θα είναι στην διάθεση του διδακτικού και ερευνητικού προσωπικού και των φοιτητών. Η σειρά των προτύπων που παρουσιάζονται παρακάτω σκοπεύουν να υποβοηθήσουν τους βιβλιοθηκονόμους, τους διδάσκοντες και τους φοιτητές στην αξιολόγηση των βιβλιοθηκών αλλά και στη σύλληψη αποφάσεων για την βελτίωσή τους.

Ο οργανισμός που είναι αρμόδιος για τα πρότυπα που ισχύουν στην Ελλάδα γύρω από τις Ακαδημαϊκές Βιβλιοθήκες είναι ο Ελληνικός Οργανισμός Τυποποίησης (ΕΛΟΤ), που δυστυχώς εξακολουθεί να βρίσκεται πολύ πίσω σε σχέση με την εφαρμογή τους. Τα πρότυπα είναι μια απαραίτητη βοήθεια για τις βιβλιοθήκες και τους βιβλιοθηκονόμους. Ο καθένας μπορεί να φανταστεί τι εικόνα θα δημιουργούταν αν η κάθε βιβλιοθήκη σχεδίαζε το δικό της πρότυπο για κάθε εργασία της. Είναι οδηγοί για την ίδρυση νέων βιβλιοθηκών αλλά και για την βελτίωση των ήδη υπάρχουσών. Ο ορισμός προτύπου που έχει δοθεί από την IFLA, είναι «Τα βιβλιοθηκονομικά πρότυπα ως κριτήρια με τα οποία οι βιβλιοθηκονομικές υπηρεσίες μπορούν να μετρηθούν και να αξιολογηθούν». Είναι δημιουργημένα από επαγγελματίες βιβλιοθηκονόμους προκειμένου να επιτύχουν και να διατηρήσουν τους στόχους που έχουν θέσει στους εαυτούς τους. Θεωρούμε ότι τα πρότυπα που έχει υιοθετήσει η Ελλάδα είναι επίσημα, διότι έχουν υιοθετηθεί και διαδοθεί από μια αρμόδια αρχή (IFLA, UNESCO).

Σύμφωνα με τα πρότυπα της IFLA (1987), λοιπόν, κάθε Ακαδημαϊκή Βιβλιοθήκη θα πρέπει να έχει καθορίσει τον σκοπό της με ακρίβεια και να τον έχει συντάξει με τέτοιο τρόπο ώστε να αντανακλά τους σκοπούς και τους στόχους του εκπαιδευτικού ιδρύματος του οποίου αποτελεί μέρος. Για να μπορέσει όμως να ανταποκριθεί, θα πρέπει να διαθέτει ικανοποιητικό αριθμό κατάλληλου προσωπικού, χρηματοδότησης, κτιριακές εγκαταστάσεις, εξοπλισμό, συλλογή και να παρέχει τις κατάλληλες υπηρεσίες.

Παρακάτω θα γίνει μια αναφορά στα πρότυπα της IFLA σχετικά με κάθε στοιχείο που σχετίζεται γύρω από τα πλαίσια της έρευνας.

Όσον αφορά το προσωπικό, μια Ακαδημαϊκή Βιβλιοθήκη, θα πρέπει να απασχολεί ένα ικανοποιητικό αριθμό προσωπικού σε διάφορες κατηγορίες που θα είναι σε θέση να αναπτύξει, οργανώσει και διατηρήσει τη συλλογή και να παρέχει τις απαραίτητες πληροφοριακές υπηρεσίες για να ανταποκριθεί στις ανάγκες του πανεπιστημίου. Οι παράγοντες αυτοί μπορεί να είναι ο αριθμός των τμημάτων που χωρίζεται η βιβλιοθήκη, ο αριθμός των σημείων της εξυπηρέτησης που χρειάζονται προσωπικό, των ωρών εξυπηρέτησης, το μέγεθος των συλλογών και το πλήθος των δανεισμών.

Οι βιβλιοθηκονόμοι είναι υπεύθυνοι για την ανάπτυξη της συλλογής, για την παροχή πληροφοριακών υπηρεσιών και για άλλες δραστηριότητες που έχουν σχέση με τον βιβλιογραφικό έλεγχο του υλικού. Το προσωπικό θα πρέπει να έχει την κατάλληλη μόρφωση και εμπειρία. Εν κατακλείδι, τα πρότυπα συνηθίζουν να συναρτούν τον αριθμό του προσωπικού με τον αριθμό φοιτητών του πανεπιστημίου και σπανίως με τον γενικό του εκπαιδευτικού προσωπικού. Επομένως προσαρμόζοντας αυτά τα στοιχεία στα ελληνικά δεδομένα, συνιστάται ένα μέλος προσωπικού ανά 210 εγγεγραμμένους φοιτητές, δηλαδή στην περίπτωση της βιβλιοθήκης του ΜΙΘΕ ο αριθμός του προσωπικού (που αριθμεί δύο άτομα) συμπίπτει με τα πρότυπα της IFLA.

Σχετικά με την συλλογή της ακαδημαϊκής βιβλιοθήκης, τα πρότυπα εξασφαλίζουν το μέγεθος και το σκοπό της για να ενισχύσουν την εκπαιδευτική διαδικασία του πανεπιστημίου. Η συλλογή περιλαμβάνει πληροφοριακό υλικό, βιβλία, περιοδικά, καθώς και οτιδήποτε άλλο υλικό χρησιμοποιήσουν οι φοιτητές κατά τη διάρκεια των σπουδών τους. Προτεραιότητα των βιβλιοθηκών θα πρέπει να

αποτελεί η βελτίωση και η ανάπτυξη των συλλογών τους, οι οποίες αντικατοπτρίζουν και στηρίζουν ακαδημαϊκά προγράμματα, να ενισχύεται ο διαδανεισμός, να αναπτυχθεί συνεργασία με το εκπαιδευτικό προσωπικό και τη διοίκηση του πανεπιστημίου. Για τις ελληνικές Ακαδημαϊκές Βιβλιοθήκες, τα ποσοτικά πρότυπα που προτείνονται σύμφωνα με τα πρότυπα της IFLA σχετικά με το μέγεθος των συλλογών είναι :

- Ελάχιστος αριθμός βιβλίων : 190.000 τόμοι.
- Αναλογία 90 τόμων ανά φοιτητή.
- Ελάχιστος αριθμός περιοδικών : 3.000 τίτλοι.
- Αναλογία 1 – 1.5 τίτλων ανά φοιτητή.
- Ετήσια αύξηση βιβλίων : 5% της συλλογής βιβλίων.

Η Βιβλιοθήκη του ΜΙΘΕ διαθέτει 15.000 τίτλους βιβλίων και 230 τίτλους περιοδικών και ως εκ τούτου δεν πληροί τα προαναφερθέντα πρότυπα. Επομένως, η Βιβλιοθήκη πρέπει να εμπλουτίσει τη συλλογή της άμεσα.

Από την άλλη πλευρά, όσον αφορά τις υπηρεσίες μιας Ακαδημαϊκής Βιβλιοθήκης, τα πρότυπα, σύμφωνα με την IFLA, καλύπτουν ένα μεγάλο μέρος από τις υπηρεσίες της. Καταρχάς, θα πρέπει να γίνει ένας διαχωρισμός των υπηρεσιών, που όμως έχουν άμεση σχέση μεταξύ τους, και έτσι χωρίζεται σε οργάνωση των συλλογών και σε υπηρεσίες κοινού, που είναι αλληλοεξαρτώμενες. Θα πρέπει η οργάνωση του υλικού να είναι σωστή και καλά δομημένη ώστε οι μετέπειτα υπηρεσίες της βιβλιοθήκης να μπορούν να καλύπτουν τις ανάγκες των χρηστών της. Με τον όρο «οργάνωση» εννοούμε την απαραίτητη επεξεργασία που υφίσταται το υλικό (καταλογογράφηση, θεματική ευρετηρίαση, ταξινόμηση) μέχρι να φτάσει στο στάδιο που θα είναι έτοιμο προς χρήση. Ενώ με τους όρους «υπηρεσίες κοινού» εννοούμε τον δανεισμό, την βοήθεια που θα προσφέρει ο βιβλιοθηκονόμος στον χρήστη, την διευκόλυνση στην πρόσβαση της βιβλιοθήκης και άλλα.

Τα πρότυπα της IFLA λοιπόν για τις υπηρεσίες είναι τα εξής:

- Οι υπηρεσίες που παρέχονται από την βιβλιοθήκη συμπληρώνουν τους στόχους του πανεπιστημίου.
- Οι υπηρεσίες της βιβλιοθήκης πρέπει να προωθούν και να διευκολύνουν την αποτελεσματική χρήση των πληροφοριών.

- Η διαδικασία του δανεισμού θα πρέπει να είναι αποτελεσματική και λειτουργική. Θα πρέπει να περιγράφονται οι όροι δανεισμού και η πρόσβαση στο υλικό της βιβλιοθήκης για όλες τις κατηγορίες του κοινού.

Σ' αυτή την περίπτωση η βιβλιοθήκη του ΜΙΘΕ ακολουθεί τα πρότυπα κατά ένα μέρος, διότι στον τομέα του δανεισμού δεν τον καλύπτει. Οι φοιτητές δεν μπορούν να δανείζονται υλικό από την βιβλιοθήκη και είναι ένα από τα άμεσα ζητούμενα των φοιτητών προς λύση.

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑΣ, ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ **ΘΕΩΡΙΑΣ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ**

Η βιβλιοθήκη του τμήματος Μεθοδολογίας, Ιστορίας και Θεωρίας της Επιστήμης (ΜΙΘΕ) υπάγεται στην Κεντρική Βιβλιοθήκη Θετικών Επιστημών του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. Το Τμήμα Μ.Ι.Θ.Ε. έχει ως αντικείμενο τη φιλοσοφία και ιστορία των επιστημών. Ειδικότερα μελετά τις επιστήμες από όλες τις δυνατές πλευρές: τα φιλοσοφικά τους προβλήματα, τη μεθοδολογία τους, τη διαχρονική-ιστορική τους διάσταση και τη σχέση τους με άλλα πολιτιστικά και κοινωνικά φαινόμενα. Ένα σημαντικό αντικείμενο μελέτης του Τμήματος Μ.Ι.Θ.Ε. είναι το ίδιο το Πανεπιστήμιο, η ιστορική του πορεία, οι ακαδημαϊκές του παραδόσεις, ο τρόπος οργάνωσης και διοίκησής του. Το Τμήμα Μ.Ι.Θ.Ε. είναι το πρώτο του είδους που ιδρύεται στην Ελλάδα (παρόμοια Τμήματα υπάρχουν στα μεγαλύτερα Πανεπιστήμια του εξωτερικού).

Άρχισε να λειτουργεί από το 1995, όπου στεγαζόταν στον 3^ο όροφο του κτηρίου της οδού Τζων Κέννεντυ 37 στην Καισαριανή. Τον Φεβρουάριο του 2005, μετακόμισε εντός της Πανεπιστημιούπολης και δίπλα στις αίθουσες διδασκαλίας του Τμήματος. Στον νέο χώρο καταλαμβάνει δύο ορόφους συνολικής εκτάσεως 350m².

Η συλλογή της βιβλιοθήκης απαρτίζεται από 15.000 περίπου τόμους βιβλίων και 230 τίτλους περιοδικών (οι 142 τίτλοι είναι τρέχουσες συνδρομές), 26 βιντεοκασέτες και 40 περίπου CD-ROM. Επίσης σε ξεχωριστό τμήμα, διαθέτει πτυχιακές, διπλωματικές και διδακτορικές διατριβές του Τμήματός της. Οι αριθμοί αυτοί συνεχώς αυξάνονται λόγω των συχνών παραγγελιών και των δωρεών. Καλύπτονται θέματα συναφή με τα αντικείμενα του Τμήματος, όπως φιλοσοφίας, κλασικής αρχαιογνωσίας, θεωρίας της επιστήμης, επιστημολογίας, μεθοδολογίας και ιστορίας της επιστήμης, θεωρίας θεσμών, οικονομικής ανάλυσης του δικαίου κ.ά.

Για την ταξινόμηση του υλικού εφαρμόζεται το δεκαδικό ταξινομικό σύστημα Dewey (D.D.C.). Για την οργάνωση χρησιμοποιείται το πρόγραμμα Horizon (έκδοση

7.3), που είναι σε on-line σύνδεση με όλες τις Βιβλιοθήκες του Πανεπιστημίου Αθηνών. Κατά την επεξεργασία των βιβλιογραφικών εγγραφών ακολουθούνται οι αγγλοαμερικάνικοι κανόνες καταλογογραφήσεως (A.A.C.R.2). Επίσης για την θεματική ευρετηρίαση του υλικού χρησιμοποιούνται οι θεματικές επικεφαλίδες της Βιβλιοθήκης του Κογκρέσου, οι οποίες μεταφράζονται και προσαρμόζονται στην ελληνική γλώσσα. Λόγω φόρτου εργασίας, συνεχούς εισαγωγής καινούργιου υλικού (δωρεές, αγορές, συνδρομές περιοδικών), χρονοβόρων διαδικασιών επεξεργασίας του υλικού και έλλειψης αρκετού εξειδικευμένου προσωπικού, η οργάνωση του υλικού της Βιβλιοθήκης δεν έχει ακόμα ολοκληρωθεί.

Το προσωπικό της Βιβλιοθήκης αποτελείται από δύο βιβλιοθηκονόμους: την Κ. Πανταζή Αντωνία, η οποία είναι τελειόφοιτος του τμήματος Βιβλιοθηκονομίας των ΤΕΙ Αθηνών και η Κ. Ντούνια Γεωργία, η οποία είναι τελειόφοιτος του τμήματος Βιβλιοθηκονομίας των ΤΕΙ Αθηνών καθώς επίσης και τελειόφοιτος του Τμήματος Εκπαίδευσης και Αγωγής της Προσχολικής Ηλικίας (ΤΕΑΠΗ).

Στο σημείο αυτό οφείλουμε να σας ενημερώσουμε ότι σύμφωνα με έρευνα που έγινε για το έτος του 2006 οι προπτυχιακοί φοιτητές είναι 784 στον αριθμό, εκ των οποίων οι 422 είναι ενεργοί προπτυχιακοί φοιτητές και οι 414 είναι μεταπτυχιακοί. Επίσης το τμήμα απασχολεί 50 άτομα ως διδακτικό και ερευνητικό προσωπικό, εκ των οποίων οι 15 είναι καθηγητές, οι 12 είναι Επίκουροι καθηγητές, 11 Ομότιμοι καθηγητές, 4 Λέκτορες και τέλος 8 άτομα άλλων ειδικοτήτων (παραδείγματος χάριν μεταδιδακτορικός υπότροφος κ.α).

Η Βιβλιοθήκη είναι ανοιχτή για το κοινό από την Δευτέρα μέχρι την Παρασκευή, κατά τις ώρες 09.00-16.00 (εκτός εορτών και καλοκαιρινών μηνών). Η πρόσβαση στα βιβλιοστάσια και η χρήση του αναγνωστηρίου είναι ελεύθερη.

Για οποιαδήποτε απορία των χρηστών το προσωπικό της Βιβλιοθήκης είναι πάντα πρόθυμο να τους εξυπηρετήσει. Γενικές πληροφορίες παρέχονται και τηλεφωνικά αλλά και μέσω e-mail.

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΟΙ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ

ΔΑΝΕΙΣΜΟΣ

Δικαίωμα δανεισμού του υλικού της Βιβλιοθήκης έχουν μόνο τα μέλη Διδακτικού Επιστημονικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.) του Τμήματος για 15 εργάσιμες ημέρες με δικαίωμα ανανέωσης, εφόσον το υλικό δεν έχει ζητηθεί από άλλους χρήστες. Οι υπόλοιποι χρήστες της Βιβλιοθήκης μπορούν να μελετήσουν το υλικό στο αναγνωστήριο της, καθώς και να το δανειστούν για φωτοτύπηση εκτός χώρου, αφήνοντας αστυνομική ταυτότητα ή τρίπτυχο ή διαβατήριο, με την υποχρέωση να το επιστρέψουν κατά την διάρκεια της ίδιας ημέρας στην κατάσταση που το δανείστηκαν. Οι φοιτητές του τμήματος συμπληρώνουν μία βεβαίωση, η οποία βεβαιώνει ότι ο/η επωνομαζόμενος/η είναι φοιτητής/τρια του συγκεκριμένου τμήματος, δίνει πλήρη στοιχεία διεύθυνσης, τηλεφώνου και αριθμού μητρώου και έτσι με αυτό τον τρόπο δανείζονται ένα βιβλίο στο όνομα του καθηγητή, ο οποίος είναι καταχωρημένος σε μία αλφαβητική λίστα που έχει δημιουργήσει το προσωπικό της βιβλιοθήκης. Επισημαίνεται ότι ο δανεισμός γίνεται χειρόγραφα, σε ένα απλό τετράδιο, κρατώντας το όνομα του δανειζομένου καθώς και ένα τηλέφωνο, τον ταξινόμικό αριθμό του υλικού, και την ημερομηνία δάνεισης.

ΑΝΑΖΗΤΗΣΗ ΥΛΙΚΟΥ ΜΕΣΩ ΟΡΑC ΚΑΙ ΜΕΣΩ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ

Η Βιβλιοθήκη διαθέτει ηλεκτρονικό κατάλογο, δηλαδή ΟΡΑC που επιτρέπει στον χρήστη μέσω των τερματικών της την εύκολη και γρήγορη αναζήτηση πληροφοριών περί της συλλογής της και των βάσεων δεδομένων της, αλλά και σε άλλες βάσεις δεδομένων του ΕΚΠΑ. Η αναζήτηση γίνεται από την κεντρική ιστοσελίδα του τμήματος.

Ο κατάλογος της Βιβλιοθήκης είναι επίσης προσβάσιμος μέσω διαδικτύου, ο οποίος δεν έχει ολοκληρωθεί και πολλές εγγραφές δεν έχουν πλήρη στοιχεία διότι έχουν μεταφερθεί από το παλαιότερο σύστημα της Βιβλιοθήκης και δεν έχουν διορθωθεί. Ο απομακρυσμένος χρήστης μπορεί να κάνει βιβλιογραφική και αρθρογραφική έρευνα στον κατάλογο της βιβλιοθήκης στην διεύθυνση <http://www.lib.uoa.gr> (είναι ο ενιαίος κατάλογος των Βιβλιοθηκών του Πανεπιστημίου Αθηνών: επιλέγετε «οραc – αναζήτηση – σύνθετη – περιορισμοί Βιβλιοθήκη ΜΙΘΕ» αν θέλετε να δείτε μόνο το υλικό της Βιβλιοθήκης) και από εκεί βρίσκεται το υλικό που σας ενδιαφέρει και βλέπετε αν είναι δανεισμένο ή ποιος είναι ο ταξινομικός του αριθμός.

Λεπτομερέστερα, σε μια ειδικά διαμορφωμένη αίθουσα, είναι διαθέσιμοι προσωρινά τρεις σταθμοί πολυμέσων για τους επισκέπτες της Βιβλιοθήκης, με άμεσο προγραμματισμό να γίνουν 10. Οι χρήστες μπορούν μόνοι τους ή με την καθοδήγηση του προσωπικού να χρησιμοποιήσουν τα CD-ROM, να κάνουν αναζητήσεις στις βάσεις δεδομένων του ΕΚΠΑ, στα ηλεκτρονικά περιοδικά του HEAL-LINK (Δίκτυο Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών), στον ΖΕΦΥΡΟ (πύλη πρόσβασης για βιβλιογραφικές αναζητήσεις στους καταλόγους όλων των Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών της Ελλάδος) και να πλοηγούνται στο διαδίκτυο αποκλειστικά για εκπαιδευτικούς σκοπούς.

ΑΙΘΟΥΣΑ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ

Θα πρέπει να αναφέρουμε ότι υπάρχει μέσα στον χώρο της βιβλιοθήκης μία αίθουσα με ηλεκτρονικούς υπολογιστές, 10 στον αριθμό, εκ των οποίων μόνο οι 2 απο αυτούς λειτουργούν. Οι υπολογιστές χρησιμεύουν εκτός από τις αναζητήσεις στο υλικό της βιβλιοθήκης, να κάνουν τις εγγραφές τους κατά την διάρκεια των

εγγραφών και τις δηλώσεις των μαθημάτων τους μέσα από αυτούς. Χρησιμοποιούν επίσης το e-mail τους (είτε προσωπικό είτε από του πανεπιστημίου) για να συννενοηθούν με τους εκάστοτε καθηγητές για θέματα που αφορούν διάφορα μαθήματα.

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΤΗΡΟΥΝΤΑΙ **ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΧΡΗΣΤΕΣ**

Οι χρήστες κατά την είσοδό τους στην Βιβλιοθήκη οφείλουν να συμπληρώσουν τα στοιχεία τους στο ειδικό βιβλίο επισκεπτών, διότι η καταγραφή έχει ως στόχο τη συγκέντρωση στοιχείων για μελλοντική επεξεργασία. Όλα τα ετήσια στατιστικά στοιχεία αποστέλλονται στο Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, όπου λειτουργεί Μ.Ο.Π.Α.Β. (Μονάδα Ολικής Ποιότητας Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών) η οποία συγκεντρώνει και επεξεργάζεται τα στατιστικά στοιχεία όλων των Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών, τα οποία και αποστέλλονται στην Εθνική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδος κάθε δύο χρόνια.

Οι εισερχόμενοι στο χώρο της Βιβλιοθήκης, οφείλουν να τηρούν ησυχία σε όλους τους χώρους της. Απαγορεύεται αυστηρά το κάπνισμα σε κάθε χώρο του κτηρίου. Αναψυκτικά, φαγώσιμα και άλλα υλικά που μπορούν να προκαλέσουν φθορά στο υλικό της, θα πρέπει να καταναλώνονται έξω από αυτή.

Δεν επιτρέπονται οι σημειώσεις πάνω στο υλικό και η κακομεταχείρισή του σε περίπτωση φωτοτύπισης.

Οι χρήστες που αποχωρούν από αυτή φέροντας μαζί τους βιβλία ή σημειώσεις, οφείλουν να τα παρουσιάζουν στο προσωπικό της Βιβλιοθήκης, εφόσον αυτό ζητηθεί.

Οι υπάλληλοι της Βιβλιοθήκης, μπορούν να επιβάλλουν κυρώσεις, ανάλογα με την περίπτωση ή να αρνούνται τη χρήση σε άτομα που παραβαίνουν τον κανονισμό της Βιβλιοθήκης.

Συνιστάται στους αναγνώστες για την καλύτερη εξυπηρέτησή τους :

- Να τοποθετούν τα προσωπικά τους αντικείμενα στα ειδικά ερμάρια που υπάρχουν έξω από την είσοδο της Βιβλιοθήκης, διότι δεν επιτρέπεται να τα έχουν μαζί τους.
- Να προτείνουν στην βιβλιοθήκη βιβλία που κρίνουν ότι πρέπει να συμπεριληφθούν στη συλλογή της. Δικαίωμα για υποβολή πρότασης αγοράς νέου υλικού, έχουν όλοι οι χρήστες της Βιβλιοθήκης, αρκεί να συμπληρώσουν στο ειδικό βιβλίο προτεινόμενης βιβλιογραφίας της Βιβλιοθήκης τα απαραίτητα βιβλιογραφικά στοιχεία. Το δικαίωμα επιλογής ανήκει στην επιτροπή της Βιβλιοθήκης.
- Φωτοτυπίες να κάνουν πάντα στο πλαίσιο του νόμου για τα πνευματικά δικαιώματα. Οι Βιβλιοθηκονόμοι δεν φέρουν καμία ευθύνη για τυχόν παράβαση.

Ο ΧΩΡΟΣ ΤΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ

Οι βιβλιοθήκες ως ένας από τους πιο σημαντικούς φορείς πολιτισμού, οφείλουν να αναπροσαρμόσουν, εκτός από τις υπηρεσίες που προσφέρουν και την εσωτερική και εξωτερική τους παρουσία και προβολή (Παπατσικουράκης, 2002). Αυτό επιτελείται με την αρχιτεκτονική ταυτότητα του κτηρίου, αλλά και την τοποθεσία στην οποία βρίσκεται, διότι παίζει σημαντικό ρόλο στην λειτουργικότητά της βιβλιοθήκης. Δυστυχώς όμως, η επιλογή του χώρου μιας βιβλιοθήκης δεν είναι στην αρμοδιότητα του βιβλιοθηκονόμου αλλά στο αρχικό κύριο σχέδιο που έχει προεπιλεγεί. Για να επιτευχθεί όμως ο

σχεδιασμός της βιβλιοθήκης θα πρέπει να ληφθούν υπόψη από τον αρμόδιο αρχιτέκτονα κάποια βασικά κριτήρια, όπως :

- Το μέγεθος του χώρου που είναι διαθέσιμο: Για παράδειγμα τον αριθμό των ορόφων και τις λειτουργίες που θα καλύπτει ο κάθε όροφος. Στην δική μας περίπτωση, η βιβλιοθήκη βρίσκεται στο ισόγειο και όλη η έκταση του τμήματος καλύπτει 350m². Έχει δύο ορόφους όπου στο ισόγειο βρίσκεται το αναγνωστήριο, η αίθουσα ηλεκτρονικών υπολογιστών και το Πληροφοριακό Υλικό. Στον ημιόροφο βρίσκονται τα βιβλιοστάσια των βιβλίων και των περιοδικών της.
- Η σχέση με παρακείμενες δραστηριότητες ή παροχές: έχει παρατηρηθεί ότι η χρήση των βιβλιοθηκών είναι πιο συχνή όταν βρίσκονται κοντά σε αίθουσες διδασκαλίας ή εργαστήρια και η παρούσα βιβλιοθήκη καλύπτει αυτό το κριτήριο.
- Η αισθητική του φυσικού χώρου: Η βιβλιοθήκη του συγκεκριμένου χώρου είναι βαμμένη με απαλά χρώματα, που δίνουν έναν τόνο ηρεμίας και συγκέντρωσης. Στους τοίχους υπάρχουν πίνακες με εικαστικά έργα που ομορφαίνουν τον χώρο. Και γενικότερα ο χώρος είναι διαμορφωμένος έτσι ώστε να υπάρχουν πολλά παράθυρα και να εισέρχεται άφθονο φως. Παρακάτω κάνουμε εμφανές και τον χώρο της βιβλιοθήκης μέσα από φωτογραφίες που έχουν ληφθεί.

Γενικά, ο χώρος είναι πολύ ομορφα διαμορφωμένος που ελκύει τον αναγνώστη για μελέτη, κατά την προσωπική μου άποψη.

<http://www.phs.uoa.gr/photos/library-02.jpg>

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ

Οι ανάγκες της κοινωνίας μας, η οποία ολοένα και περισσότερο βασίζεται στην τεχνολογία και την πληροφόρηση, θέτουν ως ζητούμενο από τους φοιτητές να έχουν κατακτήσει βασικές δεξιότητες, ώστε να κατανοούν πώς ορίζεται η πληροφορία, πώς οργανώνεται και πώς τελικά γίνεται προσβάσιμη.

Τα τελευταία χρόνια έχει παρατηρηθεί μία έντονη ανησυχία για μελέτη σχετικά με την μέτρηση απόδοσης των προσφερόμενων υπηρεσιών από τις βιβλιοθήκες. Όταν αναφερόμαστε στην λέξη «απόδοση», εννοούμε την ποιότητα που επιτυγχάνεται όταν ικανοποιούνται οι ανάγκες των χρηστών της, ώστε να είναι το κύριο μέλημα όλης της οντότητας της βιβλιοθήκης και όχι κάτι το προαιρετικό.

Για να εκτιμήσουμε από την σκοπιά της επιδίωξης της απόδοσης και ποιότητας της βιβλιοθήκης να φέρει εις πέρας τους στόχους της και την αποστολή της πρέπει να κάνουμε ανάλυση των αναγκών και προσδοκιών των πραγματικών ή των εν δυνάμει χρηστών της. Την αναγκαιότητα αυτή την λαμβάνει από τον ρόλο που κατέχουν οι χρήστες μέσα στην βιβλιοθήκη (Ζάχος, 1999).

Έρευνες που στοχεύουν να μετρήσουν ποιοτικά την επίδοση μιας βιβλιοθήκης σε σχέση με την επίτευξη των στόχων της ή την πληρότητα των υπηρεσιών που αυτή προσφέρει είναι σήμερα μια κοινή πρακτική στην διαχείριση των βιβλιοθηκών (Ζάχος, 1999). Επιδίωξη είναι η επίτευξη υψηλού βαθμού ποιότητας στην λειτουργία της βιβλιοθήκης και η έρευνα την οποία υλοποιήσαμε αναφέρεται στα παραπάνω, δηλαδή στην υλοποίηση των στόχων της βιβλιοθήκης του τμήματος Μεθοδολογίας, Ιστορίας και Θεωρίας της Επιστήμης κατά πόσο οι χρήστες της είναι ικανοποιημένοι από τις υπηρεσίες που αυτή προσφέρει και φυσικά κατά πόσο μπορεί να βελτιωθούν οι υπηρεσίες της για το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα.

Με την παρακάτω έρευνα (Παντούλη και Νιξαρλίδου, 2002) γίνεται μια προσπάθεια να εξετάσει αυτό που πρακτικά διαπιστώνει, ότι δηλαδή οι περισσότεροι

φοιτητές που επισκέπτονται τις βιβλιοθήκες μας δυσκολεύονται να χειριστούν τον Η/Υ για αναζήτηση βιβλιογραφίας μέσω του HORIZON. Για τον λόγο αυτό η παρούσα μελέτη που πραγματοποιήθηκε το Μάρτιο του 2002 σε δείγμα 291 πρωτοετείς φοιτητές του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, στοχεύει να προσφέρει πληροφορίες αναφορικά με τα προσφερόμενα προγράμματα πληροφοριακής εκπαίδευσης στις ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες και το είδος τους, να καταγράψει τις απόψεις των βιβλιοθηκονόμων για τη βελτίωση του επιπέδου της πληροφοριακής εκπαίδευσης καθώς και να διερευνήσει αν διαθέτουν τις απαιτούμενες δεξιότητες να αντεπεξέλθουν στην εκπαιδευτική διαδικασία.

Οι στόχοι της έρευνας είναι :

1. Να διαπιστωθεί το επίπεδο γνώσεων στη χρήση του Η/Υ
2. Να διαπιστωθεί η εξωσχολική τους ενασχόληση με τους Η/Υ
3. Να εξεταστεί η σχέση τους με την ακαδημαϊκή τους βιβλιοθήκη, και
4. Να καταγραφεί η άποψή τους για τη χρησιμότητα των εφαρμογών που προσφέρουν οι Η/Υ στις ακαδημαϊκές τους σπουδές.

Τα συμπεράσματα που καταλήξαν με την ολοκλήρωση της συγκεκριμένης έρευνας είναι ότι οι φοιτητές του δείγματος κρίνουν το επίπεδο των γνώσεων τους στους Η/Υ «χαμηλό». Επίσης φανερώνει ότι οι φοιτητές δεν επισκέπτονται το χώρο της βιβλιοθήκης και δεν κάνουν χρήση των υπηρεσιών που προσφέρει η βιβλιοθήκη του τμήματός τους.

Το ενδιαφέρον για μέτρηση της ικανοποίησης του χρήστη υπήρξε μεγάλο τα τελευταία 25 χρόνια. Στη Μεγάλη Βρετανία το SCONUL πρότεινε μια πενταπλή προσέγγιση της ικανοποίησης του χρήστη βασισμένη στην εργασία (Ζάχος,1999) που έγινε στο Liverpool John Moors University :

1. Γενική ικανοποίηση του χρήστη (υλικό που χρησιμοποίησε, ευκολία χρήσης και γενική εντύπωση για μια αποτελεσματική ή όχι λειτουργία της βιβλιοθήκης).
2. «Ποιότητα υπηρεσιών» με τα οποία μετρούνται οι απόψεις των χρηστών στο κατά πόσο οι υπηρεσίες ικανοποίησαν τις ανάγκες τους.
3. Τύπος χρήσης που ο χρήστης έκανε στη βιβλιοθήκη.
4. Διαθεσιμότητα του υλικού.

5. Απόψεις των χρηστών για τις πληροφοριακές υπηρεσίες της βιβλιοθήκης.

Οι τεχνικές για τη μέτρηση της ικανοποίησης του χρήστη μπορούν να ομαδοποιηθούν σε :

- Παράπονα και προτάσεις βελτίωσης
- Ανταπόκριση (feedback) με : help desks κ.α.
- Έρευνα χρηστών.

Οι έρευνες χρηστών επιδιώκουν να μετρήσουν τον βαθμό που η Βιβλιοθήκη επηρεάζεται από τις απαιτήσεις που οι χρήστες έχουν από την Βιβλιοθήκη και πώς ικανοποιεί τις ανάγκες των χρηστών της.

Μια άλλη έρευνα (Ζάχος, 1999) που εκπονήθηκε στο Πανεπιστήμιο των Ιωαννίνων κατά την περίοδο 25/05/99 έως 05/06/99 αποσκοπούσε να υπολογίσει :

1. Τον βαθμό διεύθυνσης της βιβλιοθήκης στον φοιτητικό πληθυσμό του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, δηλαδή πόσο οικεία είναι η βιβλιοθήκη στους φοιτητές και σε ποιο βαθμό η βιβλιοθήκη αποτελεί τόπο επίσκεψης κατά την καθημερινή παραμονή τους στην Πανεπιστημιούπολη.
2. Το βαθμό χρήσης της βιβλιοθήκης από τους φοιτητές και τις κυριότερες πληροφοριακές ή άλλες ανάγκες που οι φοιτητές επιδιώκουν να καλύψουν επισκεπτόμενοι την βιβλιοθήκη.
3. Τις απόψεις των φοιτητών για τον ρόλο της βιβλιοθήκης.
4. Τις προσδοκίες τους από τη βιβλιοθήκη και το κατά πόσο αυτές οι προσδοκίες επηρεάζουν την χρήση της βιβλιοθήκης.

Επίσης μέσα από την παραπάνω έρευνα που πραγματοποιήθηκε, αποκωδικοποιήθηκε η συμπεριφορά των φοιτητών ως χρήστες μιας βιβλιοθήκης, και ερμηνεύτηκε με βάση και άλλα ερευνητικά δεδομένα και επισκιάστηκε η προσοχή στις τάσεις που εμφανίζονται μέσα στη διεθνή βιβλιογραφία για το θέμα της χειρισμού της πληροφορίας μέσω Η/Υ, σε επίπεδο ακαδημαϊκών βιβλιοθηκών.

Τα αποτελέσματα της έρευνας έδειξαν ότι :

- Ο βαθμός διεύθυνσης της βιβλιοθήκης του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων στον φοιτητικό πληθυσμό του είναι περιορισμένος.

- Οι φοιτητές χρησιμοποιούν σε μικρό βαθμό τις Βιβλιοθήκες. Τα ποσοστά χρήσης διαφέρουν από τμήμα σε τμήμα αλλά είναι σε χαμηλό επίπεδο.
- Η χρήση που κάνουν είναι σε παραδοσιακές υπηρεσίες.
- Η εικόνα που έχουν για τις δυνατότητες των συλλογών και των Βιβλιοθηκών γενικότερα να ικανοποιήσουν τις ανάγκες τους είναι αρκετά αρνητική.

Μία άλλη έρευνα (Κορομπίλη και Κακούρη, 1999) που εκπονήθηκε κατά την περίοδο από το Νοέμβριο του 1997 έως το Μάιο του 1998 και αφορούσε την βιβλιοθήκη του Τεχνολογικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος Θεσσαλονίκης. Ο βασικός στόχος ήταν ο εκσυγχρονισμός της Κεντρικής βιβλιοθήκης του ΤΕΙ Θεσσαλονίκης, να δημιουργήσουν δηλαδή ένα περιβάλλον που θα ενθάρρυνε και θα στήριζε την έρευνα, θα βοηθούσε το εκπαιδευτικό προσωπικό στην ενημέρωση και στην προετοιμασία και παροχή του εκπαιδευτικού του έργου και θα παρείχε στους φοιτητές υλικό για τις εργασίες τους και πρόσβαση στη βιβλιογραφία του αντικειμένου σπουδών τους.

Η έρευνα, η οποία διεξήχθη από ομάδα αποτελούμενη από καθηγητές και συνεργάτες, αποτύπωσε την κατάσταση που επικρατούσε τότε, συντέλεσε στην έκφραση επιθυμιών όσον αφορά την ανάπτυξη της βιβλιοθήκης, παράλληλα όμως κατέδειξε ότι οι χρήστες δε γνωρίζουν το πλήρες φάσμα των δυνατοτήτων που μπορεί να προσφέρει μια ακαδημαϊκή βιβλιοθήκη για έρευνα και πληροφόρηση. Επίσης η εμπιστοσύνη που εξέφρασαν στις ικανότητες του προσωπικού για στήριξη ή ανάληψη της ερευνητικής τους δραστηριότητας στη βιβλιοθήκη ήταν πολύ μικρή. Σημαντικά ευρήματα θεωρούνται οι κρίσεις προσωπικού και φοιτητών για το μέγεθος και την ποιότητα της συλλογής και για το ότι δεν καλύπτει τις ερευνητικές, διδακτικές και εκπαιδευτικές τους ανάγκες. Τα υψηλά ποσοστά προτίμησής τους στην έντυπη μορφή, σε συνδυασμό με το γεγονός πως η συλλογή πράγματι δεν ήταν πλούσια σε σύγχρονο υλικό, ενίσχυσε τη θέση των βιβλιοθηκάρων πως έπρεπε να δοθεί – ιδιαίτερη βαρύτητα στην ανάπτυξη της έντυπης συλλογής.

Για τις ανάγκες της έρευνας ο πληθυσμός του ΤΕΙ Θεσσαλονίκης διαιρέθηκε σε τρεις ομάδες (σε μόνιμο εκπαιδευτικό προσωπικό, σε επιστημονικούς συνεργάτες και σε φοιτητές). Οι κυριότεροι λόγοι για τους οποίους χρησιμοποιούν την βιβλιοθήκη είναι για δανεισμό υλικού και η μελέτη περιοδικών αλλά και υλικού που ανήκει στους ίδιους φοιτητές.

Και οι τρεις κατηγορίες χρηστών θεωρούν χρήσιμη την παροχή προγραμμάτων βιβλιογραφικής εκπαίδευσης των χρηστών. Και για τις τρεις κατηγορίες που ζητούν αυτά τα προγράμματα, η εκπαίδευση με τη μορφή έντυπων οδηγιών συγκεντρώνει τα μεγαλύτερα ποσοστά. Αρκετά υψηλά ποσοστά συγκεντρώνει και η επιθυμία των εκπαιδευτικών για προαιρετικό σεμινάριο που θα απευθύνεται στους ίδιους.

Σε γενικές γραμμές οι απαντήσεις του προς έρευνα πληθυσμού βοήθησαν στον εντοπισμό των υπηρεσιών που επιθυμούσαν να αναπτύξει η Βιβλιοθήκη. Επίσης είναι γεγονός πως οι υπηρεσίες που έχουν αναπτυχθεί από την εποχή διεξαγωγής της έρευνας μέχρι σήμερα, έχουν συντελέσει στην εμφάνιση χρηστών με περισσότερες απαιτήσεις για ενημέρωση και εκπαίδευση. Εξάλλου οι εξελίξεις που συντελούνται στο χώρο των ΤΕΙ θέτουν υψηλότερους στόχους για έρευνα, απαιτούν νέους κύκλους μαθημάτων προσαρμοσμένους στις σημερινές απαιτήσεις της αγοράς, τονίζουν την αναγκαιότητα για προγράμματα εξειδίκευσης, μεταπτυχιακές σπουδές, μαθήματα εξ αποστάσεως, μαθήματα συνεχιζόμενης εκπαίδευσης.

Στο 8^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών παρουσιάστηκε από τους κύριους Κορφιάτη και Γεωργίου μία έρευνα που πραγματοποιήθηκε στους χρήστες τις Βιβλιοθήκης και Υπηρεσίας Πληροφόρησης του Πανεπιστημίου Πατρών (Κορφιάτη και Γεωργίου, 1999). Βασικός σκοπός της έρευνας ήταν να συλλεχθούν πληροφορίες σχετικά με:

α) Το αν και σε τί ποσοστό ο εξεταζόμενος πληθυσμός γνώριζε τις υπηρεσίες, επιτόπιες και ηλεκτρονικές, που παρείχε η Βιβλιοθήκη και Υπηρεσίας Πληροφόρησης.

β) Το ποιός ήταν ο συνολικός αριθμός χρηστών της Βιβλιοθήκης και Υπηρεσίας Πληροφόρησης και σε τί ποσοστό αυτοί χρησιμοποιούσαν την κάθε υπηρεσία, και

γ) Την ποιότητα παροχής τους, έτσι όπως αυτή εκτιμάται από τους ίδιους τους χρήστες της Βιβλιοθήκης και Υπηρεσίας Πληροφόρησης. Η συλλογή των δεδομένων έγινε με την μέθοδο ερωτηματολογίου και ένα κατανεμημένο τυχαίο δείγμα από το σύνολο του πληθυσμού που εξετάστηκε με εκείνη της στρωματογραφικής τυχαίας δειγματοληψίας.

Τα συμπεράσματα που προέκυψαν από την έρευνα ήταν ότι η Βιβλιοθήκη και Υπηρεσία Πληροφόρησης, μέσα από τις συνεχείς και εντατικές προσπάθειές της, κατάφερε να προσφέρει υπηρεσίες στην πανεπιστημιακή κοινότητα και να καλύψει σε βαθμό ικανοποιητικό τις ανάγκες των χρηστών της.

Μια άλλη έρευνα (Βαρδακώστα, 2007) που διεξήχθη εντός του 2007 για την συναισθηματική νοημοσύνη στις ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες με σκοπό τη διερεύνηση της ύπαρξης της έννοιας στην καθημερινότητα των υπευθύνων των Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών. Ειδικότερα, σκοπός ήταν η καταγραφή:

α) της γνώσης ή όχι της έννοιας καθώς και της προθυμίας για την υιοθέτηση της

β) του βαθμού που θεωρούνται σημαντικά τα χαρακτηριστικά της

γ) καταγραφή των χαρακτηριστικών που διαθέτουν οι υπεύθυνοι των Βιβλιοθηκών

δ) καταγραφή των χαρακτηριστικών που θεωρούν πιο σημαντικά για ένα διευθυντή και τέλος

ε) την προθυμία υιοθέτησης μιας εκπαιδευτικής διαδικασίας σχετικά με αυτήν.

Η έρευνα μας επιβεβαίωσε τη σημασία της συναισθηματικής νοημοσύνης στην ηγεσία των ακαδημαϊκών βιβλιοθηκών. Η επιθυμία και η ανάγκη για τον προσδιορισμό των χαρακτηριστικών που πρέπει να διαθέτουν οι διευθυντές των ακαδημαϊκών βιβλιοθηκών θα συνεχίσει να υπάρχει αφού η στιγμή οι ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες είναι οργανισμοί που δέχονται επιδράσεις από το περιβάλλον στο οποίο λειτουργούν και το οποίο εξελίσσεται συνεχώς καθώς, και από την εσωτερική τους λειτουργία αυτή καθ' αυτή. Η κατανόηση του πως ακριβώς σχετίζεται η συναισθηματική νοημοσύνη με την αποτελεσματική διοίκηση μπορεί να οδηγήσει

στον προσδιορισμό νέων χαρακτηριστικών που μπορούν να χρησιμοποιηθούν στην εκπαιδευτική διαδικασία αλλά και στην ανάπτυξη προγραμμάτων, προκειμένου να ενισχυθεί η αποτελεσματικότητα των διοικούντων. Η γνώση που μπορεί να προέλθει από τέτοιου είδους έρευνες μπορεί να εμπλουτίσει την κατανόηση της αποτελεσματικής διοίκησης και να συντελέσει στην παραγωγή εργαλείων για την επιλογή, εκπαίδευση και ανάπτυξη των ηγετών, ενισχύοντας έτσι την απόδοση ολόκληρου του οργανισμού.

Είναι αναμφισβήτητο γεγονός τα τελευταία δέκα χρόνια οι ελληνικές ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες έχουν κάνει άλματα στην παροχή νέων υπηρεσιών και την ενδυνάμωση των ήδη παρεχόμενων προς την ακαδημαϊκή κοινότητα. Είναι επίσης δεδομένο, ότι στο σύγχρονο περιβάλλον ενός ακαδημαϊκού ιδρύματος η διαχείριση της γνώσης και η υποστήριξη της έρευνας (Γαρουφάλλου,2007) αναδεικνύονται ως πρωταρχικοί παράγοντες για την εξέλιξη αλλά και την επιβίωση των ιδρυμάτων.

Η ανακοίνωση αυτή παρουσίασε τα αποτελέσματα μιας διαχρονικής μελέτης που ξεκίνησε το 1999 και συνεχίζεται έως σήμερα, όπου καταγράφει τις απόψεις του ακαδημαϊκού προσωπικού, των πληροφορικών και των διοικητικών υπαλλήλων σχετικά με τους βιβλιοθηκονόμους και τις βιβλιοθήκες. Στη μελέτη αυτή, για πρώτη φορά μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας, μέσω συνεντεύξεων, εκφράζουν την άποψή τους για τις εξελίξεις που συντελούνε στις βιβλιοθήκες των ιδρυμάτων τους. Καταγράφονται οι απόψεις τους για τους βιβλιοθηκονόμους, την προσφορά τους στα ακαδημαϊκά ιδρύματα, αλλά και πως βλέπουν τόσο την μελλοντική ανάπτυξη των βιβλιοθηκών όσο και του προσωπικού τους. Στην έρευνα συμμετείχαν είκοσι ένα άτομα από επτά ακαδημαϊκά ιδρύματα.

Η έρευνα αποτυπώνει τις αντίθετες απόψεις αρκετών συμμετεχόντων για το ρόλο της βιβλιοθήκης και του βιβλιοθηκονόμου στα ακαδημαϊκά ιδρύματα, τα πιστεύω και τα « θέλω » του προσωπικού των ακαδημαϊκών ιδρυμάτων σχετικά με τις βιβλιοθήκες και τους βιβλιοθηκονόμους.

Συνεχίζοντας τη βιβλιογραφική αναζήτηση στου επιστημονικούς κόλπους των Ελληνικών Βιβλιοθηκών, αξίζει να σημειωθεί η έρευνα (Γαρουφάλλου και Σιάτρη, 1998) που έγινε στις ελληνικές ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες το πρώτο εξάμηνο του 1998. Σκοπός της έρευνας, είναι να εξετάσει τον τρόπο με τον οποίο τα τεχνολογικά επιτεύγματα επηρεάζουν τις ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες και τους βιβλιοθηκονόμους.

Μετέπειτα, να εντοπίσουν πιθανά προβλήματα στην διάδοση των ηλεκτρονικών και μη πληροφοριών , με σκοπό την ανάπτυξη κατάλληλων θεωρητικών και πρακτικών πλαισίων που θα καταφέρουν να επιλύσουν. Οι στόχοι της έρευνας αναλυτικότερα είναι:

- Να ερευνήσει την ποικιλία των ηλεκτρονικών πληροφοριακών πηγών στις ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες.
- Να εξετάσει τους παράγοντες που σχετίζονται με την αυτοματοποίηση των ελληνικών ακαδημαϊκών βιβλιοθηκών και την πρόσβαση που παρέχουν στις ηλεκτρονικές πηγές πληροφόρησης από τις βιβλιοθήκες.
- Να εξετάσει την χρήση των ηλεκτρονικών πηγών πληροφόρησης από τους Έλληνες ακαδημαϊκούς βιβλιοθηκονόμους και την επίδραση που έχει η χρήση της ηλεκτρονικής επικοινωνίας στην καθημερινή επαγγελματική τους εργασία.
- Να εξετάσει το επίπεδο υπάρχουσας συνεχιζόμενης εκπαίδευσης των βιβλιοθηκονόμων και να καταγράψει τις ανάγκες τους.
- Να καταγράψει τα προγράμματα εκπαίδευσης χρηστών που παρέχουν οι βιβλιοθήκες με σκοπό να προάγουν τη χρήση των ηλεκτρονικών πηγών πληροφόρησης.

Από τα αποτελέσματα της έρευνας έγινε φανερό ότι οι βιβλιοθήκες βρίσκονται σε ένα στάδιο συνεχούς ανανέωσης και ανάπτυξης. Παρόλο που αντιμετωπίζουν δυσκολίες όπως έλλειψη προσωπικού, περιορισμένη παροχή ηλεκτρονικών πηγών πληροφόρησης, έλλειψη εξοπλισμού, προσπαθούν εντούτοις να εκσυγχρονίσουν και να αυξήσουν τους ρυθμούς ανάπτυξης τους.

Σε αντίποδα με ότι συμβαίνει στην ελληνική βιβλιογραφία, στην διεθνή έχουν κατά καιρούς γραφτεί πολλές έρευνες (Παντούλη και Νιξαρλίδου,2002) σχετικά με :

1. τις στάσεις των φοιτητών απέναντι στις νέες τεχνολογίες και τη χρήση τους στις ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες καθώς επίσης
2. την εκπαίδευση των χρηστών σε πανεπιστημιακό επίπεδο, με ενέργειες που οργανώνονται και διεξάγονται από τις ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες διαφόρων χωρών.

3. Η Ethelene Whitmire (2001) δίνει αποτελέσματα της έρευνας, στην οποία εξέτασε 1.046 προπτυχιακούς φοιτητές από διάφορα πανεπιστήμια των Η.Π.Α κατά τη διάρκεια των τριετών σπουδών τους, για να διαπιστωθούν τυχόν αλλαγές – κατά το πέρασμά τους από τη μια χρονιά στην άλλη – στις στάσεις των φοιτητών αυτών απέναντι στις διάφορες υπηρεσίες που προσφέρει η βιβλιοθήκη τους, καθώς και στον τρόπο εκπαίδευσή τους στη χρήση της πληροφορίας (information library instruction). Η Whitmire σχολιάζει τα μειονεκτήματα ερευνών με θέμα παρόμοιο με το δικό της, που έγιναν όμως μόνο σε ένα πανεπιστήμιο (Bancroft, 1998; Clougherty, 1998) και σε δείγμα φοιτητών ανεξάρτητα από το έτος σπουδών τους (Berger, 1994; Talbot, 1998). Γράφει ότι, οι παραπάνω περιορισμοί έχουν ως συνέπεια να μην μπορούν να γενικευτούν τα αποτελέσματα των ερευνών αυτών, επειδή υπάρχουν ιδιαιτερότητες στο κάθε πανεπιστημιακό ίδρυμα και στους φοιτητές ανάλογα με το έτος σπουδών τους. Παρόλα αυτά, η αρθρογράφος πιστεύει ότι είναι χρήσιμες και τέτοιου τύπου έρευνες, γιατί προσδιορίζουν τις δραστηριότητες των φοιτητών όταν χρησιμοποιούν τη βιβλιοθήκη.

Ως αναφορά τη χρήση των βιβλιοθηκών από τους φοιτητές, τα αποτελέσματα των ερευνών δείχνουν ότι οι φοιτητές χρησιμοποιούν τη βιβλιοθήκη ως κύριο χώρο μελέτης και όχι για ερευνητικούς σκοπούς, δεν ενδιαφέρονται για προγράμματα εκμάθησης βιβλιογραφικής αναζήτησης, οι πηγές μέσα από τις οποίες αναζητούν είναι κυρίως οι εφημερίδες, μπαίνουν στην βιβλιοθήκη να δανειστούν βιβλία και να φωτοτυπήσουν υλικό και συχνότερα χρησιμοποιούν κάποιον Η/Υ της αίθουσας «αίθουσας υπολογιστών», που τους παρέχει το αντίστοιχο τμήμα της βιβλιοθήκης για τη συγγραφή της εργασίας τους (Fister, 1992; Valentine, 1993). Αξιολογώντας τα αποτελέσματα της δικής της έρευνας, η Whitmire επισημαίνει ότι ανάλογα με το έτος σπουδών που βρίσκεται ο κάθε φοιτητής, διαφοροποιεί τις ανάγκες που έχει από τη

βιβλιοθήκη, γενικά όμως προτιμά να κάνει την έρευνά του με τον παραδοσιακό τρόπο.

Μια ακόμα έρευνα (Παντούλη και Νιξαρλίδου,2002) που έγινε στο Πανεπιστήμιο της Αυστραλίας (Central Queensland University), το οποίο ανέπτυξε ένα πλαίσιο εργασίας που βοηθά στο σχεδιασμό και την αξιολόγηση προγραμμάτων, με θέμα τις δυνατότητες πρόσβασης στην πληροφορία. Στο συγκεκριμένο πανεπιστήμιο, το διδακτικό προσωπικό και οι βιβλιοθηκονόμοι συνεργάζονται στην προετοιμασία και οργάνωση των πληροφοριών σε ότι αφορά τα αναλυτικά προγράμματα σπουδών. Το διδακτικό προσωπικό και οι βιβλιοθηκονόμοι μοιράζονται τις ευθύνες διδασκαλίας, ο διδάσκων παραδίδει την ύλη του μαθήματος και ο/η βιβλιοθηκονόμος παραδίδει το τμήμα του μαθήματος που αφορά στις δυνατότητες πρόσβασης στην πληροφορία. Η εξοικείωση με τις πηγές πληροφόρησης διεξάγεται παράλληλα με τη διδασκαλία της θεματικής ενότητας και οι φοιτητές μαθαίνουν να αναζητούν επιπλέον πληροφορίες, που τους βοηθούν στην καλύτερη κατανόηση του περιεχομένου κάθε θεματικής ενότητας. Το διδακτικό προσωπικό και ο/η βιβλιοθηκονόμος συζητούν τις ειδικές πληροφορίες και αποφασίζουν ποιες από αυτές είναι επιθυμητές να δοθούν στο πλαίσιο του μαθήματος (Οπρ, 2001).

Συνοψίζοντας όλες τις παραπάνω έρευνες, καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι κατά καιρούς πολλές έρευνες διοργανώνονται με απώτερο σκοπό την καλύτερη και ορθότερη καταγραφή των αποτελεσμάτων τους, ώστε να μπορέσουν να επιλύσουν τα προβλήματα και τις δυσκολίες που οι χρήστες των ακαδημαϊκών βιβλιοθηκών αντιμετωπίζουν καθημερινά.

Ωστόσο κατανοούμε απόλυτα ότι δεν έχουμε καταφέρει να φτάσουμε σε κάποιο επιθυμητό στόχο ώστε να επέλθει η οριστική λύση στα προβλήματα μας. Στην προσπάθεια καταγραφής ερευνών για την καλύτερη εξυπηρέτηση των χρηστών σε ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες θα συμπεριλάβουμε και την παρούσα έρευνα που αποσκοπεί στα καλύτερα και αποτελεσματικότερα αποτελέσματα της έρευνας.

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

Η συγκεκριμένη έρευνα έγινε στο πλαίσιο πτυχιακής εργασίας, με θέμα «Έρευνα χρηστών στην Βιβλιοθήκη του τμήματος Μεθοδολογίας, Ιστορίας και Θεωρίας της Επιστήμης του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών ». Σκοπός της είναι:

- Να καταγραφεί η άποψη των χρηστών για τη χρησιμότητα των εφαρμογών που προσφέρουν οι υπηρεσίες της βιβλιοθήκης στις ακαδημαϊκές σπουδές, δηλαδή κατά πόσο οι χρήστες της βιβλιοθήκης είναι ικανοποιημένοι ή μη από τις υπηρεσίες που αυτή προσφέρει στα πλαίσια της εκπαιδευτικής τους κοινότητας.
- Να εξετάσει τη σχέση των χρηστών με την ακαδημαϊκή τους βιβλιοθήκη, δηλαδή κατά πόσο οι χρήστες χρησιμοποιούν την βιβλιοθήκη.
- Να καταγράψει τις απόψεις των χρηστών για νέους τρόπους βελτίωσης στις παρεχόμενες υπηρεσίες της βιβλιοθήκης, δηλαδή για την λήψη των σωστότερων και ωφέλιμων τρόπων λειτουργίας της βιβλιοθήκης.
- Να εξετάσει εάν η τεχνολογική ανάπτυξη που έχει συντελέσει στις βιβλιοθήκες, έχει επηρεάσει τον ρόλο της βιβλιοθήκης στην ακαδημαϊκή κοινότητα και
- τέλος να αξιολογήσει την σημασία που δίνεται στο ρόλο της βιβλιοθήκης.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ

Το σύνολο των περιπτώσεων που απασχολούν μια έρευνα αποτελούν το πληθυσμό της έρευνας. Η έννοια του πληθυσμού προέρχεται από την στατιστική και αναφέρεται όχι μόνο σε πρόσωπα αλλά και σε αντικείμενα, οργανισμούς, δραστηριότητες κ.λ.π. Τα στοιχεία του πληθυσμού έχουν κάποια κοινά χαρακτηριστικά τα οποία θα πρέπει να προσδιοριστούν με ακρίβεια (Ζαφειρίου,2000).

Ο πληθυσμός των ερωτηθέντων υπολογίστηκε σύμφωνα με τα στοιχεία της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Ελλάδος για την ακαδημαϊκή περίοδο 2005-2006, το σύνολο των προπτυχιακών φοιτητών του τμήματος Μεθοδολογίας, Ιστορίας και Θεωρίας της Επιστήμης του Πανεπιστημίου Αθηνών ανέρχεται στους 784 στον αριθμό, εκ των οποίων οι 422 είναι ενεργοί προπτυχιακοί φοιτητές και οι 414 είναι μεταπτυχιακοί. Ακόμα απασχολεί 50 άτομα ως διδακτικό και ερευνητικό προσωπικό που και αυτά συγκαταλέγονται μέσα στα πλαίσια της έρευνάς μας.

ΔΕΙΓΜΑ

Αποδεικνύεται με μαθηματικό τρόπο ότι αν επιλέξουμε ένα τυχαίο δείγμα τότε αυτό το δείγμα είναι αντιπροσωπευτικό του συνολικού πληθυσμού. Η έννοια του τυχαίου προέρχεται από την στατιστική και σημαίνει ότι κάθε μονάδα του πληθυσμού έχει τις ίδιες πιθανότητες να επιλεγεί. Επομένως ερευνούμε ένα μικρό τμήμα του συνολικού πληθυσμού και στη συνέχεια γενικεύουμε τα αποτελέσματα.

Η δειγματοληψία που χρησιμοποιήθηκε είναι τυχαία (Ζαφειρίου,2000).

ΣΥΛΛΟΓΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Η συλλογή των δεδομένων πραγματοποιήθηκε με τη μέθοδο του ερωτηματολογίου. Η ολοκλήρωση της έρευνας αυτής βασίστηκε κατά κύριο λόγο στην χρήση του ερωτηματολογίου. Το αρχείο δεδομένων, που υπήρξε αντικείμενο μελέτης, είναι μεγέθους διακοσίων πενήντα αντικειμένων (250) και αποτελείται από τα ερωτηματολόγια που συμπλήρωσαν έντυπα οι χρήστες της βιβλιοθήκης.

Για τη συλλογή της παρούσας μελέτης δημιουργήθηκε μία σειρά από ερωτήσεις που είχαν προετοιμαστεί από τον ερευνητή, και ιδιαίτερη προσοχή δόθηκε στην θεματολογία και τις ενότητες που θα κάλυπταν οι ερωτήσεις με σκοπό να επιτευχθεί ο βασικός σκοπός της έρευνας.

Τα πλεονεκτήματα που προσφέρουν τα ερωτηματολόγια είναι αρκετά, διότι στοιχίζουν ελάχιστα, μπορούν να σταλούν σε μεγάλο αριθμό ανθρώπων με την λιγότερη χρονοβόρα μέθοδο, και οι ερωτώμενοι μπορούν να εκφραστούν ελεύθερα. Επιπροσθέτως, είναι τυποποιημένοι οι τρόποι ανάλυσης του υλικού και ο ερευνητής δεν μπορεί να επηρεάσει τις απαντήσεις.

Στα ερωτηματολόγια καταγράφονται «στεγνά» και «στείρα» ποσοστά τα οποία αφορούν τα δείγματα του πληθυσμού, στα οποία γίνεται η μελέτη. Οι μελέτες αυτές, αν και παρουσιάζουν την συνολική εικόνα σε μια συγκεκριμένη χρονική περίοδο, εντούτοις δεν επιτρέπουν σε βάθος μελέτη και ανάλυση. Θα πρέπει να δημιουργηθεί η ανάγκη να εντοπιστούν τα αίτια του κάθε προβλήματος και να καθοριστεί στην πραγματική του διάσταση το πρόβλημα, ώστε να βρεθεί μία αποτελεσματική λύση (Ζαφειρίου,2000). Στην συλλογή των δεδομένων εκτός από

την έρευνα με ερωτηματολόγια υπάρχουν επίσης και η συνέντευξη και η παρατήρηση.

Με την μέθοδο της συνέντευξης υποβάλλεται ο ερωτώμενος από τον ερευνητή σε μια σειρά από ερωτήσεις στις οποίες καλείται να απαντήσει. Είναι μια χρονοβόρα όμως διαδικασία και έχει χαμηλή ανταπόκριση. Από την άλλη μεριά, η μέθοδος της παρατήρησης χρησιμοποιείται για συγκεκριμένους ερευνητικούς σκοπούς. Είναι όμως και αυτή μία χρονοβόρα διαδικασία, υπάρχουν μπερδέματα στους ρόλους του ερωτώμενου-παρατηρητή, ο παρατηρητής μπορεί να είναι προκατειλημμένος, υπάρχει πρόβλημα στην καταγραφή του υλικού και άλλα.

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

Η επιλογή του ερωτηματολογίου ως εργαλείο της έρευνας, έγινε διότι θεωρείται μία από τις πλέον γνωστές και ευρέως χρησιμοποιημένες μεθόδους συλλογής υλικού για τις βιβλιοθήκες. Παρότι εκ πρώτης όψεως φαίνεται εξαιρετικά απλή, η διατύπωση μιας σειράς ερωτήσεων σε μερικές σελίδες χαρτί, είναι ιδιαίτερα δύσκολη διαδικασία καθώς τα στοιχεία που θα συγκεντρωθούν πρέπει να είναι αξιόπιστα και έγκυρα. Η σύνταξη του ερωτηματολογίου αποτελεί μέσο και όχι αυτοσκοπό(Ζαφειρίου, 2007).

Η ποιοτική αλλά και ποσοτική έρευνα που εξήλθε σαν αποτέλεσμα της όλης διαδικασίας, έχει ως στόχο να αναζητήσει και να εξερευνήσει τις απόψεις των συμμετεχόντων, να ερευνήσει συμπεριφορές, ιδέες, να δώσει λύσεις σε πολλαπλά ζητήματα και να προτείνει νέες μεθόδους, ώστε να γίνει πιο προσιτή η βιβλιοθήκη

στο ευρύ κοινό. Οι στατιστικές μελέτες που βασίζονται σε δομημένα ερωτηματολόγια, έχουν καθιερωθεί εδώ και πολλά χρόνια, ως εργαλείο της ποιοτικής έρευνας, και είναι ένα από τα πιο χρήσιμα, αξιόπιστα και πιο διαδεδομένα εργαλεία [Busha and Harter 1980].

Η δομή του ερωτηματολογίου σε ενότητες είναι χρήσιμη διότι ο ερωτώμενος μπορεί να «προσανατολίζεται» και να συγκεντρώνεται σε συγκεκριμένα θέματα και να μην πελαγοδρομεί και κουράζεται.

Το ερωτηματολόγιο δημιουργήθηκε έτσι ώστε να είναι μικρό σε έκταση (μόνο 6 σελίδες και 18 ερωτήσεις), διότι τα εκτενή ερωτηματολόγια με μεγάλο αριθμό ερωτήσεων, που απαιτούν πολύ χρόνο για τη συμπλήρωσή τους, δε θεωρούνται εύχρηστα, αλλά ούτε και αξιοποιήσιμα από το βιβλιοθηκονόμο, καθώς θα αντιμετωπίσει προβλήματα στην ταξινόμησή τους. Το ερωτηματολόγιο της έρευνας κατασκευάστηκε έτσι, ώστε να είναι όσο το δυνατόν πιο σαφές και ξεκάθαρο στη διατύπωση των ερωτήσεων του, ώστε να μη δημιουργεί προβλήματα συμπλήρωσης.

Κατά τον σχεδιασμό του ερωτηματολογίου δόθηκε βαρύτητα στο ύφος της γλώσσας, διότι επιλέχτηκε και σχεδιάστηκε προσεχτικά η κάθε ερώτηση, ώστε να είναι απλή και προς αποφυγή ασαφών προτάσεων. Τα ερωτήματα για κάθε «στοιχείο» ήταν μοναδικά. Έγινε καταγραφή του συνδυασμού των απαντήσεων και της αλληλεπίδρασης μεταξύ τους, ώστε ο ερωτώμενος να μην έρθει σε δύσκολη θέση ή να μην του κινήσουμε την καχυποψία, με απώτερο σκοπό την εξασφάλιση μεροληπτικών στοιχείων.

Κατόπιν τοποθετήθηκαν οι ερωτήσεις σε λογική σειρά, όπου οι σχετικές ερωτήσεις ακολουθούσαν η μία την άλλη και η ανοιχτή ερώτηση τοποθετήθηκε στο τέλος (ερώτηση δεκαοχτώ). Τέλος υπάρχει και ένα συνοδευτικό γράμμα που εξηγεί τον σκοπό της έρευνας αλλά και του ερωτηματολογίου.

Οι ερωτήσεις που περιλαμβάνει το ερωτηματολόγιο έχουν την μορφή κλειστού και ανοιχτού τύπου. Ερωτήσεις κλειστού τύπου ή δομημένες, ονομάζονται οι ερωτήσεις στις οποίες είτε η απάντηση είναι μονολεκτική είτε οι διαθέσιμες επιλογές είναι περισσότερες, αλλά συγκεκριμένες και προκαθορισμένες. Οι κλειστές ερωτήσεις μπορούν να απαντηθούν ευκολότερα και γρηγορότερα και ταυτόχρονα

είναι ευκολότερο για τον βιβλιοθηκονόμο να αντλήσει τα στοιχεία που περιέχουν και να τα επεξεργαστεί.

Ανοιχτού τύπου ερωτήσεις ή αδόμητες, ονομάζονται οι ερωτήσεις που ζητείται από τον ερωτώμενο να διατυπώσει την απάντηση με όποιο τρόπο θεωρεί καλύτερο. Απαιτούν πολύ περισσότερο χρόνο για την απάντησή τους αλλά προσφέρουν την σιγουριά, ότι δεν σημειώθηκαν κάποιες απαντήσεις στην τύχη. Δίνουν έναν απρόβλεπτο αριθμό διαφορετικών απαντήσεων, με λεπτές διαφορές μεταξύ τους, οι οποίες είναι δυσκολότερο να αναλυθούν και να ταξινομηθούν.

Ξεκινώντας με ερωτήσεις κλειστού τύπου, το ερωτηματολόγιο καταλήγει σε ερώτηση ανοικτού τύπου. Από τις ερωτήσεις κλειστού τύπου, μερικές είναι διχοτομικές ερωτήσεις, όπου παρατίθενται λίστα από απαντήσεις και τέτοιες είναι οι ερωτήσεις «Θα σας ενδιέφερε να παρακολουθήσετε σεμινάρια χρήσης των πηγών της Βιβλιοθήκης», η ερώτηση «Αν χρησιμοποιείτε τα ενημερωτικά φυλλάδια που παρέχει η βιβλιοθήκη σχετικά με τη χρήση του OPAC» και τέλος η ερώτηση «Είστε ικανοποιημένοι από την εξυπηρέτηση του προσωπικού της βιβλιοθήκης». Ερωτήσεις βαθμονόμησης, όπου ο ερωτώμενος μπορεί να απαντήσει σε μία από τις υπάρχουσες κατηγορίες, είναι οι ερωτήσεις με εκφώνηση «Αναφέρετε το φύλο σας», «Αναφέρετε το τμήμα σας», «Αναφέρετε την ιδιότητά σας», «Για πιο λόγο επισκεφθήκατε τελευταία φορά την βιβλιοθήκη», «Ποιές από τις παρακάτω υπηρεσίες χρησιμοποιείτε στην βιβλιοθήκη και πόσο συχνά», «Ποιές από τις ηλεκτρονικές υπηρεσίες κάνετε συνήθως χρήση και πόσο συχνά», «Πώς κρίνετε τον τεχνολογικό εξοπλισμό της βιβλιοθήκης του τμήματος», «Πιστεύετε ότι πρέπει να εμπλουτισθεί η συλλογή της βιβλιοθήκης», «Πολλές βιβλιοθήκες αντιμετωπίζουν αποφάσεις δύσκολου προϋπολογισμού. Σε ποιους τομείς πιστεύετε ότι πρέπει να δώσει βαρύτητα η Βιβλιοθήκη κατά την αγορά του υλικού της», «Πώς ενημερώνεστε συνήθως για τις υπηρεσίες της βιβλιοθήκης», «Πόσο ενδιαφέροντες κρίνετε τους παρακάτω τρόπους ενημέρωσης και προώθησης των υπηρεσιών», «Πώς θεωρείτε πως πρέπει να αξιολογηθεί η βιβλιοθήκη στους παρακάτω τομείς» και τέλος υπάρχουν οι ερωτήσεις κατάταξης, όπου ζητείται από τον ερωτώμενο να απαντήσει βάζοντας τις απαντήσεις σε σειρά κατάταξης με αριθμό 9, 10.

Το ερωτηματολόγιο διαρθρώνεται σε τρεις ενότητες και συμπεριλαμβάνει μία ανοιχτού τύπου ερώτηση και δεκαεφτά (17) κλειστού τύπου ερωτήσεις ως ακολούθως:

- Ερευνητικές ερωτήσεις από 1 μέχρι 3 - Ενότητα Α : στοχεύει στην καταγραφή των βασικών κατηγορικών μεταβλητών (φύλο, τμήμα, ιδιότητα ερωτώμενου).
- Ερευνητικές ερωτήσεις από 4 μέχρι 12 – Ενότητα Β : στοχεύει στη διερεύνηση της ικανοποίησης των ερωτώμενων ως προς τη χρήση της βιβλιοθήκης (υπηρεσίες, τεχνολογικός εξοπλισμός, συλλογή υλικού).
- Ερευνητικές ερωτήσεις από 13 μέχρι 18 – Ενότητα Γ : στοχεύει στη διερεύνηση της ενημέρωσης των χρηστών και της αξιολόγησης του προσωπικού από τους χρήστες.

Και τέλος, η ερευνητική ερώτηση 18 της ενότητας Γ είναι ανοικτού τύπου ερώτηση και στοχεύει στην προσδοκώμενη υλοποίηση των επιθυμιών των χρηστών. Για να έχουμε καλύτερα αποτελέσματα, όσον αφορά την διεξαγωγή της έρευνας, πάρθηκαν κάποια μέτρα που ήταν υπέρ των ερωτώμενων, όπως για παράδειγμα κάποια άνεση χρόνου για να συμπληρωθούν τα ερωτηματολόγια (διάρκεια δύο μηνών).

Είναι γνωστό ότι ατομικά χαρακτηριστικά, όπως το φύλο, το τμήμα και η ιδιότητα, επηρεάζουν τα αποτελέσματα της έρευνας σε μεγάλο βαθμό. Σε γενικές γραμμές όμως, το ερωτηματολόγιο ποικίλλει ανάλογα με το είδος των πληροφοριών που θέλουμε να συλλέξουμε και από το είδος της έρευνας που πραγματοποιούμε.

Η διανομή των ερωτηματολογίων πραγματοποιήθηκε από τον ίδιο τον ερευνητή σε συνεργασία πάντα με το προσωπικό της βιβλιοθήκης. Διανεμήθηκε συγκεκριμένος αριθμός ερωτηματολογίων (250 ερωτηματολόγια), προκειμένου η εικόνα που θα διαμορφωθεί για την βιβλιοθήκη να είναι όσο το δυνατόν πιο σαφής, αξιόπιστη και έγκυρη. Στόχος της έρευνας είναι η ανταπόκριση των ερωτηθέντων, διαφορετικά δεν θα είναι αντιπροσωπευτικός μιας ομάδας χρηστών. Το ερωτηματολόγιο διανεμήθηκε σε χρήστες της βιβλιοθήκης όπως μεταπτυχιακούς και προπτυχιακούς φοιτητές, μόνιμους και έκτακτους καθηγητές, εξωτερικούς χρήστες και πανεπιστημιακούς υπαλλήλους.

Στο σημείο αυτό θα αναφέρω ότι κάθε εβδομάδα ο ερευνητής πήγαινε στην συγκεκριμένη βιβλιοθήκη με σκοπό να συλλέξει τα ερωτηματολόγια που είχαν συγκεντρωθεί.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ

Στατιστική είναι ο κλάδος των μαθηματικών ο οποίος ασχολείται με τις επιστημονικές μεθόδους συλλογής, παρουσίασης και ανάλυσης των αριθμητικών εκείνων στοιχείων, που αναφέρονται σε χαρακτηριστικές ιδιότητες διαφόρων οικονομικών, κοινωνικών, δημογραφικών, φυσικών φαινομένων και έχει ως σκοπό τη συστηματική μελέτη αυτών των στοιχείων, για την κατάληξη σε γενικά συμπεράσματα, που είναι χρήσιμα στη διαδικασία λήψης ορθών αποφάσεων.

Οι μεταβλητές, οι οποίες συνέβαλαν στην επεξεργασία και ανάλυση των δεδομένων, είναι ποιοτικές (ταξινομούνται τα χαρακτηριστικά σε δύο ή περισσότερες κατηγορίες) και η κωδικοποίησή τους συνδέεται άμεσα με τις ιδιότητές τους. Οι μεταβλητές που χρησιμοποιήθηκαν ήταν σαράντα οκτώ στον αριθμό. Κατά την κωδικοποίηση δίνεται ένας ακέραιος αριθμός για κάθε πιθανή απάντηση του ερωτώμενου, δηλαδή για κάθε ιδιότητα της μεταβλητής. Η κωδικοποίηση προσφέρεται και ως μέσο ελέγχου της ορθότητας των απαντήσεων, καθώς επιτρέπει να διαπιστωθούν πιθανές αλληλοσυγκρουόμενες πληροφορίες και να αποκατασταθούν τα αληθινά δεδομένα. Το αρχείο των κωδικοποιημένων δεδομένων αποτέλεσε αντικείμενο επεξεργασίας, η οποία πραγματοποιήθηκε με το στατιστικό πακέτο SPSS 15.01.

Το SPSS είναι ένα ισχυρό σύστημα ανάλυσης και διαχείρισης δεδομένων, το οποίο εργάζεται σε γραφικό περιβάλλον των Windows, χρησιμοποιώντας περιγραφικά μενού και πλαίσια διαλόγου, ώστε να διασφαλίζεται η φιλικότητά του προς τον χρήστη. Οι βασικές λειτουργίες του πακέτου, διαρθρώνονται δια μέσου μιας σειράς παραθύρων τα οποία μπορούν να ανοίγουν οποιαδήποτε στιγμή και τα οποία παρέχουν ισχυρές δυνατότητες στο χρήστη. Για την κωδικοποίηση των δεδομένων,

δόθηκε ένας ακέραιος αριθμός για κάθε πιθανή απάντηση των ερωτώμενων και με την ολοκλήρωση της κωδικοποίησης των δεδομένων αυτών στο στατιστικό πακέτο SPSS 15.0 και ακολούθησε η επεξεργασία και η ανάλυσή τους.

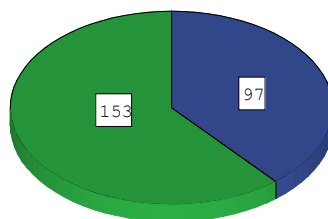
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΑΣ

Η παρούσα έρευνα επικεντρώνεται στον βαθμό ικανοποίησης των χρηστών από τις υπηρεσίες που προσφέρει η βιβλιοθήκη του τμήματος Μεθοδολογίας, Ιστορίας και Θεωρίας της Επιστήμης. Στην έρευνα που εκπονήθηκε συμμετείχαν διακόσιοι πενήντα (250) χρήστες της βιβλιοθήκης. Η μεθοδολογία που ακολουθήθηκε από τον ερευνητή για την συγκέντρωση των απαιτούμενων πληροφοριών και δεδομένων, στηρίχθηκε στη χρήση ερωτηματολογίου, το οποίο μοιράστηκε σε αντίτυπα, τα οποία συμπλήρωσαν οι χρήστες (καθηγητές, φοιτητές, εξωτερικοί χρήστες και πανεπιστημιακοί υπάλληλοι) με σκοπό, να επισημανθούν τα προβλήματα, οι ελλείψεις και οι αδυναμίες των προσφερόμενων υπηρεσιών της βιβλιοθήκης με βάσει τις απόψεις των χρηστών της.

Οι απόψεις των ερωτηθέντων, βάσει του ερωτηματολογίου, παρουσιάζονται κατωτέρω σε μορφή πινάκων αλλά και κυκλικών διαγραμμάτων ακολούθως:

Ερώτηση ένα «Αναφέρατε το φύλο σας» παρατηρούμε ότι οι απαντήσεις απεικονίζουν ότι οι περισσότεροι χρήστες, που δηλώνουν ότι κάνουν χρήση της βιβλιοθήκης, είναι γυναίκες και λιγότερο άντρες. Από τους διακόσιους πενήντα (250) χρήστες μόλις οι ενενήντα-επτά (97) είναι άνδρες, ποσοστό που αγγίζει το 38.8% και εκατόν πενήντα τρεις είναι γυναίκες (153), ποσοστό 61.2%. Ο παράγοντας του φύλου καθορίζει λοιπόν, ως ένα βαθμό, την αξιοποίηση και χρήση των υπηρεσιών μιας βιβλιοθήκης. (Πίνακας και Διάγραμμα 1)

Πίνακας 1: Φύλο					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	άνδρας	97	38,8	38,8	38,8
	γυναίκα	153	61,2	61,2	100,0
	Total	250	100,0	100,0	

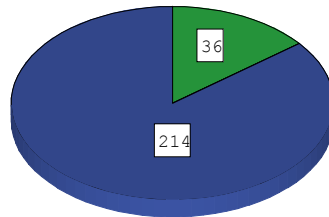

Διάγραμμα 1: Φύλλο

Ερώτηση δύο «Αναφέρατε το τμήμα» παρατηρούμε ότι οι απαντήσεις από διακοσίων δεκατεσσάρων χρηστών, ποσοστιαία μέτρηση 85.6%, ανήκουν στο τμήμα Μεθοδολογίας, Ιστορίας και Θεωρίας της Επιστήμης και οι τριάντα πέντε, ποσοστό μόλις 14.4% σε άλλο τμήμα. Οι χρήστες που εκφράζουν το 14.4% εκπροσωπούν τμήματα της Ιστορίας και Αρχαιολογίας, Φιλολογίας, Σχολή Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Μηχανικών Υπολογιστών (ΣΗΜΜΥ), Θεολογίας, Μουσικών Σπουδών, Επικοινωνίας και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης και τέλος Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας. (Πίνακας και Διάγραμμα 2)

Πίνακας 2: Τμήμα					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Μεθοδολογίας, Ιστορίας και Θεωρίας της Επιστήμης	214	85,6	85,6	85,6
	Άλλο	36	14,4	14,4	100,0
	Total	250	100,0	100,0	

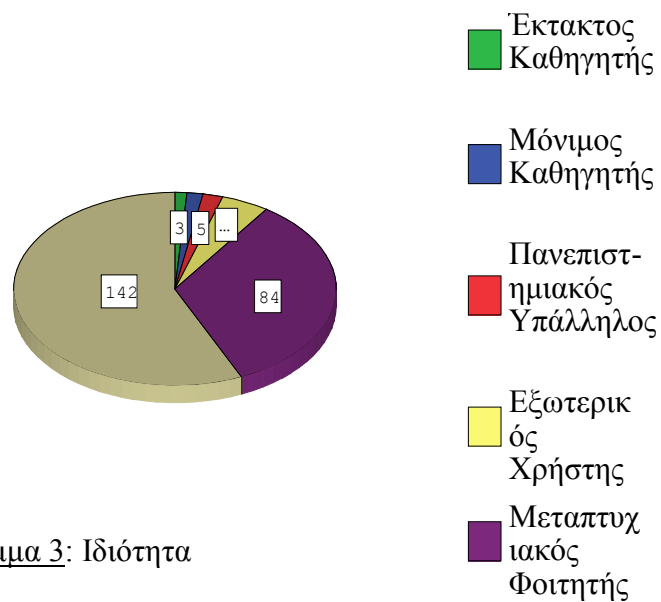
■ Άλλο
■ Μεθοδολογίας,
 Ιστορίας και
 Θεωρίας της
 Επιστήμης

Διάγραμμα 2: Τμήμα

Ερώτηση τρία «Αναφέρατε την ιδιότητά σας» εντοπίζουμε ότι από τους διακόσιους πενήντα χρήστες της βιβλιοθήκης, τη συντριπτική θέση καταλαμβάνουν οι προπτυχιακοί φοιτητές με ποσοστό που αγγίζει το 56.8% και ακολουθούν οι μεταπτυχιακοί φοιτητές με 33.6%, έπονται οι εξωτερικοί χρήστες με μόλις 4.8% και ακολουθούν οι πανεπιστημιακοί υπάλληλοι με 2.0% και οι καθηγητές, μόνιμοι και έκτακτοι, με 1.6% και 1.2% αντιστοίχως. (Πίνακας και Διάγραμμα 3)

Πίνακας 3: Ιδιότητα					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Μόνιμος καθηγητής	4	1,6	1,6	1,6
	Έκτακτος καθηγητής	3	1,2	1,2	2,8
	Προπτυχιακός Φοιτητής	142	56,8	56,8	59,6
	Μεταπτυχιακός Φοιτητής	84	33,6	33,6	93,2
	Εξωτερικός Χρήστης	12	4,8	4,8	98,0
	Πανεπιστημιακός υπάλληλος	5	2,0	2,0	100,0
	Total	250	100,0	100,0	

Διάγραμμα 3: Ιδιότητα

Ερώτηση τέσσερα «Για ποιο λόγο επισκεφθήκατε τελευταία φορά την βιβλιοθήκη» ο αριθμός των χρηστών που επισκέφθηκε και χρησιμοποίησε τη βιβλιοθήκη είναι αντιπροσωπευτικός. Οι κυριότεροι λόγοι για τους οποίους επισκέφτηκαν οι χρήστες τελευταία φορά την βιβλιοθήκη είναι για πρόσβαση ή μελέτη σε ηλεκτρονικά περιοδικά (πλήρες κείμενο–Heal link) με ποσοστό 28.4% και η χρήση του αναγνωστηρίου με ποσοστό 26.0%. (Πίνακας και Διάγραμμα 4)

Πίνακας 4: Επίσκεψη					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Αναγνωστήριο	65	26,0	26,0	26,0
	Δανεισμός-Επιστροφή Βιβλίων	25	10,0	10,0	36,0
	Μελέτη έντυπων περιοδικών	15	6,0	6,0	42,0
	Πρόσβαση/μελέτη σε ηλεκτρονικά περιοδικά(πλήρες κείμενο-Heal link)	71	28,4	28,4	70,4
	Πληροφοριακό Υλικό(εγκυκλοπαίδειες, λεξικά, κ.α)	39	15,6	15,6	86,0
	Βιβλιογραφική έρευνα (online κατάλογος)	35	14,0	14,0	100,0
	Total	250	100,0	100,0	

Διάγραμμα 4: Επίσκεψη

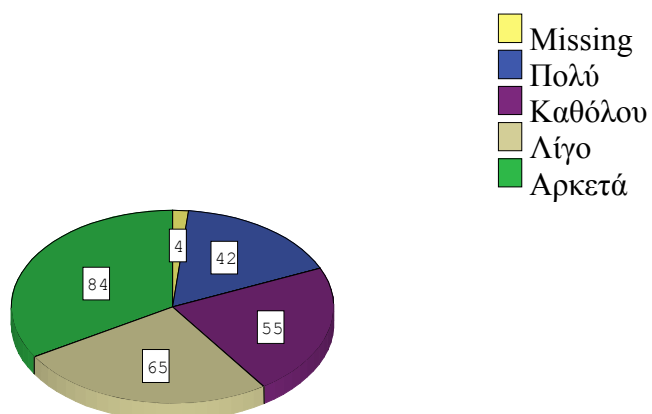
Ερώτηση πέντε «Ποιές από τις παρακάτω υπηρεσίες χρησιμοποιείτε στην βιβλιοθήκη και πόσο συχνά» οι απαντήσεις ήταν οι εξής: το 33.6% των χρηστών κάνουν αρκετή χρήση του αναγνωστήριου, το 26.0% κάνουν λίγη μεταχείριση, το 22.0% δεν κάνουν καθόλου χρήση του αναγνωστήριου και το 16.8% χρησιμοποιεί πολύ το αναγνωστήριο. Υπάρχει και ένα ποσοστό της τάξεως του 1.6% που είναι ερωτήσεις οι οποίες δεν συμπληρώθηκαν. (Πίνακας και Διάγραμμα 5)

Το 35.2% των χρηστών δε δανείζονται καθόλου βιβλία και αυτό διότι η βιβλιοθήκη δεν είναι δανειστική, μετέπειτα το 34.0% δανείζονται λίγο τα βιβλία της βιβλιοθήκης, το 20.0% αρκετά συχνά δανείζονται βιβλία και το 7.6% δανείζονται πολύ τα βιβλία της βιβλιοθήκης. Το 3.2% είναι ερωτήσεις οι οποίες δεν συμπληρώθηκαν από κάποιους χρήστες. (Πίνακας και Διάγραμμα 6)

Το 38.8% των χρηστών δε χρησιμοποιούν καθόλου το οπτικοακουστικό υλικό, το 24.8% το χρησιμοποιούν λίγο, το 22.4% κάνουν αρκετή χρήση, ενώ το 10.8% κάνουν πολύ χρήση. Και εδώ παρατηρούμε ότι το 3.2% των χρηστών δεν συμπλήρωσαν την συγκεκριμένη ερώτηση. (Πίνακας και Διάγραμμα 7)

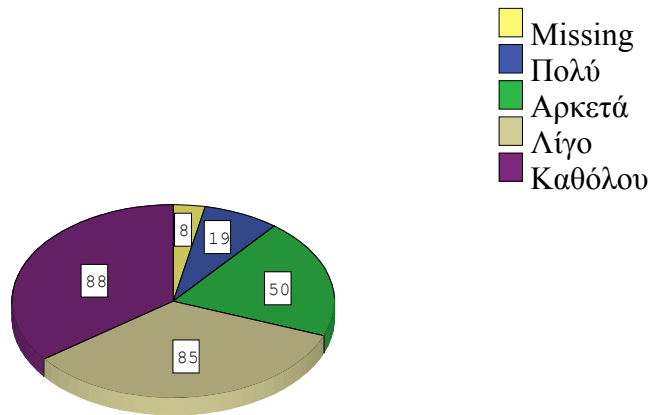
Τέλος, το 35.6% των χρηστών δεν χρησιμοποιούν καθόλου τον έντυπο καταλόγο της βιβλιοθήκης, το 23.2% τον μεταχειρίζονται λίγο, ενώ το 18.8% και το 16.8% κάνουν πολύ και αρκετή χρήση του έντυπου καταλόγου αντιστοίχως. Υπάρχει όμως και ένα ποσοστό της κλίμακας του 5.6% όπου δεν απάντησε στην συγκεκριμένη ερώτηση. Αυτό φυσικά προκύπτει και από τα παρακάτω κυκλικά διαγράμματα αλλά και τους πίνακες που φαίνονται αναλυτικά τα αποτελέσματα. (Πίνακας και

Πίνακας 5: Αναγνωστήριο					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	πολύ	42	16,8	17,1	17,1
	αρκετά	84	33,6	34,1	51,2
	λίγο	65	26,0	26,4	77,6
	καθόλου	55	22,0	22,4	100,0
	Total	246	98,4	100,0	
Missing	5	4	1,6		
Total		250	100,0		

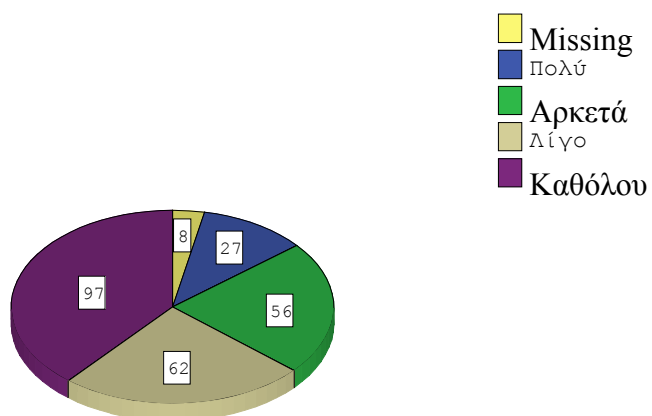
Διάγραμμα 5: Αναγνωστήριο

Πίνακας 6: Δανεισμός Βιβλίων					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	πολύ	19	7,6	7,9	7,9
	αρκετά	50	20,0	20,7	28,5
	λίγο	85	34,0	35,1	63,6
	καθόλου	88	35,2	36,4	100,0
	Total	242	96,8	100,0	
Missing	5	8	3,2		
Total		250	100,0		

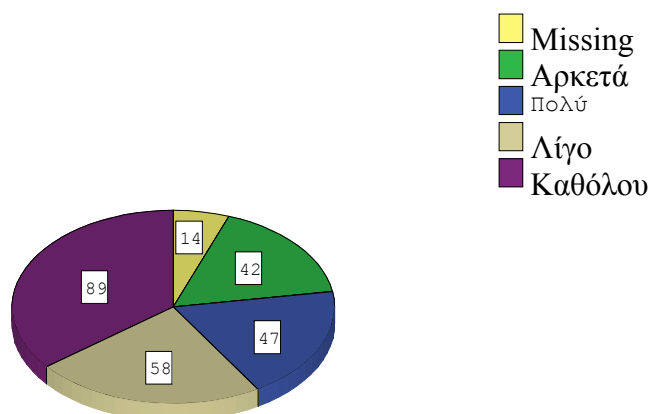
Διάγραμμα 6 : Δανεισμός Βιβλίων

Πίνακας 7: Οπτικοακουστικό Υλικό					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	πολύ	27	10,8	11,2	11,2
	αρκετά	56	22,4	23,1	34,3
	λίγο	62	24,8	25,6	59,9
	καθόλου	97	38,8	40,1	100,0
	Total	242	96,8	100,0	
Missing	5	8	3,2		
Total		250	100,0		

Διάγραμμα 7: Οπτικοακουστικό υλικό

Πίνακας 8: Έντυπος Κατάλογος Βιβλιοθήκης					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	πολύ	47	18,8	19,9	19,9
	αρκετά	42	16,8	17,8	37,7
	λίγο	58	23,2	24,6	62,3
	καθόλου	89	35,6	37,7	100,0
	Total	236	94,4	100,0	
Missing	5	14	5,6		
Total		250	100,0		

Διάγραμμα 8: Έντυπος Κατάλογος Βιβλιοθήκης

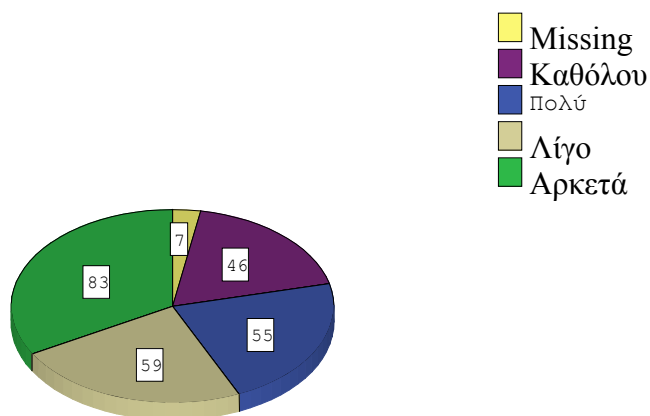
Ερώτηση έξι «Ποιες από τις ηλεκτρονικές υπηρεσίες κάνετε συνήθως χρήση και πόσο συχνά» σχετικά με τα στοιχεία χρήσης παρατηρούμε ότι το 33.2% των χρηστών χρησιμοποιούν αρκετά τον on-line κατάλογο της βιβλιοθήκης, το 23.6% κάνουν λίγη χρήση του καταλόγου, το 22.0% τον χρησιμοποιεί πολύ ενώ το 18.4% δεν τον χρησιμοποιεί καθόλου. Επίσης το ποσοστό 2.8% των ερωτηθέντων δεν απάντησαν στην ερώτηση. (Πίνακας και Διάγραμμα 9)

Προχωρώντας πιο κάτω εντοπίζουμε ότι το 35.6% από τους χρήστες μεταχειρίζονται αρκετά τις on-line βάσεις δεδομένων, το 22.8% κάνουν λίγη χρήση των on-line βάσεων, ενώ το 22.0% δεν χρησιμοποιεί καθόλου τις βάσεις για αναζήτηση υλικού και 16.8% μεταχειρίζεται πολύ τις on-line βάσεις. Και εδώ εντοπίζουμε το ποσοστό 2.8% που δεν απάντησαν στην συγκεκριμένη ερώτηση. (Πίνακας και Διάγραμμα 10)

Όσον αφορά τα ηλεκτρονικά περιοδικά, το 33.6% από τους χρήστες κάνει λίγη χρήση, το 26.0% τα χρησιμοποιεί αρκετά, το 22.0% δεν τα χρησιμοποιεί καθόλου, ενώ το 16.4% κάνει πολύ χρήση. Εμφανίζεται και εδώ η έλλειψη συμπληρωμένων απαντήσεων, ποσοστό 2.0%.(Πίνακας και Διάγραμμα 11)

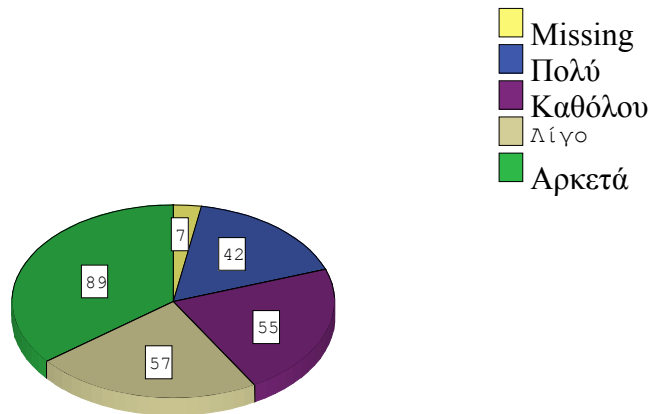
Τέλος η υπηρεσία του Internet καταλαμβάνει τη συντριπτική θέση αφού το 58.0% το χρησιμοποιεί πολύ, το 23.2% κάνει αρκετή χρήση, το 9.2% το χρησιμοποιεί λίγο και το 8.4% δεν το χρησιμοποιεί καθόλου. Εδώ το ποσοστό των μη συμπληρωμένων ερωτήσεων είναι στο 1.2%. (Πίνακας και Διάγραμμα 12)

Πίνακας 9: On-line Κατάλογος					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	πολύ	55	22,0	22,6	22,6
	αρκετά	83	33,2	34,2	56,8
	λίγο	59	23,6	24,3	81,1
	καθόλου	46	18,4	18,9	100,0
	Total	243	97,2	100,0	
Missing	5	7	2,8		
Total		250	100,0		

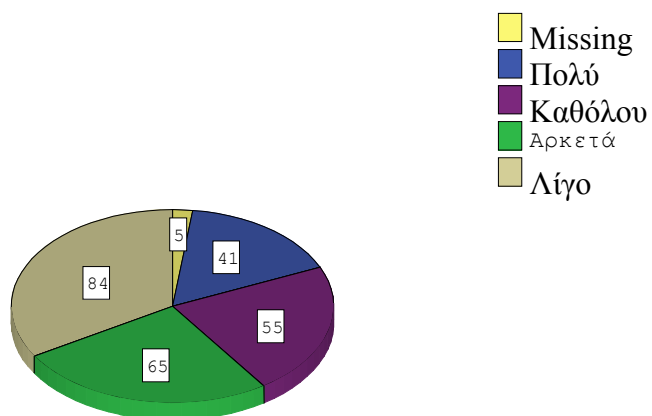
Διάγραμμα 9: On-line κατάλογος

Πίνακας 10: On-line Βάσεις Δεδομένων					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	πολύ	42	16,8	17,3	17,3
	αρκετά	89	35,6	36,6	53,9
	λίγο	57	22,8	23,5	77,4
	καθόλου	55	22,0	22,6	100,0
	Total	243	97,2	100,0	
Missing	5	7	2,8		
Total		250	100,0		

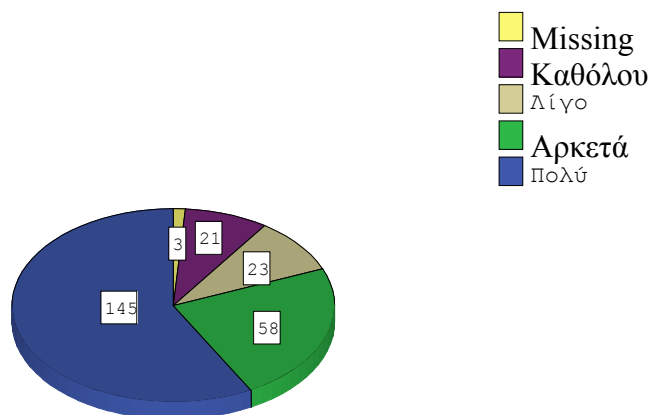
Διάγραμμα 10: On-line βάσεις δεδομένων

Πίνακας 11: Ηλεκτρονικά Περιοδικά					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	πολύ	41	16,4	16,7	16,7
	αρκετά	65	26,0	26,5	43,3
	λίγο	84	33,6	34,3	77,6
	καθόλου	55	22,0	22,4	100,0
	Total	245	98,0	100,0	
Missing	5	5	2,0		
Total		250	100,0		

Διάγραμμα 11: Ηλεκτρονικά περιοδικά

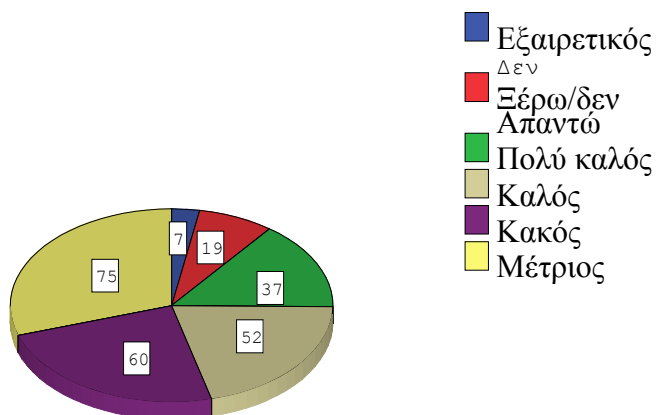
Πίνακας 12: Internet					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	πολύ	145	58,0	58,7	58,7
	αρκετά	58	23,2	23,5	82,2
	λίγο	23	9,2	9,3	91,5
	καθόλου	21	8,4	8,5	100,0
	Total	247	98,8	100,0	
Missing	5	3	1,2		
Total		250	100,0		

Διάγραμμα 12: Internet

Έβδομη ερώτηση «Πώς κρίνετε τον τεχνολογικό εξοπλισμό της βιβλιοθήκης του τμήματος» οι χρήστες έδειξαν ιδιαίτερο ενδιαφέρον, αφού όλοι έσπευσαν να απαντήσουν. Ένα ποσοστό της τάξεως του 30.0% θεωρούν μέτριο τον εξοπλισμό της, ενώ το 24.0% το θεωρούν κακό. Έπεται με χαμηλότερο ποσοστό στο 20.8% των θεωρούν καλό. (Πίνακας και Διάγραμμα 13)

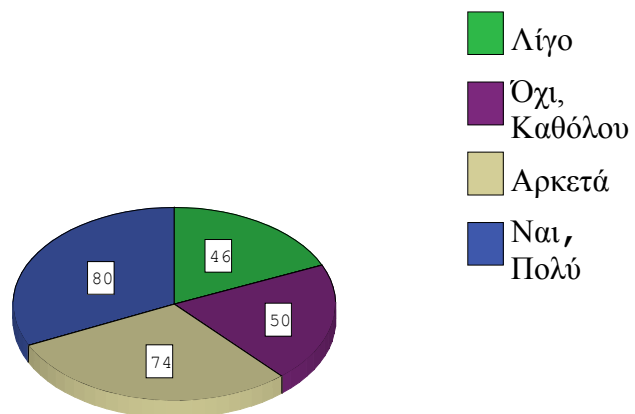
Πίνακας 13: Εξοπλισμός Βιβλιοθήκης					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	εξαιρετικός	7	2,8	2,8	2,8
	πολύ καλός	37	14,8	14,8	17,6
	καλός	52	20,8	20,8	38,4
	κακός	60	24,0	24,0	62,4
	μέτριος	75	30,0	30,0	92,4
	δεν ξέρω/δεν απαντώ	19	7,6	7,6	100,0
Total		250	100,0	100,0	

Διάγραμμα 13: Εξοπλισμός βιβλιοθήκης

Όγδοη ερώτηση «Θα σας ενδιέφερε να παρακολουθήσετε σεμινάρια χρήσης των πηγών της Βιβλιοθήκης» η πλειοψηφία των χρηστών θεωρεί πολύ χρήσιμο το να παρακολουθήσουν σεμινάρια για χρήση του καταλόγου της βιβλιοθήκης (OPAC), online βάσεις δεδομένων και άλλα, με ποσοστό που αγγίζει το 32.0%. Φυσικά υπάρχουν και οι χρήστες που αδιαφορούν για την εκπαίδευση πάνω στις υπηρεσίες της βιβλιοθήκης και οι οποίοι ανέρχονται σε ποσοστό 20.0%. (Πίνακας και Διάγραμμα 14)

Πίνακας 14: Σεμινάρια					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ναι, πολύ	80	32,0	32,0	32,0
	λίγο	46	18,4	18,4	50,4
	αρκετά	74	29,6	29,6	80,0
	όχι, καθόλου	50	20,0	20,0	100,0
	Total	250	100,0	100,0	

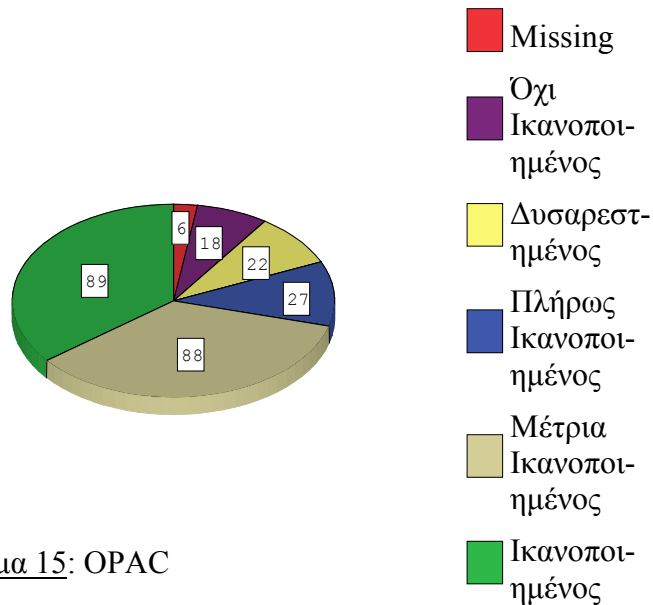

Διάγραμμα 14: Σεμινάρια

Στην ένατη ερώτηση «Πόσο ικανοποιημένοι είστε από τις ηλεκτρονικές υπηρεσίες της βιβλιοθήκης». Παρατηρούμε ότι το 35.6% εμφανίζεται ικανοποιημένο σύμφωνα με τη συνολική εικόνα, ενώ το 35.2% εμφανίζεται μέτρια ικανοποιημένο. Υπάρχει φυσικά και το 2.4% που είναι χρήστες, οι οποίοι δεν συμπλήρωσαν την ερώτηση, επειδή δεν γνώριζαν την έννοια του OPAC (ηλεκτρονικός κατάλογος των τεκμηρίων βιβλίων-περιοδικών των βιβλιοθηκών του ΕΚΠΑ) σύμφωνα με προφορικά τους σχόλια προς το προσωπικό της βιβλιοθήκης. (Πίνακας και Διάγραμμα 15)

Αν και σε γενικές γραμμές η ποιότητα παροχής των ηλεκτρονικών υπηρεσιών αξιολογήθηκε θετικά, είναι εμφανής η επιθυμία για βελτίωσή της. Ωστόσο, αντιλαμβανόμαστε ότι η ποιότητα παροχής τέτοιων υπηρεσιών επηρεάζεται και από άλλους παράγοντες όπως είναι οι χαμηλές ταχύτητες του δικτύου που έχει το Πανεπιστήμιο, η έλλειψη σύγχρονου εξοπλισμού καθώς και οι ανεπαρκείς γνώσεις των φοιτητών, οι οποίες φυσικά επηρεάζουν αρνητικά την ζητούμενη αξιολόγηση των παρεχόμενων υπηρεσιών της. (Πίνακας και Διάγραμμα 15)

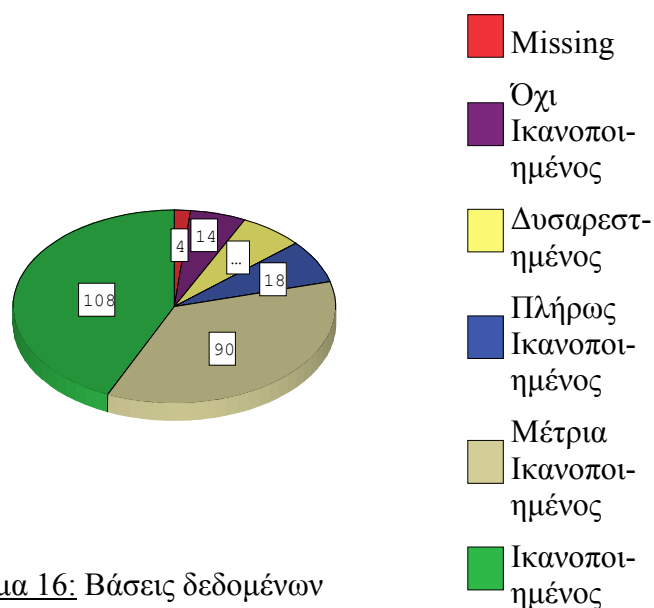
Πίνακας 15: OPAC					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	πλήρως ικανοποιημένος	27	10,8	11,1	11,1
	ικανοποιημένος	89	35,6	36,5	47,5
	μέτρια ικανοποιημένος	88	35,2	36,1	83,6
	όχι ικανοποιημένος	18	7,2	7,4	91,0
	δυσανεστημένος	22	8,8	9,0	100,0
	Total	244	97,6	100,0	
Missing	6	6	2,4		
Total		250	100,0		

Διάγραμμα 15: OPAC

Παρατηρώντας μετέπειτα την χρήση των βάσεων δεδομένων καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι το 43.2% από το συνολικό πληθυσμό της έρευνας είναι ικανοποιημένοι σε μεγάλο βαθμό από τις υπηρεσίες που αυτή προσφέρει ενώ το 36.0% είναι μέτρια ικανοποιημένοι. Υπάρχει και το 1.6% του πληθυσμού της έρευνας που δεν έχει συμπληρώσει την ερώτηση. (Πίνακας και Διάγραμμα 16)

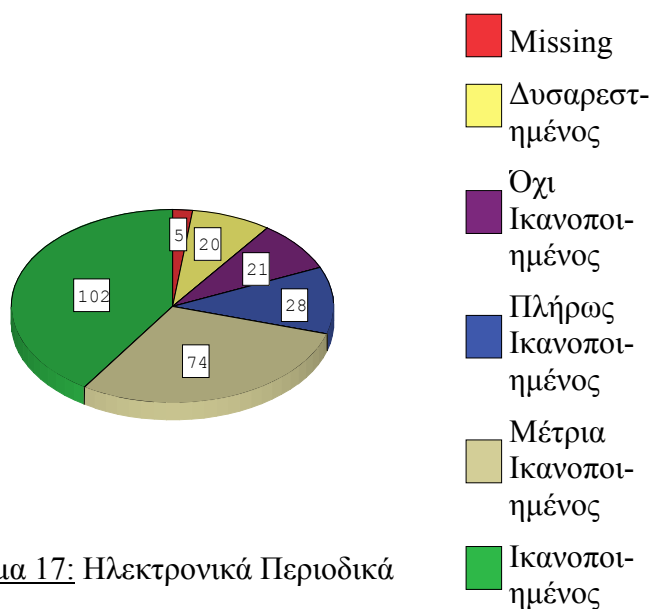
Πίνακας 16: Βάσεις Δεδομένων					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	πλήρως ικανοποιημένος	18	7,2	7,3	7,3
	ικανοποιημένος	108	43,2	43,9	51,2
	μέτρια ικανοποιημένος	90	36,0	36,6	87,8
	όχι ικανοποιημένος	14	5,6	5,7	93,5
	δυσανεστημένος	16	6,4	6,5	100,0
	Total	246	98,4	100,0	
Missing	6	4	1,6		
Total		250	100,0		

Διάγραμμα 16: Βάσεις δεδομένων

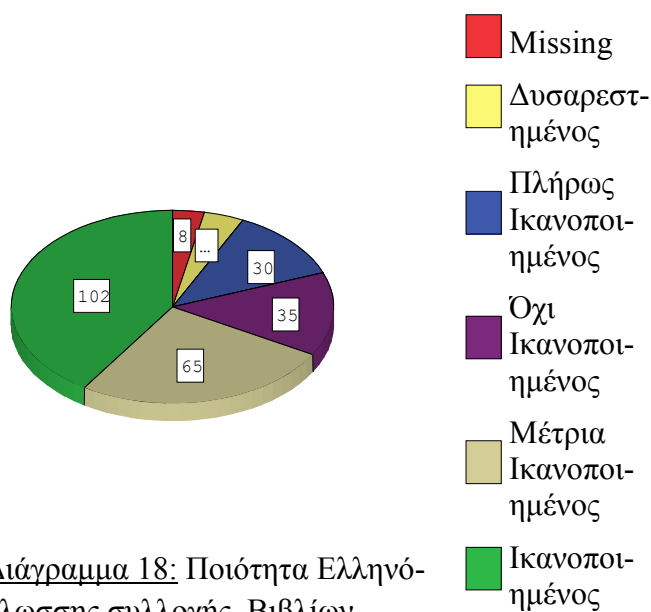
Τέλος έχουμε τα αποτελέσματα από την χρήση που γίνεται όσον αφορά τα ηλεκτρονικά περιοδικά της βιβλιοθήκης και καταλήγουμε ότι το 40.8% εμφανίζονται ικανοποιημένοι, ενώ το 29.6% μέτρια ικανοποιημένοι. Όλα αυτά τα λαμβάνουμε υπόψη μας για να μπορέσουμε μελλοντικά να αυξήσουμε την ποιότητα των ηλεκτρονικών υπηρεσιών της βιβλιοθήκης. Εδώ, οι χρήστες που δεν μπήκαν στην διαδικασία να συμπληρώσουν την ερώτηση εμφανίζονται περισσότεροι της τάξεως του 2% το οποίο δεν παύει να είναι ένας υπολογίσιμος αριθμός. (Πίνακας και Διάγραμμα 17)

Πίνακας 17: Ηλεκτρονικά Περιοδικά					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	πλήρως ικανοποιημένος	28	11,2	11,4	11,4
	ικανοποιημένος μέτρια	102	40,8	41,6	53,1
	ικανοποιημένος	74	29,6	30,2	83,3
	όχι ικανοποιημένος	21	8,4	8,6	91,8
	δυσανεστημένος	20	8,0	8,2	100,0
Total		245	98,0	100,0	
Missing	6	5	2,0		
Total		250	100,0		

Δέκατη ερώτηση «Πόσο ικανοποιημένοι είστε από την συλλογή της βιβλιοθήκης» οι χρήστες απάντησαν, ότι στην πρώτη θέση της επιλογής τους βρίσκεται το έντυπο υλικό. Ειδικότερα, το 40.8% είναι ικανοποιημένοι από την ποιότητα ελληνόγλωσσης συλλογής βιβλίων, ενώ μέτρια ικανοποιημένοι είναι το 26.0%. (Πίνακας και Διάγραμμα 18)

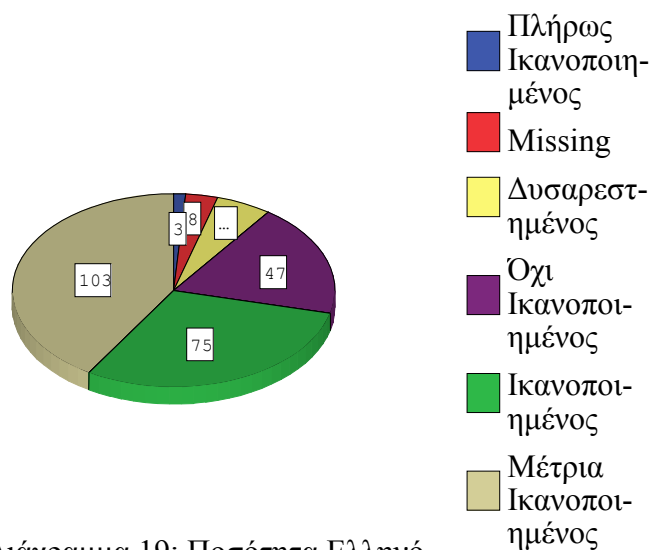
Πίνακας 18: Ποιότητα Ελληνόγλωσσης Συλλογής Βιβλίων					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	πλήρως ικανοποιημένος	30	12,0	12,4	12,4
	ικανοποιημένος μέτρια	102	40,8	42,1	54,5
	ικανοποιημένος	65	26,0	26,9	81,4
	όχι ικανοποιημένος	35	14,0	14,5	95,9
	δυσανεστημένος	10	4,0	4,1	100,0
	Total	242	96,8	100,0	
Missing	6	8	3,2		
Total		250	100,0		

Διάγραμμα 18: Ποιότητα Ελληνό-γλωσσας συλλογής Βιβλίων

Από την άλλη μεριά, όσον αφορά την ποσότητα της ελληνόγλωσσας συλλογής των βιβλίων δεν έχουμε τα ίδια αποτελέσματα. Ο αριθμός των μέτρια ικανοποιημένων αυξάνει και ανέρχεται στο 41.2%, ενώ οι χρήστες που είναι ικανοποιημένοι πλησιάζουν το 30.0%. Υπάρχει φυσικά και ένα ποσοστό του 3.2% που περιλαμβάνει τους χρήστες που δεν απάντησαν την ερώτηση για δικούς τους λόγους το οποίο θα μπορούσε να είχε συμβάλει στην αλλαγή του αποτελέσματος. (Πίνακας και Διάγραμμα 19)

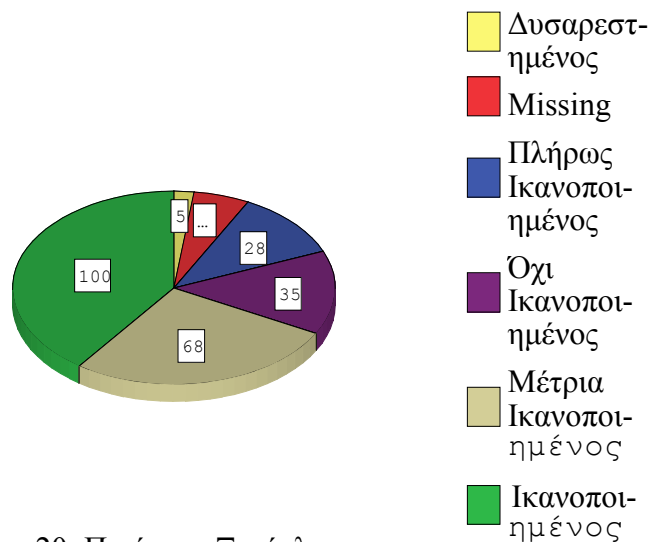
	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid				
πλήρως ικανοποιημένος	3	1,2	1,2	1,2
ικανοποιημένος	75	30,0	31,0	32,2
μέτρια ικανοποιημένος	103	41,2	42,6	74,8
όχι ικανοποιημένος	47	18,8	19,4	94,2
δυσανεστημένος	14	5,6	5,8	100,0
Total	242	96,8	100,0	
Missing	6	8	3,2	
Total	250	100,0		

Διάγραμμα 19: Ποσότητα Ελληνό-
γλωσσης συλλογής Βιβλίων

Συνεχίζοντας την ανάλυση στην ίδια ερώτηση, παρατηρούμε ότι τα ίδια αποτελέσματα έχουμε και σε ότι αφορά την ποιότητα ξενόγλωσσης συλλογής βιβλίων. Οι χρήστες που είναι ικανοποιημένοι από την συλλογή της βιβλιοθήκης, ανέρχονται στους 100, ποσοστό που αγγίζει το 40.0%, ενώ έχει μειωθεί κατά πολύ ο αριθμός των χρηστών που είναι μέτρια ικανοποιημένοι (68 σε αριθμό και 27.2% σε ποσοστό). Όμως εδώ βλέπουμε ότι αυξήθηκε ο αριθμός των χρηστών που δεν συμπλήρωσαν την ερώτηση κατά τους 5.6%. (Πίνακας και Διάγραμμα 20)

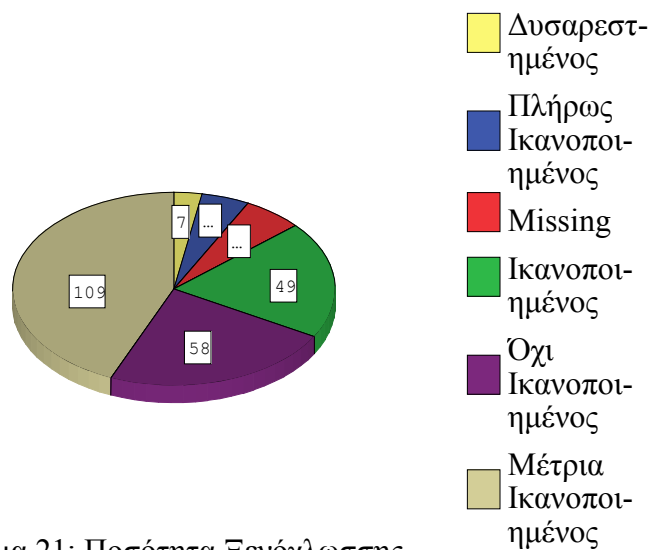
Πίνακας 20: Ποιότητα Ξενόγλωσσας Συλλογής Βιβλίων					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	πλήρως ικανοποιημένος	28	11,2	11,9	11,9
	ικανοποιημένος μέτρια	100	40,0	42,4	54,2
	ικανοποιημένος όχι ικανοποιημένος	68	27,2	28,8	83,1
	δυσανεστημένος	35	14,0	14,8	97,9
	Total	5	2,0	2,1	100,0
Missing	6	14	5,6		
Total		250	100,0		

Διάγραμμα 20: Ποιότητα Ξενόγλωσσας Συλλογής Βιβλίων

Σε ότι αφορά την ποσότητα ξενόγλωσσης συλλογής βιβλίων το 43.6% των χρηστών δήλωσαν ότι είναι μέτρια ικανοποιημένοι, ενώ το 23.2% είναι μη ικανοποιημένοι. Παρατηρείται και εδώ αύξηση του αριθμού των μη συμπληρωμένων απαντήσεων στο 6.0%. (Πίνακας και Διάγραμμα 21)

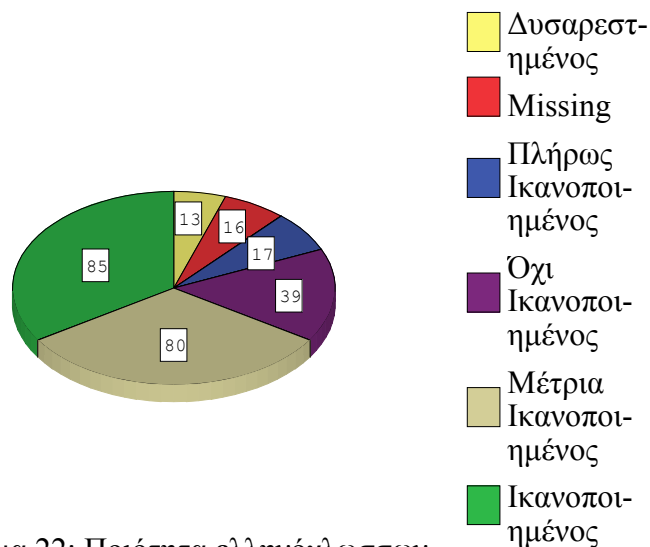
Πίνακας 21 : Ποσότητα Ξενόγλωσσης Συλλογής Βιβλίων					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	πλήρως ικανοποιημένος	12	4,8	5,1	5,1
	ικανοποιημένος	49	19,6	20,9	26,0
	μέτρια ικανοποιημένος	109	43,6	46,4	72,3
	όχι ικανοποιημένος	58	23,2	24,7	97,0
	δυσανεστημένος	7	2,8	3,0	100,0
	Total	235	94,0	100,0	
Missing	6	15	6,0		
Total		250	100,0		

Διάγραμμα 21: Ποσότητα Ξενόγλωσσης Συλλογής Βιβλίων

Τα πράγματα φυσικά αλλάζουν σχετικά με την συλλογή των περιοδικών της βιβλιοθήκης. Και πιο ειδικά, σε ότι αφορά την ποιότητα αρχικά της ελληνόγλωσσης συλλογής και μετέπειτα την ποσότητά της. Τα αποτελέσματα είναι ορατά και το μεγαλύτερο ποσοστό των χρηστών είναι ικανοποιημένοι από τη συλλογή των περιοδικών τους (39.6%). Αυτό που μας κάνει κυρίως εντύπωση είναι, ότι ο αριθμός των χρηστών που δεν συμπλήρωσαν την συγκεκριμένη ερώτηση είναι μεγάλος. (Πίνακας και Διάγραμμα 22)

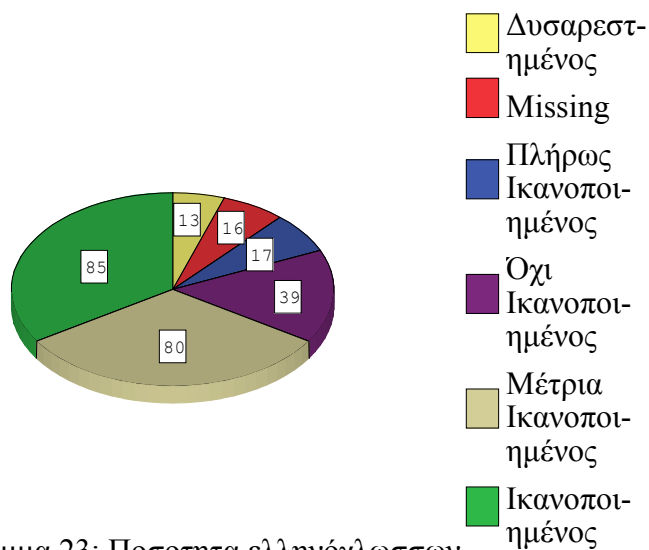
Πίνακας 22: Ποιότητα Ελληνόγλωσσων Περιοδικών					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	πλήρως ικανοποιημένος	25	10,0	10,7	10,7
	ικανοποιημένος μέτρια	99	39,6	42,3	53,0
	ικανοποιημένος	65	26,0	27,8	80,8
	όχι ικανοποιημένος	27	10,8	11,5	92,3
	δυσανεστημένος	18	7,2	7,7	100,0
	Total	234	93,6	100,0	
Missing	6	16	6,4		
Total		250	100,0		

Διάγραμμα 22: Ποιότητα ελληνόγλωσσων Περιοδικών

Στην ποσότητα τώρα της ελληνόγλωσσης συλλογής περιοδικών οι χρήστες ήταν κάπου διχασμένοι, διότι έχουν απόκλιση μεταξύ τους της τάξεως του 2%. Το 34.0% εμφανίζονται ικανοποιημένοι και το 32.0% μέτρια ικανοποιημένοι. (Πίνακας και Διάγραμμα 23)

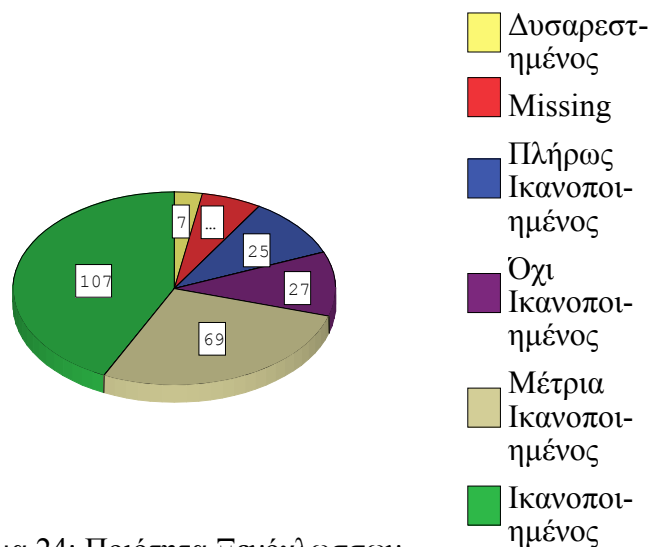
Πίνακας 23: Ποσότητα ελληνόγλωσσων Περιοδικών					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	πλήρως ικανοποιημένος	17	6,8	7,3	7,3
	ικανοποιημένος μέτρια	85	34,0	36,3	43,6
	ικανοποιημένος	80	32,0	34,2	77,8
	όχι ικανοποιημένος	39	15,6	16,7	94,4
	δυσανεστημένος	13	5,2	5,6	100,0
	Total	234	93,6	100,0	
Missing	6	16	6,4		
Total		250	100,0		

Διάγραμμα 23: Ποσότητα ελληνόγλωσσων Περιοδικών

Συνεχίζοντας, παρατηρούμε ότι το 42.8% των χρηστών είναι ικανοποιημένοι από την ποιότητα της ξενόγλωσσης συλλογής των περιοδικών της βιβλιοθήκης, ενώ το ποσοστό 27.6% είναι μέτρια ικανοποιημένοι. Σταθερό παραμένει και το 6.0% των μη συμπληρωμένων απαντήσεων. (Πίνακας και Διάγραμμα 24)

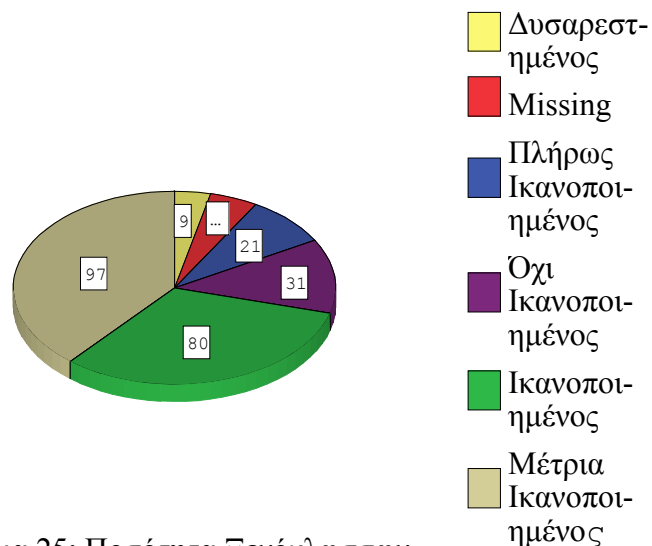
Πίνακας 24: Ποιότητα Ξενόγλωσσων Περιοδικών					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	πλήρως ικανοποιημένος	25	10,0	10,6	10,6
	ικανοποιημένος μέτρια	107	42,8	45,5	56,2
	ικανοποιημένος	69	27,6	29,4	85,5
	όχι ικανοποιημένος	27	10,8	11,5	97,0
	δυσανεστημένος	7	2,8	3,0	100,0
	Total	235	94,0	100,0	
Missing	6	15	6,0		
Total		250	100,0		

Διάγραμμα 24: Ποιότητα Ξενόγλωσσων Περιοδικών

Στην ποσότητα ξενόγλωσσας συλλογής περιοδικών τα πράγματα αλλάζουν. Οι μέτρια ικανοποιημένοι αυξάνονται και φτάνουν το 38.8%, ενώ οι ικανοποιημένοι μειώνονται και αγγίζουν το 32.0%. Βλέπουμε όμως ότι και οι χρήστες που δεν συμπληρώνουν την ερώτηση μειώθηκαν στο 4.8%. (Πίνακας και Διάγραμμα 25)

Πίνακας 25: Ποσότητα Ξενόγλωσσων Περιοδικών					
Valid	πλήρως ικανοποιημένος	21	8,4	8,8	8,8
	ικανοποιημένος μέτρια	80	32,0	33,6	42,4
	ικανοποιημένος όχι ικανοποιημένος	97	38,8	40,8	83,2
	δυσανεστημένος	31	12,4	13,0	96,2
	Total	9	3,6	3,8	100,0
Missing	6	238	95,2	100,0	
Total		12	4,8		
		250	100,0		

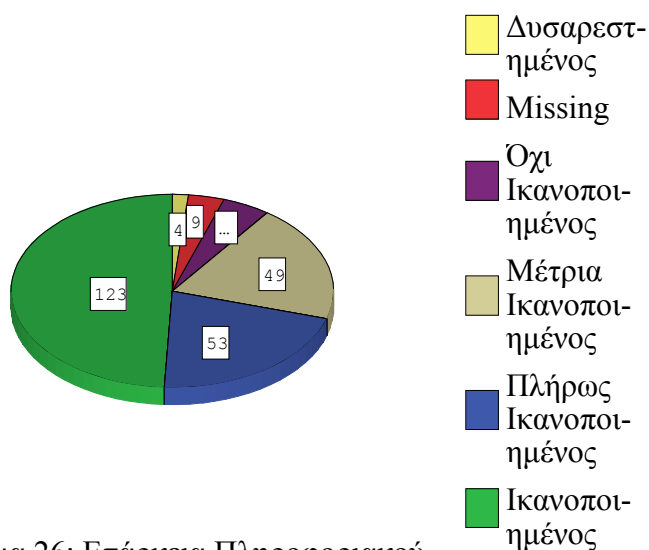

Διάγραμμα 25: Ποσότητα Ξενόγλωσσων Περιοδικών

Τέλος, σχετικά με την επάρκεια του πληροφοριακού υλικού (εγκυκλοπαίδειες, λεξικά, κ.α.) οι περισσότεροι χρήστες φαίνονται ικανοποιημένοι (49.2%), και έχει μειωθεί κατά πολύ ο αριθμός των μη συμπληρωμένων απαντήσεων. Γενικά δεν

χρησιμοποιούν πολύ τα περιοδικά παρά μόνο μετά από υπόδειξη καθηγητή, που συνήθως τους παραπέμπουν σε ξενόγλωσσα περιοδικά. (Πίνακας και Διάγραμμα 26)

Πίνακας 26: Επάρκεια Πληροφοριακού Υλικού					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	πλήρως ικανοποιημένος	53	21,2	22,0	22,0
	ικανοποιημένος μέτρια	123	49,2	51,0	73,0
	ικανοποιημένος όχι ικανοποιημένος	49	19,6	20,3	93,4
	δυσανεστημένος	12	4,8	5,0	98,3
	Total	4	1,6	1,7	100,0
Missing	6	9	3,6		
Total		250	100,0		

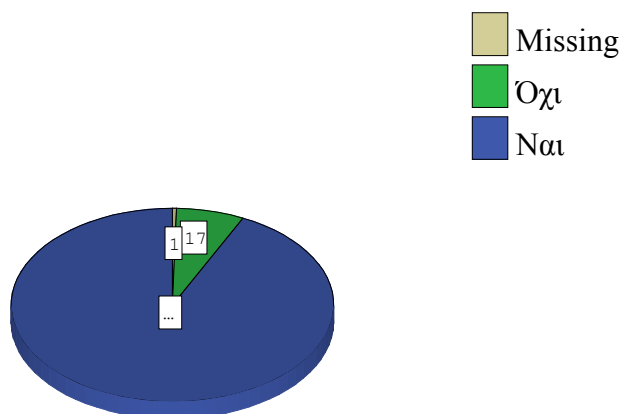

Διάγραμμα 26: Επάρκεια Πληροφοριακού Υλικού

Ερώτηση έντεκα «Πιστεύετε ότι πρέπει να εμπλουτισθεί η συλλογή της βιβλιοθήκης» η απάντηση είναι ότι, για την συλλογή των ελληνόγλωσσων βιβλίων το

92.8% των χρηστών θεωρεί ότι θέλει εμπλουτισμό και είναι λογικό, γιατί ποτέ η γνώση δεν θα είναι επαρκής. Μόνο το 6.8% θεωρεί ότι δεν χρειάζεται η συλλογή εμπλουτισμό. (Πίνακας και Διάγραμμα 27)

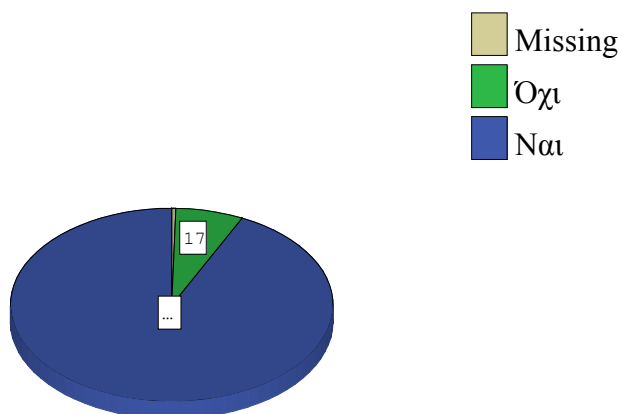
Πίνακας 27: Ελληνόγλωσσης Συλλογής Βιβλίων					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ναι	232	92,8	93,2	93,2
	όχι	17	6,8	6,8	100,0
	Total	249	99,6	100,0	
Missing	3	1	,4		
	Total	250	100,0		

Διάγραμμα 27: Ελληνόγλωσση συλλογή Βιβλίων

Σε ότι αφορά την ξενόγλωσση συλλογή βιβλίων δεν αλλάζουν σημαντικά τα αποτελέσματα. Το 79.2% θεωρεί ότι πρέπει να εμπλουτιστεί η συλλογή ενώ το 20.4% πως όχι. (Πίνακας και Διάγραμμα 28)

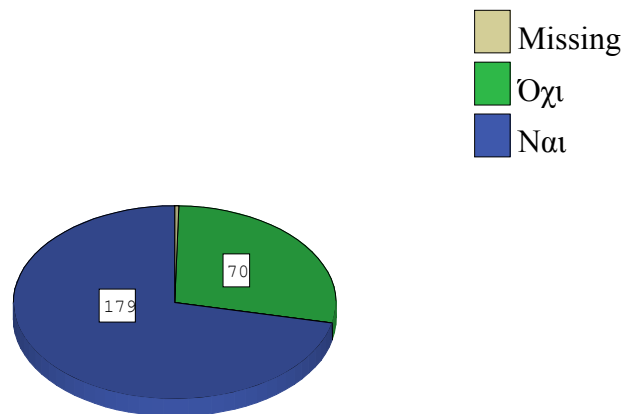
Πίνακας 28: Ξενόγλωσση Συλλογή Βιβλίων					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ναι	198	79,2	79,5	79,5
	όχι	51	20,4	20,5	100,0
	Total	249	99,6	100,0	
Missing	3	1	,4		
Total		250	100,0		

Διάγραμμα 28: Ξενόγλωσση Συλλογή Βιβλίων

Στα ελληνόγλωσσα έντυπα περιοδικά τα πράγματα συνεχίζουν να είναι τα ίδια. Το 71.9% πιστεύει ότι χρειάζεται η συλλογή εμπλουτισμό και το 28.0% πώς δεν χρειάζεται. (Πίνακας και Διάγραμμα 29)

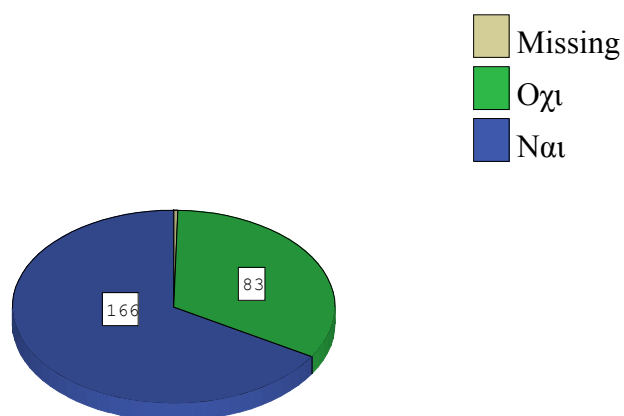
Πίνακας 29: Ελληνόγλωσσα Έντυπα Περιοδικά					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ναι	179	71,6	71,9	71,9
	όχι	70	28,0	28,1	100,0
	Total	249	99,6	100,0	
Missing	3	1	,4		
Total		250	100,0		

Διάγραμμα 29: Ελληνόγλωσσα έντυπα Περιοδικά

Το ίδιο ισχύει και για τα ξενόγλωσσα έντυπα περιοδικά. Το 66.4% εκφράζει την θετική του άποψη για εμπλουτισμό της συλλογής και το 33.2% πώς δεν το βρίσκει απαραίτητο. (Πίνακας και Διάγραμμα 30)

Πίνακας 30: Ξενόγλωσσα Έντυπα Περιοδικά					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ναι	166	66,4	66,7	66,7
	οχι	83	33,2	33,3	
	Total	249	99,6	100,0	
Missing	3	1	,4		
Total		250	100,0		

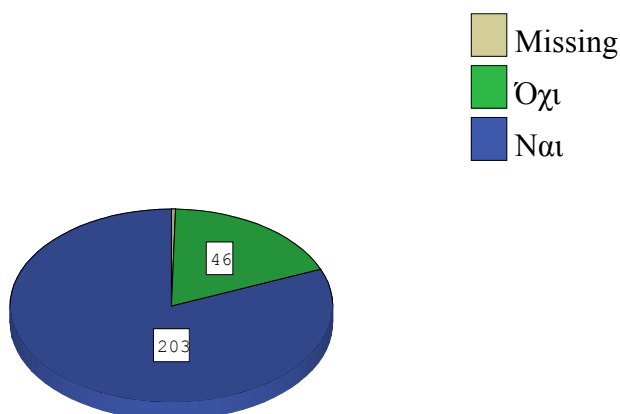

Διάγραμμα 30: Ξενόγλωσσα Έντυπα Περιοδικά

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της έρευνας, οι χρήστες συνεχίζουν όπως και στα έντυπα περιοδικά να θεωρούν σημαντικό τον εμπλουτισμό των ελληνόγλωσσων

ηλεκτρονικών περιοδικών. αυτό γίνεται φανερό και έντονο από τα ποσοστά που συγκεντρώθηκαν σε αυτή την ερώτηση. Το 81.2% δείχνει ιδιαίτερο ενδιαφέρον για εμπλουτισμό ενώ το 18.4% δεν επιθυμεί τον εμπλουτισμό τους. (Πίνακας και Διάγραμμα 31)

Πίνακας 31: Ελληνόγλωσσα Ηλεκτρονικά Περιοδικά					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ναι	203	81,2	81,5	81,5
	όχι	46	18,4	18,5	100,0
	Total	249	99,6	100,0	
Missing	3	1	,4		
Total		250	100,0		

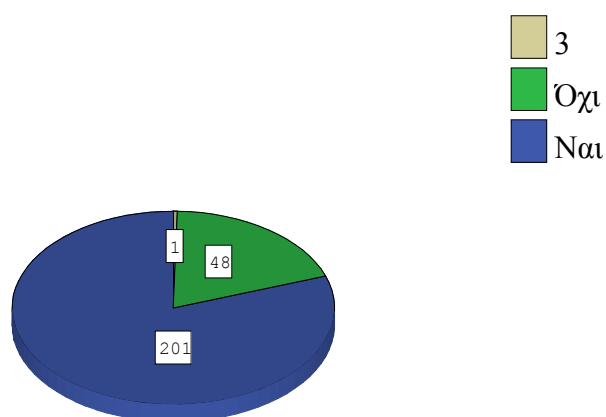

Διάγραμμα 31: Ελληνόγλωσσα Ηλεκτρονικά Περιοδικά

Και τέλος, στα ξενόγλωσσα ηλεκτρονικά περιοδικά παρατηρείται το ίδιο αποτέλεσμα όπως και στα προηγούμενα. Δηλαδή το 80.4% θέλει εμπλουτισμό της συλλογής και το 19.2% όχι (Πίνακας και Διάγραμμα 32). Αυτό που γίνεται αντιληπτό σε όλους τους αναλυτικούς πίνακες είναι ότι το ποσοστό των χρηστών που

δεν απάντησαν στα ερωτήματα για εμπλουτισμό ή όχι, της βιβλιοθήκης σε έντυπο ή ηλεκτρονικό υλικό, είναι σταθερό σε όλους τους πίνακες, δηλαδή το 0,4%, αριθμός μηδαμινός.

Πίνακας 32: Ξενόγλωσσα Ηλεκτρονικά Περιοδικά				
	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid ναι	201	80,4	80,4	80,4
όχι	48	19,2	19,2	99,6
Total	250	100,0	100,0	

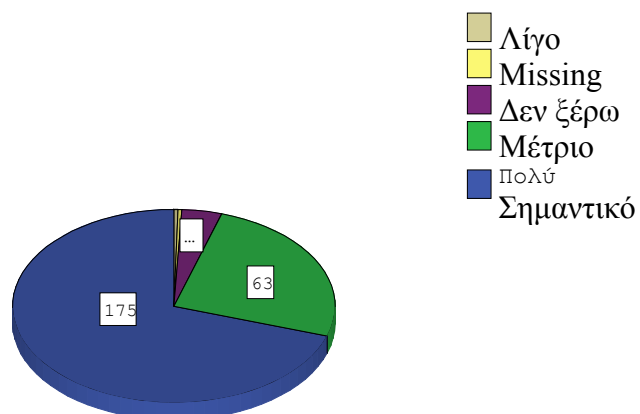
Διάγραμμα 32: Ξενόγλωσσα Ηλεκτρονικά Περιοδικά

Ερώτηση δώδεκα « Πολλές βιβλιοθήκες αντιμετωπίζουν αποφάσεις δύσκολου προϋπολογισμού. Σε ποιους τομείς πιστεύετε ότι πρέπει να δώσει βαρύτητα η βιβλιοθήκη κατά την αγορά του υλικού της» το 70.0% των χρηστών απάντησαν ότι θεωρούν πολύ σημαντικό να αγοραστεί καινούργιο έντυπο υλικό, ενώ το 25.2%

κρίνουν πώς είναι μέτρια η απόφαση για αγορά έντυπου υλικού. Το 4.0% δεν γνωρίζει αν είναι σημαντική η αγορά νέου υλικού, ενώ το 0.4% θεωρεί ότι είναι λίγο σημαντική η αγορά καινούργιου υλικού στην βιβλιοθήκη. Υπάρχει και σε αυτή την ερώτηση το 0.4% των χρηστών που δεν συμπλήρωσαν την ερώτηση. (Πίνακας και Διάγραμμα 33)

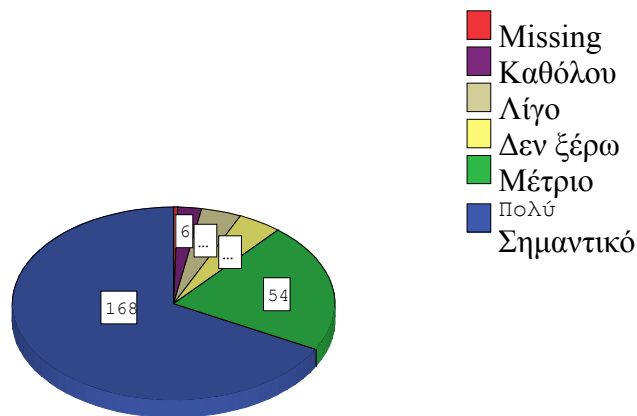
Κατόπι, ένα ποσοστό της τάξεως του 67.2% από τους χρήστες, πιστεύει ότι είναι πολύ σημαντικό η βιβλιοθήκη να αγοράζει Η/Υ και να έχει πρόσβαση στη πληροφορία και σε on-line υπηρεσίες μέσω Η/Υ, το 21.6% βρίσκει την συγκεκριμένη απόφαση μέτρια, ενώ το 4.4% δεν γνωρίζει το βαθμό αξιολόγησης και το 4.0% θεωρεί λιγότερη σημαντική απόφαση. Ενώ το 2.4% πιστεύει ότι δεν είναι καθόλου σημαντική απόφαση. Ένα μικρό ποσοστό του 0.4% δεν συμπλήρωσε την ερώτηση. (Πίνακας και Διάγραμμα 34)

Πίνακας 33: Αγοράζοντας καινούργια βιβλία ή άλλο έντυπο υλικό					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	πολύ σημαντικό	175	70,0	70,3	70,3
	μέτριο	63	25,2	25,3	95,6
	λίγο	1	,4	,4	96,0
	δεν ξέρω	10	4,0	4,0	100,0
	Total	249	99,6	100,0	
Missing	6	1	,4		
Total		250	100,0		

Διάγραμμα 33: Αγοράζοντας καινούργια βιβλία ή άλλο έντυπο υλικό

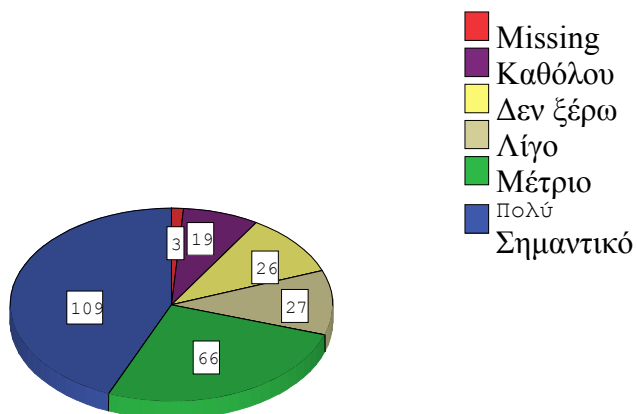
Πίνακας 34: Αγοράζοντας Η/Υ και έχοντας πρόσβαση στη πληροφορία και σε on-line υπηρεσίες μέσω Η/Υ					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	πολύ σημαντικό	168	67,2	67,5	67,5
	μέτριο	54	21,6	21,7	89,2
	λίγο	10	4,0	4,0	93,2
	καθόλου	6	2,4	2,4	95,6
	δεν ξέρω	11	4,4	4,4	100,0
	Total	249	99,6	100,0	
Missing	6	1	,4		
Total		250	100,0		

Διάγραμμα 34: Αγοράζοντας Η/Υ και έχοντας πρόσβαση στη πληροφορία και σε on-line υπηρεσίες μέσω Η/Υ

Προχωρώντας στην ανάλυση των αποτελεσμάτων παρατηρούμε ότι, το 43.6% θεωρεί πολύ σημαντικό να εξασφαλίζει η βιβλιοθήκη πρόσβαση μέσω Η/Υ σε παιδιά και ενήλικες που δεν έχουν προσωπικούς Η/Υ, το 26.4% βρίσκει την συγκεκριμένη απόφαση μέτρια, το 10.8% την θεωρεί λίγο σημαντική ενώ το 10.4% δεν ξέρει το βαθμό αξιολόγησης της απόφασης αυτής. Το 7.6% πιστεύει πως δεν είναι καθόλου σημαντική απόφαση ενώ υπάρχει και το 0.8% που δεν συμπλήρωσε την ερώτηση. (Πίνακας και Διάγραμμα 35)

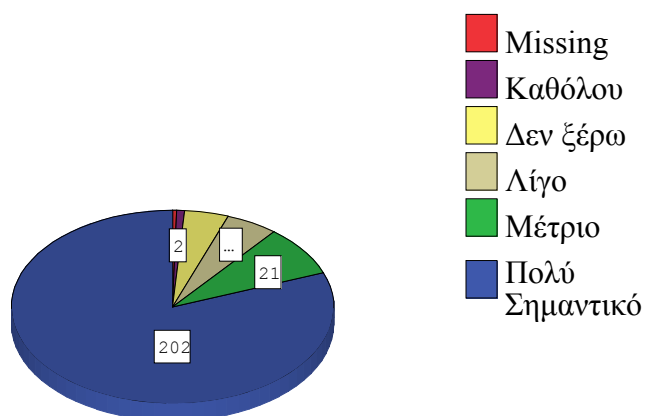
Πίνακας 35: Εξασφαλίζει Η/Υ σε παιδιά και ενήλικες που δεν έχουν προσωπικούς Η/Υ					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	πολύ σημαντικό	109	43,6	44,1	44,1
	μέτριο	66	26,4	26,7	70,9
	λίγο	27	10,8	10,9	81,8
	καθόλου	19	7,6	7,7	89,5
	δεν ξέρω	26	10,4	10,5	100,0
	Total	247	98,8	100,0	
Missing	6	2	,8		
	System	1	,4		
	Total	3	1,2		
Total		250	100,0		

Διάγραμμα 35: Εξασφαλίζει Η/Υ σε παιδιά και ενήλικες που δεν έχουν προσωπικούς υπολογιστές

Τελειώνοντας οι χρήστες πιστεύουν ότι είναι πολύ σημαντικό να εξασφαλίζει η βιβλιοθήκη πρόσβαση σε on-line βάσεις δεδομένων που σχετίζονται θεματικά με το αντικείμενο σπουδών τους. Το ποσοστό που συγκεντρώνεται ανέρχεται στο 80.8% που σημαίνει ότι στην εποχή που διανύουμε, η πληροφορία, επικεντρώνεται όλο και περισσότερο σε πιο ειδικά θέματα μέσω χρήσης Η/Υ (ηλεκτρονική πληροφόρηση). Το 8.4% πιστεύει ότι είναι μέτρια η απόφαση αυτή, ενώ το 5.2% την βρίσκει λιγότερο σημαντική. Το 4.4% δεν είναι σε θέση να απαντήσει είτε θετικά, είτε αρνητικά, στην συγκεκριμένη ερώτηση και το 0.8% πιστεύει ότι δεν είναι σημαντική απόφαση ώστε να ξοδευτούν χρηματικά ποσά από τον προϋπολογισμό της βιβλιοθήκης. (Πίνακας και διάγραμμα 36).

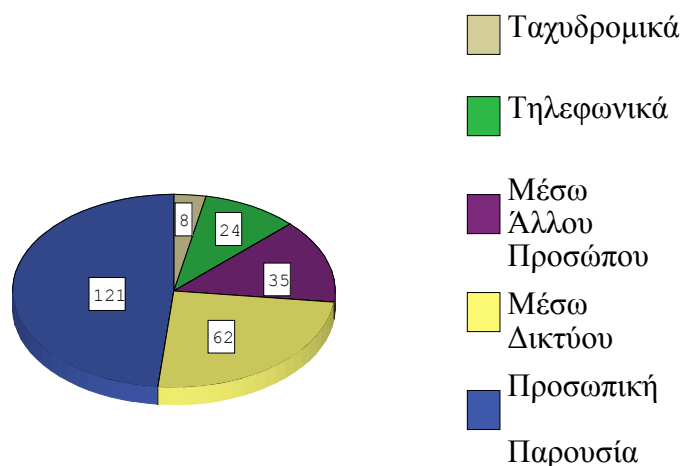
Πίνακας 36: Εξασφαλίζοντας πρόσβαση σε on-line βάσεις δεδομένων που σχετίζονται θεματικά με το αντικείμενο σπουδών					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	πολύ σημαντικό	202	80,8	81,1	81,1
	μέτριο	21	8,4	8,4	89,6
	λίγο	13	5,2	5,2	94,8
	καθόλου	2	,8	,8	95,6
	δεν ξέρω	11	4,4	4,4	100,0
	Total	249	99,6	100,0	
Missing	6	1	,4		
Total		250	100,0		

Διάγραμμα 36: Εξασφαλίζοντας πρόσβαση σε on-line βάσεις δεδομένων που σχετίζονται θεματικά με το αντικείμενο σπουδών

Ερώτηση δεκατρία «Πώς ενημερώνεστε συνήθως για τις υπηρεσίες της βιβλιοθήκης» οι απαντήσεις που δόθηκαν είναι ποικίλλες. Οι περισσότεροι χρήστες, ποσοστό 48,4%, απάντησαν ότι παρουσιάζονται προσωπικά στην βιβλιοθήκη για να ενημερωθούν. Ενώ το 24,8% ενημερώνεται μέσω του διαδικτύου, διότι είναι ο πιο εύκολος και γρήγορος τρόπος, αλλά όχι ο πιο έγκυρος. (Πίνακας και Διάγραμμα 37)

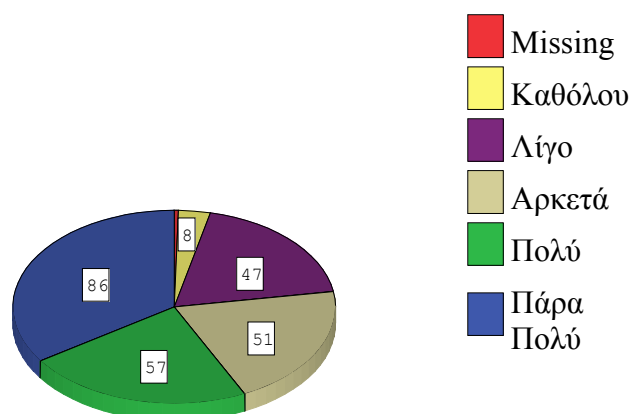
Πίνακας 37: Ενημέρωση					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	προσωπική παρουσία	121	48,4	48,4	48,4
	τηλεφωνικά	24	9,6	9,6	58,0
	ταχυδρομικά	8	3,2	3,2	61,2
	μέσω άλλου προσώπου	35	14,0	14,0	75,2
	μέσω δικτύου	62	24,8	24,8	100,0
	Total	250	100,0	100,0	

Διάγραμμα 37: Ενημέρωση

Ερώτηση δεκατέσσερα «Πόσο ενδιαφέροντες κρίνετε τους παρακάτω τρόπους ενημέρωσης και προώθησης των υπηρεσιών της βιβλιοθήκης» οι χρήστες απάντησαν για την κάθε προώθηση της ερώτησης διαφορετικά. Σχετικά με τις έντυπες οδηγίες χρήσης των υπηρεσιών της βιβλιοθήκης, το 34.4% του πληθυσμού της έρευνας, δείχνει ότι ενδιαφέρετε πάρα πολύ. Ακολουθεί το 22.8%, όπου δείχνει ένα έντονο ενδιαφέρον για την δημιουργία έντυπων οδηγιών χρήσης των υπηρεσιών της βιβλιοθήκης, αλλά όχι τόσο ώστε να μπορεί να συγκριθεί με το προηγούμενο ποσοστό. (Πίνακας και Διάγραμμα 38)

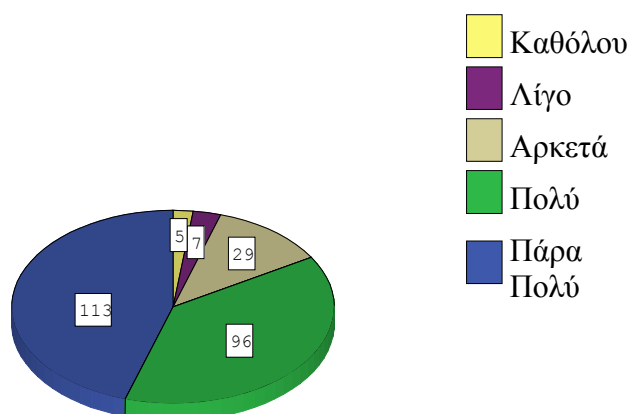
Πίνακας 38: Έντυπες οδηγίες χρήσης των υπηρεσιών της βιβλιοθήκης					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	πάρα πολύ	86	34,4	34,5	34,5
	πολύ	57	22,8	22,9	57,4
	αρκετά	51	19,6	19,7	77,1
	λίγο	47	19,6	19,7	96,8
	καθόλου	8	3,2	3,2	100,0
Total		249	99,6	100,0	
Missing	System	1	,4		
Total		250	100,0		

Διάγραμμα 38: Έντυπες οδηγίες χρήσης των υπηρεσιών της βιβλιοθήκης

Σχετικά με τις on-line οδηγίες χρήσης των υπηρεσιών της βιβλιοθήκης, το 45.2% των χρηστών βρίσκουν πάρα πολύ ενδιαφέρουσα την ιδέα, έπεται με πολύ ενδιαφέρον το 38.4%. (Πίνακας και Διάγραμμα 39)

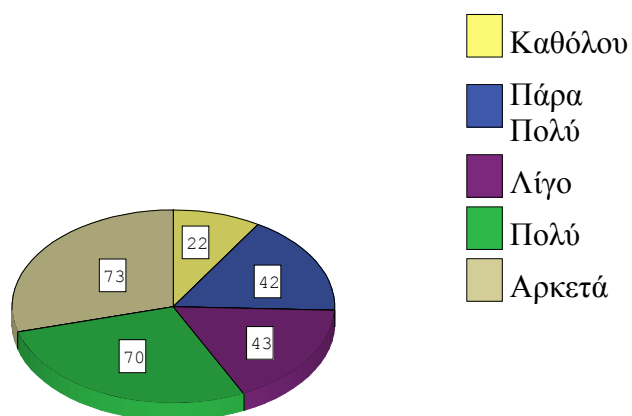
Πίνακας 39: On-line οδηγίες χρήσης των υπηρεσιών της βιβλιοθήκης				
	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid πάρα πολύ	113	45,2	45,2	45,2
πολύ	96	38,4	38,4	83,6
αρκετά	29	11,6	11,6	95,2
λίγο	7	2,8	2,8	98,0
καθόλου	5	2,0	2,0	100,0
Total	250	100,0	100,0	

Διάγραμμα 39: On-line οδηγίες χρήσης των υπηρεσιών της βιβλιοθήκης

Στην τρίτη προώθηση της ίδιας ερώτησης, οι χρήστες έδειξαν ότι η παρουσίαση στο τμήμα είναι αρκετά καλή ιδέα και την προτιμούν (29.2%)/. Αντίθετα το 8.8% του πληθυσμού της έρευνας δεν επιθυμούν καθόλου την παρουσίαση. (Πίνακας και Διάγραμμα 40)

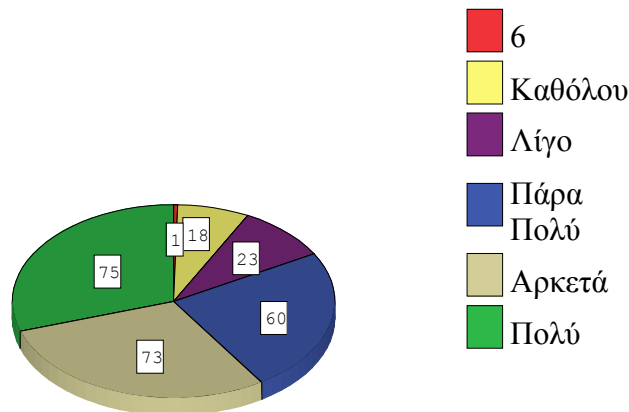
Πίνακας 40: Παρουσίαση στο τμήμα					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	πάρα πολύ	42	16,8	16,8	16,8
	πολύ	70	28,0	28,0	44,8
	αρκετά	73	29,2	29,2	74,0
	λίγο	43	17,2	17,2	91,2
	καθόλου	22	8,8	8,8	100,0
	Total	250	100,0	100,0	

Διάγραμμα 40: Παρουσίαση στο τμήμα

Σχετικά με τα σεμινάρια που επιθυμεί η βιβλιοθήκη να εφαρμόσει για τις υπηρεσίες και τη χρήση της νέας τεχνολογίας, οι χρήστες έδειξαν ιδιαίτερο ενδιαφέρον σε ποσοστό 30.0%, ενώ το 7.2% δεν έδειξε ενδιαφέρον στην εφαρμογή. (Πίνακας και Διάγραμμα 41)

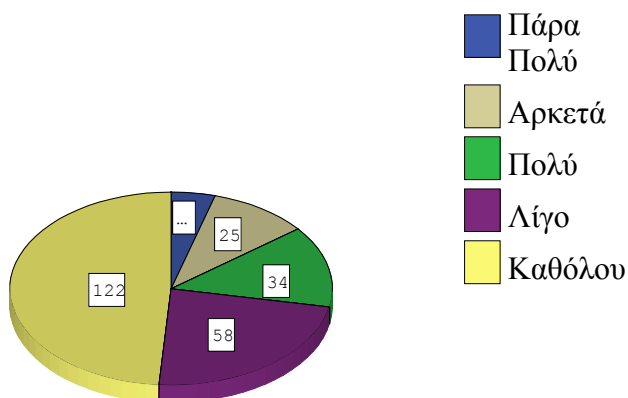
Πίνακας 41: Σεμινάρια για υπηρεσίες και χρήση της νέας τεχνολογίας				
	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid πάρα πολύ	60	24,0	24,0	24,0
πολύ	75	30,0	30,0	54,0
αρκετά	73	29,2	29,2	83,2
λίγο	23	9,2	9,2	92,4
καθόλου	18	7,2	7,2	99,6
6	1	,4	,4	100,0
Total	250	100,0	100,0	

Διάγραμμα 41: Σεμινάρια για υπηρεσίες και χρήση της νέας τεχνολογίας

Οι χρήστες της βιβλιοθήκης σε ποσοστό 38.4% δεν ενδιαφέρονται να ενημερώνονται για τις υπηρεσίες της βιβλιοθήκης μέσω αφισών. (Πίνακας και Διάγραμμα 42)

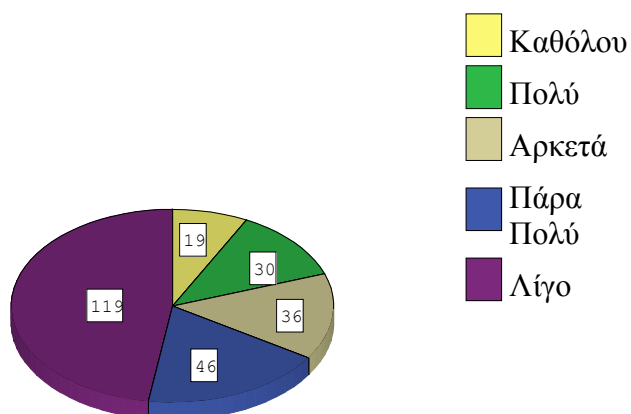
Πίνακας 42: Αφίσες για κάθε υπηρεσία ξεχωριστά				
	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid πάρα πολύ	12	4,8	4,8	4,8
πολύ	39	15,6	15,6	20,4
αρκετά	40	16,0	16,0	36,4
λίγο	63	25,2	25,2	61,6
καθόλου	96	38,4	38,4	100,0
Total	250	100,0	100,0	

Διάγραμμα 42: Αφίσες για κάθε υπηρεσία ξεχωριστά

Τέλος, στην πρόταση αν θα θέλανε οι χρήστες να είχε η βιβλιοθήκη ενημερωτικό δελτίο, δηλαδή εφημερίδα βιβλιοθήκης, οι απαντήσεις σε ποσοστά διαφοροποιούνται. Ενώ ποσοστό της τάξεως του 47.6% δήλωσε ελάχιστο ενδιαφέρον. (Πίνακας και Διάγραμμα 43)

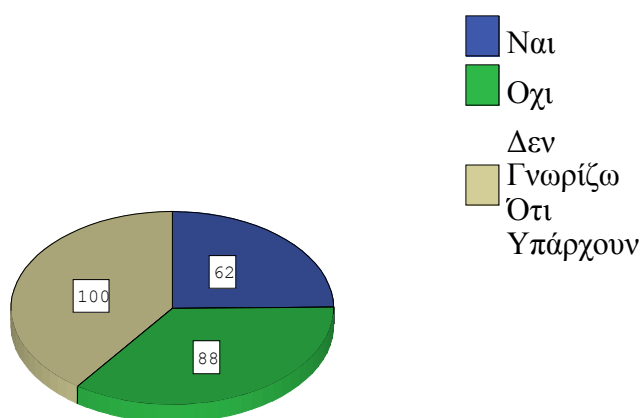
Πίνακας 43: Ενημερωτικό δελτίο (εφημερίδα βιβλιοθήκης)				
	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid πάρα πολύ	46	18,4	18,4	18,4
πολύ	30	12,0	12,0	30,4
αρκετά	36	14,4	14,4	44,8
λίγο	119	47,6	47,6	92,4
καθόλου	19	7,6	7,6	100,0
Total	250	100,0	100,0	

Διάγραμμα 43: ενημερωτικό Δελτίο (Εφημερίδα Βιβλιοθήκης)

Ερώτηση δεκαπέντε « Αν χρησιμοποιείτε τα ενημερωτικά φυλλάδια που παρέχει η βιβλιοθήκη σχετικά με τη χρήση του OPAC» ποσοστό 40%, απάντησαν πώς δεν είναι ενήμεροι για την παρουσία των φυλλαδίων. Το υπόλοιπο 35.2% δεν κάνει χρήση των φυλλαδίων, ενώ το 24.8% απάντησαν θετικά. (Πίνακας και Διάγραμμα 44)

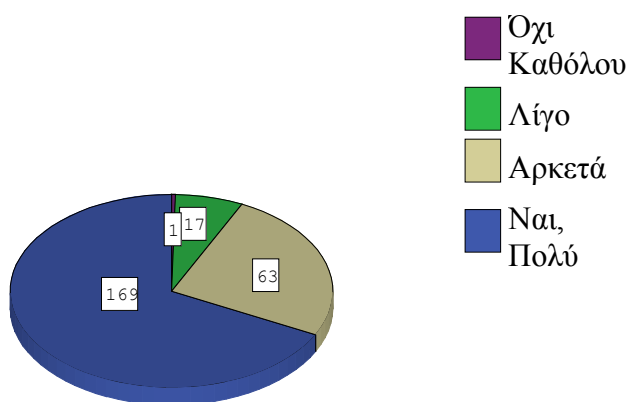
Πίνακας 44: Φυλλάδια				
	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid ναι	62	24,8	24,8	24,8
οχι	88	35,2	35,2	60,0
δεν γνωρίζω ότι υπάρχουν	100	40,0	40,0	100,0
Total	250	100,0	100,0	

Διάγραμμα 44: Φυλλάδια

Δέκατη έκτη ερώτηση «Είστε ικανοποιημένοι από την εξυπηρέτηση του προσωπικού της βιβλιοθήκης», η απάντηση είναι θετική. Το 67.6% εκφράζει πώς είναι πολύ ικανοποιημένοι, ενώ το 25.2% είναι αρκετά ικανοποιημένοι. (Πίνακας και Διάγραμμα 45)

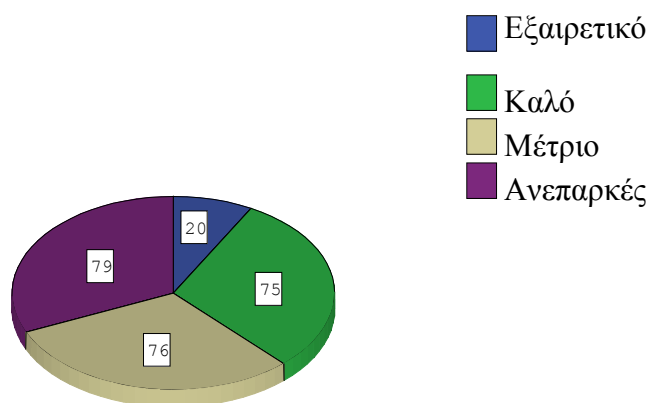
Πίνακας 45: Προσωπικό					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ναι, πολύ	169	67,6	67,6	67,6
	λίγο	17	6,8	6,8	74,4
	αρκετά	63	25,2	25,2	99,6
	όχι καθόλου	1	,4	,4	100,0
	Total	250	100,0	100,0	

Διάγραμμα 45: Προσωπικό

Φτάνοντας στην τελευταία ερώτηση του κλειστού τύπου ερωτήσεων, ερώτηση δεκαεφτά «Πώς θεωρείτε πως πρέπει να αξιολογηθεί η βιβλιοθήκη στους παρακάτω τομείς» οι απαντήσεις που έδωσαν οι χρήστες είναι κατατοπιστικές. Εξετάζοντας τα στοιχεία που προκύπτουν, βλέπουμε ότι το 31.6% (79 χρήστες) θεωρεί ότι το ωράριο της βιβλιοθήκης είναι ανεπαρκές, το 30.4% (76 χρήστες) θεωρεί ότι το ωράριο λειτουργίας είναι μέτριο, το 30.0% (75 χρήστες), ότι είναι καλό ενώ το 8.0% (20 χρήστες) θεωρούν ότι το ωράριο είναι εξαιρετικό. (Πίνακας και Διάγραμμα 46)

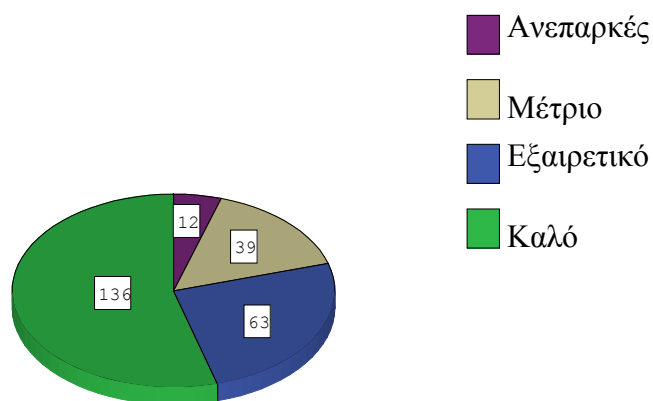
Πίνακας 46: Ωράριο					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	εξαιρετικό	20	8,0	8,0	8,0
	καλό	75	30,0	30,0	38,0
	μέτριο	76	30,4	30,4	68,4
	ανεπαρκές	79	31,6	31,6	100,0
	Total	250	100,0	100,0	

Διάγραμμα 46: Ωράριο

Στην πρόταση της ίδιας ερώτησης σχετικά με το πώς βρίσκουν οι χρήστες τη βιβλιοθήκη ως κτήριο το μεγαλύτερο ποσοστό (54.4%) το βρίσκει καλό, ενώ το 25.2% το βρίσκει εξαιρετικό και το 4.8% ανεπαρκές. (Πίνακας και Διάγραμμα 47)

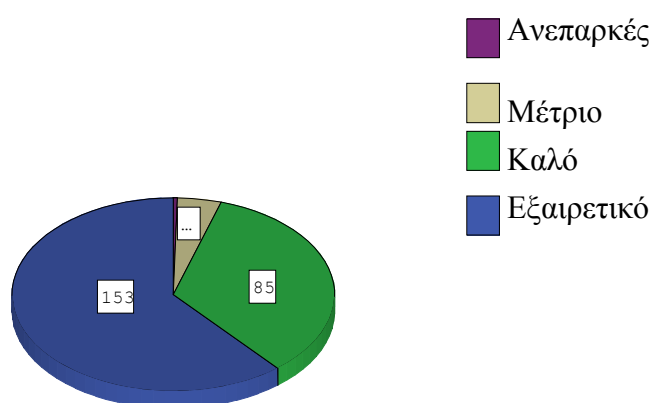
Πίνακας 47: Κτήριο					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	εξαιρετικό	63	25,2	25,2	25,2
	καλό	136	54,4	54,4	79,6
	μέτριο	39	15,6	15,6	95,2
	ανεπαρκές	12	4,8	4,8	100,0
	Total	250	100,0	100,0	

Διάγραμμα 47: Κτήριο

Και τέλος, πώς κρίνουν το προσωπικό της βιβλιοθήκης οι χρήστες της. Εξετάζοντας τα στοιχεία που προκύπτουν, παρατηρούμε ότι η πλειοψηφία των χρηστών (153 χρήστες, ποσοστό 61.2%) θεωρεί το προσωπικό εξαιρετικό. Το 34.0% (85 χρήστες) το θεωρεί καλό, το 4.4% θεωρεί ότι είναι μέτριο και το 0.4% ότι είναι ανεπαρκές. (Πίνακας και Διάγραμμα 48)

Πίνακας 48: Προσωπικό					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	εξαιρετικό	153	61,2	61,2	61,2
	καλό	85	34,0	34,0	95,2
	μέτριο	11	4,4	4,4	99,6
	ανεπαρκές	1	,4	,4	100,0
	Total	250	100,0	100,0	

Διάγραμμα 48: Προσωπικό

Αφήνοντας για το τέλος την ερώτηση ανοικτού τύπου, την δέκατη όγδοη, «Αν μπορούσατε να βελτιώσετε κάποιο στοιχείο στη βιβλιοθήκη, ποιο θα ήταν αυτό» οι χρήστες έδωσαν τις δικές τους απαντήσεις-προτάσεις.

Από τους διακόσιους πενήντα χρήστες, ο μεγαλύτερος αριθμός (40 άτομα), έθεσαν ότι πρέπει η βιβλιοθήκη να λειτουργήσει με δανειστικό ρόλο, κάτι το οποίο στην παρούσα φάση δεν ισχύει. Αριθμός 38 ατόμων πιστεύει ότι πρέπει να υπάρχουν περισσότεροι και πιο νέας τεχνολογίας ηλεκτρονικοί υπολογιστές σε λειτουργία. Αριθμός 35 ατόμων πιστεύουν ότι, θα έπρεπε να υπάρχει δυνατότητα φωτοτύπησης μέσα στο χώρο της βιβλιοθήκης και να μην αναγκάζονται να καταφεύγουν σε ιδιωτικά κέντρα φωτοτύπησης, που ενδεχομένως να βρίσκονται και εκτός χώρου της πανεπιστημιούπολης.

Ακολουθεί η επιθυμία 25 χρηστών να αυξηθεί το ωράριο της βιβλιοθήκης, διότι δεν επαρκεί και δεν προλαβαίνουν χρήστες οι οποίοι μπορεί να εργάζονται παράλληλα κατά την διάρκεια των σπουδών τους, να κάνουν χρήση της βιβλιοθήκης. Με αφορμή το προηγούμενο αίτημα κρίνεται και η αύξηση του προσωπικού της βιβλιοθήκης για καλύτερη και πιο αποδοτική εξυπηρέτηση, επιθυμία η οποία εκφράστηκε από 22 χρήστες που συμπλήρωσαν το ερωτηματολόγιο. Εδώ θα πρέπει να σημειωθεί ότι 20 χρήστες δεν θέλησαν να συμπληρώσουν την ερώτηση με αποτέλεσμα να παραμείνει κενή.

Επιπρόσθετα, προέκυψαν τρία αιτήματα που 15 χρήστες αιτούν να αναβαθμιστούν οι ήδη υπάρχοντες υπολογιστές, ετεροι 15 χρήστες επιθυμούν να αυξηθεί το υλικό της βιβλιοθήκης και 15 χρήστες επιθυμούν να αυξηθεί το ξενόγλωσσο υλικό, είτε είναι έντυπο είτε είναι ηλεκτρονικό.

Επίσης 14 χρήστες επιθυμούν να έχουν γρηγορότερη και πιο εύκολη προσβασιμότητα στο internet. Και 11 χρήστες επιθυμούν να υπάρχουν περισσότεροι χώροι για μελέτη οι οποίοι να είναι απομονωμένοι από το υπόλοιπο χώρο της βιβλιοθήκης.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ - ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Η ακαδημαϊκή βιβλιοθήκη οφείλει να διαθέτει στόχους και σκοπούς άμεσα συνδεδεμένους με τη γενικότερη ερευνητική, εκπαιδευτική και πληροφοριακή κατεύθυνση του πανεπιστημιακού ιδρύματος που καλείται να υποστηρίξει. Ως ακαδημαϊκός θεσμός, οφείλει να προσδιορίζει την ανάπτυξή της, να παρέχει και να είναι σε θέση να αξιολογεί την αποτελεσματικότητα αλλά και την χρηστικότητα των υπηρεσιών και των συναφών πηγών που διαθέτει, με απώτερο σκοπό την κάλυψη των αναγκών και απαιτήσεων των χρηστών της στο παρόν και στο μέλλον.

Σήμερα θα πρέπει να αναρωτηθούμε αν η καλύτερη βιβλιοθήκη είναι αυτή που έχει περισσότερο υλικό και τον καλύτερο εξοπλισμό ή εκείνη με τους πιο ικανοποιημένους χρήστες. Μέσα από αυτή την προσπάθεια θα δώσουμε την απάντηση σε αυτό το ερώτημα.

Η βασική υπηρεσία της βιβλιοθήκης είναι κατά κύριο λόγο η παροχή πληροφοριών. Όμως υπάρχουν και συμπληρωματικές λειτουργίες όπως: ο δανεισμός υλικού εκτός βιβλιοθήκης, η παροχή φωτοτυπιών, η προσφορά πλήρους κειμένου περιοδικού σε ηλεκτρονική μορφή, η παροχή αναγνωστηρίου, η υπηρεσία κράτησης υλικού, η δυνατότητα πρόσβασης στο Διαδίκτυο και τέλος ο κατάλογος για έρευνα. Πάνω σε όλα αυτά τα θέματα θα συγκεντρωθεί η προσοχή μας, μετά από την ανάλυση των αποτελεσμάτων που έγινε σύμφωνα με την έρευνα που υλοποιήσαμε.

Από τα στοιχεία που προκύπτουν από την έρευνα, εξάγεται η άποψη του χρήστη για την λειτουργία της βιβλιοθήκης. Η εκπαίδευση των χρηστών πάνω στις υπηρεσίες της βιβλιοθήκης στο χώρο της ανώτατης εκπαίδευσης βασίζεται στην διαβίου εκπαίδευση: αναπτύσσει στον χρήστη την ικανότητα να εντοπίζει, να διαχειρίζεται, να αξιολογεί και να είναι σε θέση να χρησιμοποιήσει τις πληροφορίες που αντλεί για έρευνα ή για λήψη αποφάσεων.

Στην βιβλιοθήκη της Μεθοδολογίας, Ιστορίας και Θεωρίας της Επιστήμης ο ηλεκτρονικός εξοπλισμός που διατίθεται για το κοινό, είναι ανεπαρκής και παρουσιάζει διαρκώς λειτουργικά προβλήματα λόγω παλαιότητας των τερματικών συσκευών (πολύς παλαιάς γενιάς).

Κατά την τρίμηνη διάρκεια της έρευνας διαπιστώθηκε ότι, από τους υπάρχοντες Η/Υ δέκα τον αριθμό χρησιμοποιούνταν μόνο δύο, με αποτέλεσμα να μην επαρκούν για τους χρήστες αφενός και αφετέρου να δυσκολεύεται η παροχή των υπηρεσιών που προσφέρει η βιβλιοθήκη.

Κατά τις τελευταίες επισκέψεις του ερευνητή στην βιβλιοθήκη, πληροφορήθηκε από το προσωπικό της ότι θα αντικατασταθούν επτά παλαιοί Η/Υ με καινούργιους. Σε ερώτηση που τέθηκε από τον ερευνητή στο προσωπικό της βιβλιοθήκης, πού οφείλονται οι βλάβες των Η/Υ, απάντησαν ότι αυτές οφείλονται καθαρά στους φοιτητές του τμήματος, οι οποίοι τους χρησιμοποιούν για άσκοπη και αλόγιστη χρήση.

Με αφορμή τα παραπάνω και στα πλαίσια της έρευνας, αντλήθηκαν πληροφορίες από το υπολογιστικό κέντρο και κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι το υπάρχον τερματικό υλικό των περισσότερων ακαδημαϊκών βιβλιοθηκών έχει πρόβλημα στον αριθμό των Η/Υ που το πανεπιστήμιο διαθέτει. Ο εξοπλισμός που απαρτίζει τις βιβλιοθήκες είναι μικρός και δεν επαρκεί ώστε να καλύψει τις ανάγκες των χρηστών τους. Ακόμα δεν έχει τις απαιτούμενες ταχύτητες για να μπορέσει να συμβαδίσει με τις νέες τάσεις της τεχνολογίας, με αποτέλεσμα η πρόσβαση στο υλικό που επιθυμεί ο χρήστης να γίνεται με αργούς ρυθμούς.

Από την έλλειψη Η/Υ και την μη ικανοποιητική απόδοσή τους, οι χρήστες δεν μπορούν να είναι ικανοποιημένοι στον ύψιστο βαθμό σε σχέση πάντα με τις υπηρεσίες της βιβλιοθήκης, οι οποίες είναι κατά κόρον ηλεκτρονικές. Καταλήγουμε λοιπόν στο συμπέρασμα ότι η βιβλιοθήκη δεν εκπλήρωσε τον στόχο της ως προς το συγκεκριμένο κομμάτι, δηλαδή τις ηλεκτρονικές υπηρεσίες της, σύμφωνα με το βαθμό ικανοποίησης που είχε θέσει εξ αρχής. Άλλοι κυριότεροι λόγοι για τους οποίους δεν χρησιμοποιούνται πολύ οι ηλεκτρονικές υπηρεσίες έγκειται και στο γεγονός ότι οι χρήστες μπορεί να έχουν άγνοια ή δυσκολία πρόσβασης στις υπηρεσίες αυτές και κυρίως δυσκολία χρήσης των υπηρεσιών (π.χ μέθοδοι αναζήτησης).

Πρέπει να παρατηρήσουμε όμως, ότι η νέα γενιά έχει έφεση στην τεχνολογία, την κατανοεί ευκολότερα αλλά δίνει έμφαση εκεί που της προκαλεί περισσότερο ενδιαφέρον, δηλαδή στο Διαδίκτυο. Το Διαδίκτυο είναι ένα μέσο με το οποίο μπορείς εύκολα, φθηνά και γρήγορα να αντλήσεις πληροφορίες που επιθυμείς. Γι' αυτό το λόγο άλλωστε βλέπουμε και τους χρήστες της βιβλιοθήκης να δείχνουν μεγαλύτερη

επιθυμία, άρα η γρηγορότερη και ευκολότερη προσβασιμότητα σε αυτό θα βοηθούσε στην καλύτερη εξυπηρέτηση και ικανοποίηση των χρηστών της.

Άλλο γενικό φαινόμενο που παρατηρείται και από παλιότερες μελέτες βιβλιογραφιών, είναι ότι το μεγαλύτερο ποσοστό των βιβλιοθηκών είναι ικανοποιημένοι από την συλλογή που έχουν. Δεν γνωρίζω τον λόγο για τον οποίον εκφράζεται αυτό, αλλά κατά την προσωπική μου άποψη και εκτίμηση, δεν γίνεται μία βιβλιοθήκη ποτέ να θεωρεί την συλλογή της πλήρη, διότι η γνώση και η μάθηση ποτέ δεν θα κορεστούν, πάντα θα υπάρχει η δια βίου μάθηση, ειδικά στην εποχή που διανύουμε, όπου έχουμε καταγισμό πληροφοριών. Αυτό συνειδητοποιούμε ότι πιστεύει και η συγκεκριμένη βιβλιοθήκη για την συλλογή της, αν και εκφράστηκε από πολλούς χρήστες οι επιθυμία για περισσότερο εμπλουτισμού σε ελληνόγλωσσο, ξενόγλωσσο, ηλεκτρονικό και έντυπο υλικό.

Γίνεται αντιληπτό ότι ο μεγαλύτερος αριθμός βιβλιοθηκών στην Ελλάδα αντιμετωπίζει πρόβλημα με το οπτικοακουστικό υλικό. Καμία βιβλιοθήκη δεν είναι ικανοποιημένη με τον αριθμό του οπτικοακουστικού της υλικού. Κανονικά στην εποχή που διανύουμε που όλα τείνουν να γίνουν ψηφιακά, θα έπρεπε να υπάρχει περισσότερο υλικό σε οπτικοακουστική μορφή, διότι η μετέπειτα ψηφιοποίησή του θα γινόταν πιο εύκολα. Η αλήθεια όμως είναι πώς το οπτικοακουστικό υλικό δεν είναι εύχρηστο και έχει πολλά μειονεκτήματα σε σχέση πάντοτε με το έντυπο και το ηλεκτρονικό, αλλά αυτό δεν είναι λόγος ώστε να καθιστά την ύπαρξή του μηδαμινή.

Συνεχίζοντας, βλέπουμε ότι οι χρήστες εκφράζουν ενδιαφέρον για μάθηση και αυτό γίνεται φανερό από τον ζήλο και την επιθυμία που δείχνουν στην ερώτηση που θέσαμε ως ερευνητές, αν θα ήθελαν να υπάρχουν κάποια σεμινάρια για την χρήση των υπηρεσιών της βιβλιοθήκης. Ο χρήστης έχει θέληση να εκπαιδευτεί και να ακολουθήσει τα βήματα που η τεχνολογία του προτείνει, ώστε να τον οδηγήσει στην κοινωνία της πληροφόρησης. Αυτό έρχεται σε σύγκρουση βέβαια με τα αποτελέσματα που εξέφρασαν οι χρήστες στην βιβλιοθήκη της Μεθοδολογίας, Ιστορίας και Θεωρίας της Επιστήμης γιατί σε ερώτηση που τους τέθηκε αν χρησιμοποιούν τα ενημερωτικά φυλλάδια που προσφέρει η βιβλιοθήκη αυτοί απάντησαν πως δεν γνωρίζουν καν την ύπαρξή τους.

Επίσης καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι η βιβλιοθήκη της Μεθοδολογίας, Ιστορίας και Θεωρίας της Επιστήμης πρέπει να επανδρώσει το προσωπικό της με

περισσότερα άτομα, διότι τα δύο άτομα που έχει σαν προσωπικό, δεν επαρκούν για να καλύψει τις ανάγκες των χρηστών. Οι φοιτητές αλλά και το ίδιο το προσωπικό εκφράζει έντονα την επιθυμία αυτή για να γίνεται καλύτερα η εξυπηρέτηση του κοινού αλλά και η δουλεία μεταξύ των βιβλιοθηκονόμων πιο εύκολη, γρήγορη και με καλύτερα αποτελέσματα. Έτσι εάν λυθεί αυτό το πρόβλημα λύεται αυτομάτως και ένα άλλο πρόβλημα με το οποίο είναι δυσαρεστημένοι οι χρήστες. Θεωρούν ότι το ωράριο της βιβλιοθήκης (09:00-16:00) δεν επαρκεί, και αυτό είναι λογικό διότι αν κάποιος χρήστης της βιβλιοθήκης δεν είναι φοιτητής αλλά εργαζόμενος , με το ήδη υπάρχον ωράριο δεν προλαβαίνει να εξυπηρετηθεί. Εάν όμως υπήρχε περισσότερο προσωπικό, το ωράριο θα είχε την δυνατότητα να επεκταθεί και έτσι το μεγαλύτερο ποσοστό των χρηστών θα μπορούσε να εξυπηρετηθεί.

Το μεγαλύτερο πρόβλημα που οι χρήστες, όλων των βιβλιοθηκών του Καποδιστριακού και Εθνικού Πανεπιστημίου Αθηνών, αντιμετωπίζουν είναι ότι οι βιβλιοθήκες δεν είναι δανειστικές. Δηλαδή, οι χρήστες δεν μπορούν να δανειστούν υλικό της βιβλιοθήκης με σκοπό να το κρατήσουν για ένα διάστημα που θα ορίσει η βιβλιοθήκη. Φυσικά αυτή η πολιτική αλλάζει ανάλογα την βιβλιοθήκη, αλλά η γενική ιδέα της μη δανειστικής βιβλιοθήκης παραμένει. Στην βιβλιοθήκη που γίνεται η έρευνά μας, οι χρήστες δεν έχουν δικαίωμα δανεισμού παρά μόνο οι φοιτητές του τμήματος και αυτό μετά από αίτηση που υποβάλλουν και έχει υπογραφεί από τον καθηγητή στου οποίου το πρόσωπο φαίνεται ο δανεισμός. Το μόνο δικαίωμα που έχουν οι χρήστες είναι να πάρουν το υλικό που τους ενδιαφέρει για φωτοτύπηση, αφήνοντας την αστυνομική τους ταυτότητα.

Εδώ εμφανίζεται το τελευταίο στοιχείο που οι χρήστες επιθυμούν να βελτιώσει η βιβλιοθήκη, να υπάρχει η δυνατότητα φωτοτύπησης εντός του χώρου της βιβλιοθήκης ώστε να μην είναι αναγκασμένοι να καταφεύγουν σε εξωτερικούς χώρους, κοινός φωτοτυπικά καταστήματα. Μην ξεχνάμε πώς όλοι οι χρήστες δεν έχουν την ίδια οικονομική δυνατότητα και πως όλοι έχουν δικαίωμα στην μάθηση και στην δωρεάν εκπαίδευση.

Μία άλλη πρόταση που εκφέρουμε μέσα από την έρευνά μας είναι να αναπτυχθεί η υπηρεσία του διαδανεισμού στις βιβλιοθήκες. Από όλες τις βιβλιοθήκες του Πανεπιστημίου, που σε αριθμό είναι σαράντα επτά, μόνο δέκα εφαρμόζουν την υπηρεσία διαδανεισμού και αυτές σε πιλοτικό στάδιο. Οι βιβλιοθήκες αυτές είναι

ονομαστικά οι εξής: Νομική, Διεθνών Σπουδών, Ιατρική, Μαθηματικών, Πληροφορική, Δημόσιας Εκπαίδευσης, Προσχολικής Αγωγής, Κλασική Φιλολογία, Βυζαντινή. Δεν συμβιβάζεται ένα τόσο μεγάλο ίδρυμα με τόση παλιά ιστορία, να είναι τόσο πίσω σε βασικές υπηρεσίες της βιβλιοθήκης.

Σχετικά με την ιδιότητα των χρηστών που συμπλήρωσαν τα ερωτηματολόγια παρατηρήσαμε ότι υπήρχε μικρός αριθμός προσέλευσης καθηγητών. Η περιορισμένη προσέλευση των καθηγητών εικάζεται ότι οφείλεται, στο ότι η βιβλιοθήκη δεν στεγάζεται αρκετά κοντά στα γραφεία τους, στην έλλειψη χρόνου, ενδεχομένως λόγω φόρτου εργασίας και στο γεγονός ότι διαθέτουν οι ίδιοι ιδιωτικές συλλογές από το υλικό που έχει η βιβλιοθήκη, έχουν πρόσβαση στη χρήση του διαδικτύου και στις ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων από τα γραφεία τους ή από την οικεία τους αφού, διαθέτουν τους απαραίτητους κωδικούς πρόσβασης και τέλος έχουν δικαίωμα δανεισμού κατ' οίκον κάτι που τους διευκολύνει να μελετήσουν στον χώρο τους. Επισημαίνεται ότι η περίοδος κατά την οποία μοιράστηκαν τα ερωτηματολόγια ήταν νεκρά περίοδος για τους καθηγητές, διότι πραγματοποιούνταν η χειμερινή εξεταστική.

Εν κατακλείδι, παρατηρούμε ότι στην έρευνα μας το μεγαλύτερο ποσοστό που συμπλήρωσε τα ερωτηματολόγια ήταν γυναίκες. Αυτό ίσως οφείλεται στο ότι εκ φύσεως η σχολή είναι θεωρητική και τις θεωρητικές σχολές το πλείστον τις απαρτίζουν γυναίκες χωρίς να αποκλείουν τον αντρικό πληθυσμό, εξου και ο μειωμένος αριθμός των αντρών. Αυτό, ίσως οφείλεται στο ότι η γυναίκα, από την φύση της εμφανίζεται πιο θετική στην προσέγγισή της από ότι ο άντρας.

Επομένως λαμβάνοντας υπόψη όλες τις παραπάνω προτάσεις η βιβλιοθήκη θα πρέπει να είναι διατεθειμένη να λάβει υπόψη της τα αιτήματα των χρηστών της και να προσπαθήσει να τα εφαρμόσει στο μέγιστο βαθμό για την καλύτερη λειτουργία της με απότερω σκοπό την βελτίωση των υπηρεσιών της στο άμεσο μέλλον.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Bancroft (1998); Clougherty; (1998) αναφέρεται στο Παντούλη, Ο. και Νιξαργλίδου, Ε. (2002) « Οι φοιτητές και η εξοικείωσή τους με τις νέες τεχνολογίες στην υπηρεσία των βιβλιοθηκών: μελέτη περίπτωσης σε δύο βιβλιοθήκες του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης ». Σε: **Πρακτικά 11^{ου} Πανελληνίου Συνεδρίου Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών: Ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες ανοικτής και συνεπούς πρόσβασης, Νοέμβριος 6 – 8, 2002, Λάρισα.** Αθήνα: ΤΕΙ Λάρισας, σελ 275 – 290.

Berger (1994); Talbot (1998) αναφέρεται στο Παντούλη, Ο. και Νιξαργλίδου, Ε. (2002) « Οι φοιτητές και η εξοικείωσή τους με τις νέες τεχνολογίες στην υπηρεσία των βιβλιοθηκών: μελέτη περίπτωσης σε δύο βιβλιοθήκες του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης ». Σε: **Πρακτικά 11^{ου} Πανελληνίου Συνεδρίου Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών: Ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες ανοικτής και συνεπούς πρόσβασης, Νοέμβριος 6 – 8, 2002, Λάρισα.** Αθήνα: ΤΕΙ Λάρισας, σελ 275 – 290.

Busha, C. and Harter, S. (1980) Research methods in Librarianship. αναφέρεται στο Ζαφειρίου, Γ. (2000). **Μέθοδοι Έρευνας στη βιβλιοθηκονομία.** Θεσσαλονίκη: [χ.τ].

Fiter (1992); Valentine (1993) αναφέρεται στο Παντούλη, Ο. και Νιξαργλίδου, Ε. (2002) « Οι φοιτητές και η εξοικείωσή τους με τις νέες τεχνολογίες στην υπηρεσία των βιβλιοθηκών: μελέτη περίπτωσης σε δύο βιβλιοθήκες του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης ». Σε: **Πρακτικά 11^{ου} Πανελληνίου Συνεδρίου Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών: Ακαδημαϊκές**

βιβλιοθήκες ανοικτής και συνεχούς πρόσβασης, Νοέμβριος 6 – 8, 2002, Λάρισα. Αθήνα: ΤΕΙ Λάρισας, σελ 275 – 290.

Οπρ (2001) αναφέρεται στο Παντούλη, Ο. και Νιζαρλίδου, Ε. (2002) « Οι φοιτητές και η εξοικείωσή τους με τις νέες τεχνολογίες στην υπηρεσία των βιβλιοθηκών: μελέτη περίπτωσης σε δύο βιβλιοθήκες του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης ». Σε: **Πρακτικά 11^{ου} Πανελληνίου Συνεδρίου Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών: Ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες ανοικτής και συνεχούς πρόσβασης, Νοέμβριος 6 – 8, 2002, Λάρισα.** Αθήνα: ΤΕΙ Λάρισας, σελ 275 – 290.

Βαρδακώστα, Ι. (2007) «Οι απόψεις των υπευθύνων των Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών για τη Συναισθηματική Νοημοσύνη». Σε: επιμ. Κατσιρίκου, Α. **Ο ανθρώπινος παράγοντας στη διαμόρφωση της σημερινής και της μελλοντικής βιβλιοθήκης: πρακτικά 16^{ου} Πανελληνίου συνεδρίου Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών, Οκτώβριος 1 – 3, Πειραιάς: Βιβλιοθήκη πανεπιστημίου Πειραιά,** Σεπτέμβριος 2007 (Αθήνα: Α.Π. Σταμούλης), σελ 39 – 59.

Βλάχου – Χαλκιοπούλου, Μ., (1996) «Κοινωνική υπόσταση και ιστορική αναδρομή της Ακαδημαϊκής βιβλιοθήκης». Σε: επιμ. Παπαδάκη, Δ. και Τόγια, Α. **Ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες και η ιεροτελεστία διάδοσης της γνώσης:πρακτικά 5^{ου} Πανελληνίου Συνεδρίου Πανεπιστημιακών Βιβλιοθηκών, Νοέμβριος, 4–6, Θεσσαλονίκη.** Θεσσαλονίκη, [Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης],σελ 81- 84.

Γναρδέλης, Χ. (2006) **Ανάλυση δεδομένων με το SPSS 14.0 for windows.** [Αθήνα;]: Παπαζήσης.

Γαρουφάλλου, Ε. (2007). « Έρευνα για τις απόψεις του Ακαδημαϊκού προσωπικού σχετικά με τις βιβλιοθήκες και τους βιβλιοθηκονόμους ».Σε: επιμ. Κατσιρίκου, Α. **Ο ανθρώπινος παράγοντας στη διαμόρφωση της σημερινής και της μελλοντικής βιβλιοθήκης: πρακτικά 16^{ου} Πανελληνίου συνεδρίου**

Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών, Οκτωβρίου, 1 – 3, Πειραιάς: Βιβλιοθήκη πανεπιστημίου Πειραιά, Σεπτέμβριος 2007 (Αθήνα: Α.Π. Σταμούλης), σελ 187 – 201.

Γαρουφάλλου, Ε. και Σιάτρη, Ρ. (1998). « Η επίδραση της Τεχνολογίας της Πληροφόρησης στις Ελληνικές Ακαδημαϊκές Βιβλιοθήκες και βιβλιοθηκονόμους : αρχικά αποτελέσματα ». Σε: επιμ. Κλαψόπουλος, Γ. και Χαγιαλά, Ν. **Οργάνωση και Συνεργασία Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών στην ψηφιακή εποχή: πρακτικά 7^ο Πανελλήνιου Συνεδρίου Ακαδημαϊκών βιβλιοθηκών, Βόλος, 4 -6 Νοεμβρίου 1998**. Βόλος: Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, σελ 49 - 67.

Γεωργίου, Π και Κορφιάτη, Μ. (2000), « Αξιολόγηση Υπηρεσιών: έρευνα χρηστών της Βιβλιοθήκης και Υπηρεσίας Πληροφόρησης του Πανεπιστημίου Πατρών ». Σε: επιμ. Οργανωτική Επιτροπή 8^ο Πανελλήνιου Συνεδρίου Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών. **Η Ακαδημαϊκή Βιβλιοθήκη ως εκπαιδευτική και Ερευνητική μονάδα στην 3^η χιλιετία : πρακτικά 8^ο Πανελλήνιου Συνεδρίου Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών Ρόδος, 20 – 22 Οκτωβρίου 1999**. Μυτιλήνη: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Αιγαίου, σελ 315 – 333.

Γρυπάρης, Μ. και Μπαρτζάνας, Θ. (1998) « Μηχανογράφηση Δεδομένων και Στατιστική Ανάλυση Απαντήσεων Ερωτηματολογίου Β». ». Σε: επιμ. Κλαψόπουλος, Γ και Χαγιαλά, Ν. **Οργάνωση και Συνεργασία Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών στην ψηφιακή εποχή: πρακτικά 7^ο Πανελλήνιου Συνεδρίου Ακαδημαϊκών βιβλιοθηκών, Νοέμβριος 4 -6, 1998, Βόλος**. Βόλος: Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, σελ 427 – 438. Αναρτημένη εργασία.

Ζαφειρίου, Γ. (2007) **Μέθοδοι Έρευνας στη βιβλιοθηκονομία: διδακτικές σημειώσεις**. Θεσσαλονίκη: [χ.τ.].

Ζάχος, Γ. (1999). « Έρευνα χρήσης των βιβλιοθηκών του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων ». Σε: επιμ. Ζωγάκη, Ε. **Στατιστική και ολική ποιότητα**

ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών: πρακτικά διημερίδας, Νοέμβριος 19 – 20, 1999,

Ιωάννινα. Ιωάννινα: Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, σελ 17 – 46.

Κορομπίλη – Ξαντινίδου, Στ. και Μορελέλη – Κακούρη, Μ. (1999). « στρατηγική για την ανάπτυξη της Βιβλιοθήκης του ΤΕΙ Θεσσαλονίκης ». Σε: επιμ. Οργανωτική επιτροπή 8^{ου} Πανελληνίου Συνεδρίου Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών. **Η Ακαδημαϊκή Βιβλιοθήκη ως εκπαιδευτική και Ερευνητική μονάδα στην 3^η χιλιετία : πρακτικά 8^{ου} Πανελληνίου Συνεδρίου Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών, Οκτώβριος, 20 – 22, 1999, Ρόδος** Μυτιλήνη: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Αιγαίου, σελ 155–186.

Μονάδα Ολικής Ποιότητας Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών, (1999). **Πρότυπα για τις Ελληνικές Ακαδημαϊκές Βιβλιοθήκες.** Ιωαννινα: Μονάδα Ολικής Ποιότητας Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών.

Μπιρλή, Μ. Και Περρή, Α. (1998) « Οι πληροφοριακές Ανάγκες των αναγνωστών των Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών στην Ελλάδα: η περίπτωση του Πανεπιστημίου Αθηνών: Α΄ μέρος Προπτυχιακοί φοιτητές. Σε: επιμ. Κλαυσόπουλος, Γ. και Χαγιαλά, Ν. **Οργάνωση και συνεργασία Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών στην ψηφιακή εποχή: πρακτικά 7^{ου} Πανελληνίου συνεδρίου Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών, Νοέμβριος 4-6, 1998, Βόλος.** Βόλος: Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, σελ 35 – 48.

Μπώκος, Γ. (1999) « Από την «διάχυση» των λειτουργιών στην «ανασύνθεση» του ρόλου : Η Μελλοντική Θέση των Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών στην Εκπαιδευτική και Ερευνητική Διαδικασία». Σε: επιμ. Οργανωτική Επιτροπή 8^{ου} Πανελληνίου συνεδρίου ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών **Η Ακαδημαϊκή βιβλιοθήκη ως Εκπαιδευτική και Ερευνητική Μονάδα στην 3^η Χιλιετία : πρακτικά 8^{ου} Πανελληνίου Συνεδρίου Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών, Οκτώβριος 20 – 22, 1999, Ρόδος** Μυτιλήνη: Οργανωτική Επιτροπή 8^{ου} Πανελληνίου συνεδρίου ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών, σελ 48 – 56.

Παπατσικουράκης, Χ. (2002) « Τεχνική μελέτη για την επιλογή του χώρου της βιβλιοθήκης». Σε: επιμ. Σιώπη, Κ. **Ακαδημαϊκές Βιβλιοθήκες ανοικτής και**

συνεχούς πρόσβασης: πρακτικά 11^{ου} Πανελληνίου Συνεδρίου Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών, Νοέμβριος 6, 7 & 8, 2002, Λάρισα. Αθήνα: ΤΕΙ Λάρισας, σελ 137 – 148.

Σταθούλα, Θ. (1999) « Οι ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες στον 21^ο αιώνα: ένα νέο τεχνολογικό ουμανιστικό μοντέλο ». Σε: επιμ. Οργανωτική Επιτροπή 8^{ου} Πανελληνίου συνεδρίου ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών. **Η Ακαδημαϊκή βιβλιοθήκη ως Εκπαιδευτική και Ερευνητική Μονάδα στην 3^η Χιλιετία : πρακτικά 8^ο Πανελληνίου Συνεδρίου Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών, Οκτώβριος 20 – 22, 1999, Ρόδος.** Μυτιλήνη: Οργανωτική Επιτροπή 8^{ου} Πανελληνίου συνεδρίου ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών, σελ 73 – 79.

Σανταμούρης, Π. και Ρήγας, Ι.(1996) **Πρότυπα για ακαδημαϊκές και ειδικές βιβλιοθήκες:με ιδιαίτερη αναφορά στον ελληνικό χώρο.** Πτυχιακή εργασία, Ανώτατο τεχνολογικό ίδρυμα Αθήνας.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Η παρούσα έρευνα πραγματοποιείται στο πλαίσιο πτυχιακής εργασίας που εκπονείται στο τμήμα Βιβλιοθηκονομίας και Συστημάτων Πληροφόρησης του ΑΤΕΙ Θεσσαλονίκης. Σκοπός της έρευνας είναι να καταγράψει τις απόψεις καθώς και τις ανάγκες των χρηστών της Βιβλιοθήκης του τμήματος Μεθοδολογίας, Ιστορίας και Θεωρίας της Επιστήμης του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

1. Αναφέρετε το φύλο σας:

Ανδρας

Γυναίκα

2. Αναφέρετε το τμήμα :

Μεθοδολογίας, Ιστορίας και Θεωρίας της Επιστήμης
Άλλο (παρακαλώ συμπληρώστε).....

3. Αναφέρετε την ιδιότητά σας :

Μόνιμος καθηγητής

Μεταπτυχιακός Φοιτητής

Έκτακτος καθηγητής

Εξωτερικός χρήστης

Προπτυχιακός Φοιτητής

Πανεπιστημιακός υπάλληλος

4. Για ποιο λόγο επισκεφτήκατε τελευταία φορά την βιβλιοθήκη ;

Αναγνωστήριο

Δανεισμός-Επιστροφή Βιβλίων

Μελέτη έντυπων περιοδικών

Πρόσβαση/ μελέτη σε ηλεκτρονικά περιοδικά (Πλήρες κείμενο-Heal link)

Πληροφοριακό Υλικό (εγκυκλοπαίδειες, λεξικά, κ.α.)

Βιβλιογραφική έρευνα (online κατάλογος)

5. Ποιες από τις παρακάτω υπηρεσίες χρησιμοποιείτε στην βιβλιοθήκη και πόσο συχνά;

	ΠΟΛΥ	ΑΡΚΕΤΑ	ΛΙΓΟ	ΚΑΘΟΛΟΥ
Αναγνωστήριο				
Δανεισμός βιβλίων				
Οπτικοαουστικό υλικό				
Έντυπος Κατάλογος βιβλιοθήκης				

6. Ποιες από τις ηλεκτρονικές υπηρεσίες της Βιβλιοθήκης κάνετε συνήθως χρήση και πόσο συχνά;

	ΠΟΛΥ	ΑΡΚΕΤΑ	ΛΙΓΟ	ΚΑΘΟΛΟΥ
On-line κατάλογος				
On-line βάσεις δεδομένων				
Ηλεκτρονικά περιοδικά				
Internet				

7. Πώς κρίνετε τον τεχνολογικό εξοπλισμό της βιβλιοθήκης του τμήματος ;

Εξαιρετικός Κακός
Πολύ Καλός Μέτριος
Καλός Δεν ξέρω/Δεν απαντώ

8. Θα σας ενδιέφερε να παρακολουθήσετε σεμινάρια χρήσης των πηγών της Βιβλιοθήκης (opac, online βάσεις δεδομένων, κλπ)

Ναι, πολύ Αρκετά
Λίγο Όχι, Καθόλου

9. Πόσο ικανοποιημένοι είστε από τις ηλεκτρονικές υπηρεσίες της Βιβλιοθήκης ; Συμπληρώστε τον αντίστοιχο αριθμό.

**1= πλήρως ικανοποιημένος, 2= ικανοποιημένος, 3= μέτρια ικανοποιημένος,
4=όχι ικανοποιημένος, 5= δυσαρεστημένος**

	ΒΑΘΜΟΣ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗΣ
ΟΡΑC	
ΒΑΣΕΙC ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ	
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ	

10. Πόσο ικανοποιημένοι είστε από την συλλογή της Βιβλιοθήκης; Συμπληρώστε με τον αντίστοιχο αριθμό:

**1= πλήρως ικανοποιημένος, 2= ικανοποιημένος, 3= μέτρια ικανοποιημένος,
4=όχι ικανοποιημένος, 5= δυσαρεστημένος**

	Βαθμός ικανοποίησης
Ποιότητα ελληνόγλωσσης συλλογής βιβλίων	
Ποσότητα ελληνόγλωσσης συλλογής βιβλίων	
Ποιότητα ξενόγλωσσης συλλογής βιβλίων	
Ποσότητα ξενόγλωσσης συλλογής βιβλίων	
Ποιότητα ελληνόγλωσσων περιοδικών	
Ποσότητα ελληνόγλωσσων περιοδικών	
Ποιότητα ξενόγλωσσων περιοδικών	
Ποσότητα ξενόγλωσσων περιοδικών	
Επάρκεια πληροφοριακού υλικού (Εγκυκλοπαίδειες, λεξικά, κ.α.)	

11. Πιστεύετε ότι πρέπει να εμπλουτισθεί η συλλογή της Βιβλιοθήκης;

	ΝΑΙ	ΟΧΙ
Ελληνόγλωσση συλλογή βιβλίων		
Ξενόγλωσση συλλογή βιβλίων		
Ελληνόγλωσσα έντυπα περιοδικά		
Ξενόγλωσσα έντυπα περιοδικά		
Ελληνόγλωσσα ηλεκτρονικά περιοδικά		
Ξενόγλωσσα ηλεκτρονικά περιοδικά		

12. Πολλές βιβλιοθήκες αντιμετωπίζουν αποφάσεις δύσκολου προϋπολογισμού. Σε ποιους τομείς πιστεύετε ότι πρέπει να δώσει βαρύτητα η Βιβλιοθήκη κατά την αγορά του υλικού της; (Συμπληρώστε με βαθμό ικανοποίησης: **πολύ σημαντικό, μέτριο, λίγο, καθόλου, δεν ξέρω**) :

Αγοράζοντας καινούργια βιβλία ή άλλο έντυπο υλικό .	
Αγοράζοντας η/υ και έχοντας πρόσβαση στη πληροφορία και σε on-line υπηρεσίες μέσω η/υ.	
Εξασφαλίζει η/υ σε παιδιά και ενήλικες που δεν έχουν προσωπικούς υπολογιστές.	
Εξασφαλίζοντας πρόσβαση σε online βάσεις δεδομένων που σχετίζονται θεματικά με το αντικείμενο σπουδών.	

13. Πώς ενημερώνεστε συνήθως για τις υπηρεσίες της βιβλιοθήκης;

Προσωπική παρουσία	
Τηλεφωνικά	

Ταχυδρομικά	
Μέσω άλλου προσώπου	
Μέσω δικτύου	

14. Πόσο ενδιαφέροντες κρίνετε τους παρακάτω τρόπους ενημέρωσης και προώθησης των υπηρεσιών της Βιβλιοθήκης

	Πάρα πολύ	Πολύ	Αρκετά	Λίγο	Καθόλου
Έντυπες Οδηγίες χρήσης των υπηρεσιών της Βιβλιοθήκης					
Online οδηγίες χρήσης των υπηρεσιών της Βιβλιοθήκης					
Παρουσίαση στο Τμήμα					
Σεμινάρια για υπηρεσίες και χρήση της νέας τεχνολογίας					
Αφίσες για κάθε υπηρεσία ξεχωριστά					
Ενημερωτικό δελτίο (εφημερίδα Βιβλιοθήκης)					

15. Χρησιμοποιείτε τα ενημερωτικά φυλλάδια που παρέχει η Βιβλιοθήκη σχετικά με τη χρήση του OPAC;

ΝΑΙ ΟΧΙ ΔΕΝ ΓΝΩΡΙΖΩ ΟΤΙ ΥΠΑΡΧΟ

16. Είστε ικανοποιημένοι από την εξυπηρέτηση του προσωπικού της βιβλιοθήκης;

Ναι, πολύ Αρκετά
Λίγο Όχι, Καθόλου

17. Πώς θεωρείτε πως πρέπει να αξιολογηθεί η βιβλιοθήκη στους παρακάτω τομείς;

	Εξαιρετικό	Καλό	Μέτριο	Ανεπαρκές
Ωράριο				
Κτήριο				
Προσωπικό				

18. Αν μπορούσατε να βελτιώσετε κάποιο στοιχείο στη βιβλιοθήκη, ποιο θα ήταν αυτό;

Ευχαριστώ θερμά για το χρόνο σας

Κατιάννα Αγάθου

Τμήμα Βιβλιοθηκονομίας & Συστημάτων Πληροφόρησης

Α.Τ.Ε.Ι Θεσσαλονίκης